

Kronika

Vrbno pod Pradědem

(okres Bruntál, Moravskoslezský kraj)

2000

Zpracovala: PaedDr. Michaela Hradilová

Události roku 2000

Obsah:

1. Úvod

- 1.0. Naše město v minulosti a v r. 2000
- 1.1. Svět 2000
- 1.2. ČR 2000

2. Obecní záležitosti

- 2.1. Struktura orgánů státní správy a činnost volené samosprávy
- 2.2. Činnost městského úřadu
- 2.3. Hospodaření obce

3. Obyvatelstvo

- 3.1. Demografický vývoj a statistika
- 3.2. Sociální poměry, zaměstnanost
- 3.3. Zdravotnické a sociální služby

4. Hospodářský život

- 4.1. Zemědělství
- 4.2. Průmysl a drobné podnikání
- 4.3. Obchod a služby, cestovní ruch, peněžnictví
- 4.4. Zásobování obce, ceny potravin a jiného zboží v obci

5. Výstavba, doprava, spoje

- 5.1. Výstavba a údržba domů, bytů a dalších objektů
- 5.2. Komunikace a veřejná prostranství, životní prostředí
- 5.3. Dopravní spojení, pošta a spoje
- 5.4. Památková péče

6. Veřejný život v obci

- 6.1. Výročí obce, významné akce a zajímavosti
- 6.2. Činnost politických stran
- 6.3. Církev
- 6.4. Činnost kulturních a sportovních spolků a občanských sdružení
- 6.5. Propagace obce, místní periodika

7. Školství a osvěta

- 7.1. Mateřské školy
- 7.2. Základní škola
- 7.3. Dětský domov a Speciální školy
- 7.4. Gymnázium a Sportovní gymnázium

- 7.5. Škola v přírodě
- 7.6. Základní umělecká škola
- 7.7. Městská knihovna

8. Počasí a klimatické změny

9. Různé

- 9.1. Okolnosti vzniku kroniky za rok 2000
- 9.2. Životopis kronikáře
- 9.3. Informační zdroje
- 9.4. Přílohy převedené do elektronické podoby
- 9.5. Přílohy ostatní

1. Úvod

1.0. Naše město v minulosti a v r. 2000

Stručná historie:

Původní osada, z níž později vzniklo městečko Vrbno, byla zřejmě založena již ve 13. století, kdy zdejším krajem vedla obchodní stezka na Bruntál, Zlaté Hory a dále do Polska. Na ochranu této obchodní cesty byl na Zámeckém vrchu nad Vrbnem postaven hrad Fürstenwalde, který byl v průběhu dalších století rozbořen.

*V polovině XV. století si pronajal bruntálský hrad a okolní panství bohatý rod pánů z Vrbna. Páni z Vrbna věnovali velkou pozornost těžbě zlata a kovů, byly otevírány nové šachty a rýžoviště. **Dne 24.6. 1611 bylo Vrbno povýšeno na svobodné horní město.***

V 1. polovině 17. stol. bylo celé bruntálské panství prodáno, jako konfiskát po porážce českého stavovského povstání v bitvě na Bílé hoře, Řádu německých rytířů, kteří je vlastnili až do roku 1938. V tomto roce bylo konfiskováno Hitlerem.

V r. 1840 byla ve městě založena huť a továrna na kovové zboží, vyráběly se zbraně - pušky, pistole, koule do mušket apod. V roce 1860 koupil závod průmyslník Grohmann, jenž ho přeměnil na mechanickou přádelnu lnu. Roku 1855 založil Moritz Richter továrnu na výrobu kyseliny sírové, kterou jeho syn rozšířil o sklárnu. Roku 1894 se továrna se změnila na výrobu skla pro domácnost. Roku 1864 založil Adolf Grohmann továrnu na dráty, nýty, řetězy, která byla roku 1867 přeměněna na výrobu kovové galanterie. Dřevoprůmysl byl od roku 1869 zastoupen vodní pilou v místech dnešního Dřevokombinátu.

Rozvíjejícímu se průmyslu v 19. st. nemohly stačit staré komunikace, proto byla roku 1844 vybudována říšská silnice Bruntál - Andělská Hora - Vrbno - Zlaté Hory. Roku 1880 byla zahájena železniční doprava na trati Milotice - Vrbno.

Rozvoj města pokračoval i ve 20. st., po vzniku samostatného Československa. Prosperovaly všechny průmyslové podniky, založené v 19. st. Dne 7.10.1938 navštívil město A. Hitler a region byl připojen k Velkoněmecké říši. Po osvobození byla 24.10.1945 nad všemi vrbenskými podniky vyhlášena národní správa a po 25.2.1948 byly znárodněny. Původní německé obyvatelstvo města bylo odsunuto do Německa a do regionu přicházejí noví osídlenci z vnitrozemí.

V následujících čtyřiceti letech komunistického režimu se město stává nejprůmyslovějším městem republiky ve vztahu k počtu obyvatel. Rozvoj průmyslu vedl k prudkému nárůstu počtu obyvatel, pro něž jsou budována nová sídliště, původní centrum města zaniklo. Rok 1989 přinesl občanům osobní svobodu, ale i doposud nepoznanou odpovědnost za vlastní život. Do něj zasáhla ničivá povodeň v roce 1997. Osm odplavených a řada zničených domů, voda v objektech velkých firem i drobných podnikatelů, totálně zničené komunikace – silnice, mosty i železnice. Přírodní živěl jakoby nám chtěl připomenout, kde žijeme a co symbolizuje náš městský znak.

*Osada **Mnichov** vznikla podél toku Černé Opavy; první písemná zmínka pochází z r. 1586. Tehdy zde existovala sklárna a hamr. V 19. století měla osada více než 2000 obyvatel a značně rozvinutý průmysl – byla zde huť na výrobu drátů, mlýny, pily, bělidla, pivovar, palírna, lisovna oleje, lomy na vápenec a pec na pálení vápna. Od r. 1960 je Mnichov místní částí Vrbna pod Pradědem.*

Železná byla založena v letech 1790-95 jako hutnická osada, již na konci 17. stol. zde však byly hamry a vysoké pece. V letech 1850 – 1877 byla Železná součástí Mnichova, od r. 1960 částí Vrbna pod Pradědem.

*První písemná zmínka o osadě **Vidly** pochází z r. 1836. Horská ves v katastru původní obce Železná byla již od konce 19. století významným turistickým střediskem na úpatí Hrubého Jeseníku. Od r. 1961 je součástí města Vrbna pod Pradědem.*

Rok 2000:

Prvním občánkem našeho města se stala 28. ledna 2000 Lenka Joanidisová.

1. ledna zahájila činnost společnost TEPLA VRBNO s.r.o., jejímž zakladatelem a jediným vlastníkem je město Vrbno p.P., která převzala z bývalého podniku BYTEMP (zrušen k 31.12.1999) výrobu a rozvod tepla pro všechny „činžovní“ domy. Správa městských bytů přešla ze zrušeného podniku do organizační struktury Městského úřadu. Snad to bude krok správným směrem.

14. ledna oslavila Mateřská škola Ve Svahu 20. výročí svého otevření, s pozvanými oficiálními hosty se setkali její bývalí i současní zaměstnanci. Děti z Dětského domova se v Karlově Studánce vyfotily s naším prezidentem Václavem Havlem, který zde se svou manželkou absolvoval léčebně-rekreační pobyt.

4. února byl pořádán 3. společenský ples města a škol v hotelu Slezan v Karlovicích. Oba bývalé závodní kluby (Klub dřevařů Mír i Klub LNH) jsou stále mimo provoz, takže ve městě není vhodné místo k pořádání velké společenské akce.

V březnu nabídlo již potřetí našemu městu pomoc skautské středisko Leknín z Heřmanova Městce. Parta těchto nadšených dobrovolníků se bude v létě opět podílet na odstraňování povodňových škod z roku 1997. Motto jejich oddílu je inspirující pro nás všechny: „Obrat' tvář ke Slunci a všechny stíny padnou za tebe“. Děkujeme.

10. dubna zahájilo v našem městě činnost detašované pracoviště Úřadu práce v Bruntále. Důvodem jeho zřízení se stala míra nezaměstnanosti, která v oblasti Vrbenska vykazuje trvalý nárůst.

V červnu byla otevřena síť značených cykloturistických tras v oblasti mezi Bruntálem, Zlatými Horami a Malou Morávkou. Naším městem procházejí trasy č. 553, 6068, 6069 a 6076. Napomohou rozvoji turistického ruchu?

Na druhé pololetí roku 2000 vyhlásilo město poprvé granty zaměřené na oblast kultury a sportu. Rozpočtové organizace a občanská sdružení mohly podávat žádosti o finanční příspěvek na projekty oživující kulturní a společenský život ve městě a na celoměstské sportovní akce.

10. a 11. června se uskutečnil v areálu Zámečku firmy Odetka 4. ročník „Vrbenských letních slavností“. Kromě bohatého programu zde byla připomenuta i dvě významná výročí tohoto roku. Jednak 120 let od zahájení provozu na železniční trati Milotice nad Opavou - Vrbno pod Pradědem, jednak 200 let vzniku nejvýznamnější slezské niťářské firmy Rössler und Weiss (dnešní Odetky a.s.).

16. září uspořádal KČT při TJ Sokol již 30. ročník dálkového pochodu Vrbenská padesátka. Na startu bylo registrováno 241 účastníků, kteří si vybrali dle svých schopností jednu ze tří tras (12, 25 a 48 km). Do cíle dorazili všichni. V září odletěla Gabriela Kolářová, studentka vrbenského gymnázia, do australského Sydney, kam byla Českým olympijským výborem vyslána jako účastnice Mezinárodního tábora mládeže pořádaného jako součást

letních olympijských her.

7. října s téměř rekordní účastí devíti sborů proběhl po šesté tradiční podzimní „Hudební festival pěveckých sborů“, jehož pořadatelem byl Pěvecký sbor města Vrbna a město Vrbno. Mezi hosty byli i přátelé z německého Ortenbergu.

20. listopadu zřídilo zastupitelstvo města dvě nové příspěvkové organizace, a to Domov důchodců Mnichov a Technické služby města Vrbno p/P. Již 14. prosince byla místo příspěvkové organizace zřízena obchodní společnost Technické služby s.r.o., jejímž jediným vlastníkem je Město Vrbno p.P. s vkladem ve výši 200 tis. Kč.

1.1. Svět 2000

12. srpna zahynulo 118 ruských námořníků uzavřených v jaderné ponorce Kursk. Toto neštěstí bylo doprovázeno trapně komickým kličkováním ruských generálů a politiků.

15. září byly v australském Sydney zahájeny XXVII. hry letní olympiády. Pro Českou republiku získali zlaté medaile kajakářka Štěpánka Hilgertová a oštěpař Jan Železný.

13. prosince, v dosud nejtěžších, nejdelších a nejdramatičtějších volbách amerického prezidenta, zvítězil republikán George W. Bush nad demokratem Al Gorem a stal se nejvyšším představitelem Spojených států amerických.

Obyvatele Evropy zachvátily obavy z dosud ne zcela prozkoumané „nemoci šílených krav“, která se na sklonku roku rozšířila z Velké Británie do Německa a Francie.

1.2. ČR 2000

1. ledna ve svém novoročním projevu konstatoval prezident Václav Havel mj. nedobry stav české společnosti a vyzval občany České republiky, aby začínající rok 2000 pojali jako čas změny politické kultury, kultury veřejného života a změny na stupnici hodnot.

5. července začali pracovníci jaderné elektrárny Temelín zavážet palivo do prvního bloku elektrárny. Tím zahájili proces jejího spouštění a provozních zkoušek. Proti tomu ostře vystupovali odpůrci jaderné energetiky. Rakouští ekologičtí aktivisté zaslali své protesty, které vyvrcholily opakovanými blokádami hraničních přechodů. 11. října byla zahájena první řízená štěpná reakce.

26. září bylo v Praze zahájeno 55. Výroční zasedání Rady guvernérů Mezinárodního měnového fondu a Skupiny Světové banky. Demonstrace proti globalizaci přerostly v pouliční válku, aktivisté ničili výlohy obchodů a bank.

12. listopadu lidé poprvé v novodobé historii volili své zástupce do 13 nových krajských zastupitelstev. Nevolilo se v Praze. K volbám se dostavilo pouze 33,64% voličů, kteří zvolili celkem 675 zastupitelů. Ve volbách zvítězila ODS, která získala 185 mandátů, druhá skončila 4K (koalice KDU-ČSL, ODA, US a DeU) se 171 mandátem, třetí KSČM získala 161 mandát a až na čtvrtém místě skončila se 111 mandáty ČSSD. Ve většině krajů tak obsadila vítězná ODS místa hejtmanů. V 27 senátních obvodech rozhodovali voliči i o tom, kdo zasedne do třetiny uvolněných křesel v horní komoře. Volby byly dvoukolové a i je poznamenala nízká účast voličů.

19. listopadu se uskutečnilo 2. kolo voleb. Z něho vyšla vítězně 4K, která získala 17 senátních křesel, když stranám v ní sloučeným náležela před volbami 4 křesla. ODS se podařilo obhájit pouze 8 křesel ze 13. Ještě hůře odpadla ČSSD, která z původních 9 křesel obhájila pouze 1. Nově obsadili 1 senátní křeslo Nezávislí. KSČM své 1 křeslo neobhájila.

2. Obecní záležitosti

2.1. Struktura orgánů státní správy a činnost volené samosprávy

V souladu se zákonem o obcích je nejvyšším orgánem volené zastupitelstvo. V práci pokračovalo i v tomto roce všech 17 zastupitelů, zvolených za subjekty, které kandidovaly ve volbách 13.-14.11. 1998:

Jindřich Darmovzal (bezp. KSČM)
Risto Gamovský (bezp. KSČM)
Ivan Hába (bezp. ČSSD)
Hana Janků (Sdružení nezávislých kandidátů I.)
Ing.Zdeněk Jarmar (Sdružení nezávislých kandidátů I.)
Irena Jedináková (Sdružení nezávislých kandidátů II.)
Rudolf Jurik (bezp. ODS)
Pavel Kamenský (Sdružení nezávislých kandidátů II.)
Stanislav Koruna (KSČM)
Emil Kothánek (Sdružení nezávislých kandidátů II.)
Ing.Helena Kudelová (bezp. ČSSD)
Dana Magdálková (bezp. ČSSD)
Cyril Malec (SPR-RSČ)
Karel Michalus (Sdružení nezávislých kandidátů I.)
PaedDr. Michaela Skopalová (ODS)
MUDr. Petr Svoboda (bezp. US-DEU)
MVDr. Vojtěch Zatloukal (KDU-ČSL)

V uvolněných funkcích pracovali tito zvolení zastupitelé:

Starosta města: Ing. Zdeněk Jarmar
Místostarostka města: Ing. Helena Kudelová

V neuvolněných funkcích pracovali tito zastupitelé:

Členové rady města: Risto Gamovský, Ivan Hába, Pavel Kamenský

V souladu s § 117 zákona č. 128/2000 Sb. byly dne 14.12.2000 na 14. jednání zastupitelstva obce zřízeny jako kontrolní orgány zastupitelstva města výbor finanční a výbor kontrolní a zvoleni jejich předsedové:

Předseda finančního výboru: Dana Magdálková
Předseda kontrolního výboru: Karel Michalus

Zastupitelstvo města:

Se sešlo na 4 řádných a 1 mimořádném zasedání a projednalo tyto důležité body:

23. března – 9. veřejné zasedání

Schválilo především hospodaření města za rok 1999, Pravidla pro prodej bytů a bytových domů v majetku města pro rok 2000, seznam domů, které nebudou privatizovány do 31.12.2002, seznam žadatelů o snížení ceny u již prodaných bytových jednotek a seznam žadatelů o poskytnutí půjčky na plynofikaci bytů ve výši 25.000 Kč na 4 roky při 4% úroku. Zastupitelstvo projednalo prodeje nemovitostí - domů a bytů, ceny pozemků, prodeje a vyhlášení záměru na prodeje pozemků.

Dále zastupitelstvo schválilo vstup města Vrbna p.P. do Sdružení měst a obcí akcionářů České spořitelny a.s, Plzeň a zplnomocňuje toto Sdružení k výkonu práv akcionáře kromě získávání dividend a převodu těchto akcií nebo jejich zastavení ve prospěch třetí osoby v rozsahu 7.700 ks akcií ve vlastnictví města. I s úhradou členského příspěvku ve výši 0,20 Kč/akcii.

Domy, které nebudou do 31.12.2002 privatizovány: Hřbitovní 8, Nádražní 15 a 141, Železná 68, Zlatohorská 91, Bezručova 109 a 121, Žižkova 131, Jesenická 142, Zahradní 278, Nové doby 416 a 432-434, Ve Svahu 423-431, Krejčího 487 a 488, Husova 492-496, Sadová 497-500, nám. Sv. Michala 505-515 a 535, Palackého 604-606.

15. května - 10. mimořádné veřejné zasedání

Vzalo na vědomí zprávu o přezkoumání hospodaření města v roce 1999 provedenou OkÚ Bruntál.

Projednalo chyby při výpočtu bonusu z kupní ceny domů v Mnichově č.p. 303 a 307 a schválilo výši doplatků jednotlivým majitelům. Bonus byl poskytnut v souladu s Pravidly pro prodej domů a bytů za provedení oprav na konstrukčních prvcích domů v určeném termínu.

Schválilo odprodej 1.647 kusů akcií a.s. Crystalex Nový Bor v ceně 95,- Kč/kus. Prodejem město získá téměř 140 tisíc Kč.

20. června – 11. veřejné zasedání

Vyhlásilo záměr na prodej nemovitostí – pozemků, na pronájem nebytových prostor (garáže na nám. Sv. Michala, kancelářské místnosti na Zahradní 278), cenu za odvoz komunálních odpadů pro II. pololetí 2000 ve výši 750,- Kč/popelnice, obecně závaznou vyhlášku č. 30 „Řád pohřebiště“, rozpočtové změny v celkovém rozsahu výdajů v částce 105.557.500 Kč a úvěr ke krytí výdajů na jmenovité akce v minimální výši 6.300.000 Kč. Schválilo zrušení Základní školy ve Vrbně pod Pradědem a Sportovního gymnázia ve Vrbně pod Pradědem jako rozpočtové organizace k datu 31.8.2000 a zřízení těchto škol jako příspěvkových organizací, a to v souvislosti se změnami územní samosprávy k datu 1.9.2000.

Dále schválilo poskytnutí bonusu ve výši 20 a 10% z kupní ceny bytu za provedení oprav základních konstrukčních prvků domů novým vlastníkům dle seznamu a prodeje pozemků dle vyhlášených záměrů včetně stanovení prodejní ceny. Uložilo radě města

uspořádat anketu k názoru občanů města k výstavbě velkokapacitních prodejen na území města.

21. září – 12. veřejné zasedání

Schválilo prodeje nemovitostí – domů, bytů a pozemků, vyhlášení záměrů na prodej nemovitostí – 8 pozemků a neschválilo vyhlášení záměru na prodej nemovitostí – 6 pozemků. Uložilo radě města připravit mimořádné pracovní zasedání k problematice Domova důchodců a Technických služeb, zpracovat podmínky ke koupi objektu Závodního klubu LNH a souhlasilo se zahájením kroků k nabytí kulturního zařízení ZK LNH.

20. listopadu – 13. mimořádné veřejné zasedání

Zrušilo rozpočtové organizace Technické služby města a Domov důchodců Mnichov k 31.12.2000 a zřídilo tyto organizace jako příspěvkové k 1.1.2001. Schválilo prodeje nemovitostí – pozemků p.č. 1213,1214 a 1223 v centru města na křižovatce ulice Bezručova a Nové doby pro výstavbu 8 b.j. a občanské vybavenosti za smluvní cenu 300,- Kč/m² členům sdružení CENTRUM II. dle seznamu a prodej části objektu č.p. 459 na ul. Sv. Čecha včetně pozemků za účelem zřízení ordinace lékaře.

Souhlasilo s přijetím daru – nemovitosti č.p. 123 a 124 na nám. Sv. Michala (na rohu ulic Husova a Bezručova) včetně pozemků od komanditní společnosti MARKO.

Schválilo přijetí hypotečního úvěru od KB Bruntál ve výši 5 mil Kč se splatností 5 let na výstavbu 16 b.j. Krejčího č.p. 487 a 488 (střešní nástavba „malometrážek“) a zástavu tohoto objektu včetně pozemků ve prospěch banky. Dále schválilo revolvingový úvěr od KB Bruntál ve výši 5 mil. Kč s dobou čerpání 1 rok na překlenutí nesouladu mezi výdaji a příjmy a zástavu objektu bydlení č.p. 151 (ubytovna Tenis na ul. Nádražní) včetně přilehlých pozemků na zajištění tohoto úvěru.

14. prosince – 14. veřejné zasedání

Schválilo především rozpočtové změny rozpočtu roku 2000 a celkový rozpočet na straně příjmů i výdajů ve výši 117.517,8 tis. Kč a schválilo rozpočet pro rok 2001 jako vyrovnaný v příjmech i výdajích ve výši 99.662 tis. Kč.

Schválilo pracovní verzi na pořízení I. změny Směrného územního plánu města, prodeje nemovitostí – pozemků a objektu bydlení č.p. 1 v k.ú. Železná. Další zástavu objektů bydlení ve prospěch KB Bruntál na zajištění hypotečního úvěru 5 mil. Kč na výstavbu 16 b.j. Krejčího č.p. 487 a 488, a to objekty bydlení č.p. 492, 493, 494, 495 a 496 včetně zastavěných pozemků.

Založilo obchodní společnost Technické služby s.r.o. s jediným společníkem Město Vrbno p.P. a zplnomocnilo starostu sepsáním notářského zápisu se vkladem do společnosti 200 tis. Kč. Stanovilo cenu odvozu pevných domovních odpadků pro rok 2001: za popelnici 110 l s týdenním odvozem 1.450,- Kč/rok, za 1 tunu PDO loženou v kontejnerech 937,- Kč/tuna.

V souladu s § 117 zákona č. 128/2000 Sb. byly zřízeny jako kontrolní orgány ZMě výbor finanční a výbor kontrolní a zvoleni jejich předsedové. Předseda finančního výboru - Dana Magdálková, předseda kontrolního výboru - Karel Michalus.

Rada města:

Projednávala na svých jednáních záležitosti, které jsou v její kompetenci v souladu s platnou legislativou, nebo které jí byly svěřeny zastupitelstvem města. Jednání rady města jsou ze zákona neveřejná, informace o výstupech z jednání byly pravidelně zveřejňovány ve ZPRAVODAJI Sdružení obcí Vrbenska. V jednotlivých měsících se rada scházela zpravidla dvakrát.

V lednu a únoru se rada mimo jiné zabývala programy vyhlášenými pro rok 2000 Ministerstvem pro místní rozvoj pro podporu bydlení. Bylo rozhodnuto podat žádosti ve všech vyhlášených programech, tj. podpora výstavby nájemních bytů a technické infrastruktury, poskytování státních půjček na opravy, modernizaci a rozšíření bytového fondu, podpora výstavby domů s pečovatelskou službou a program opravy panelových domů. V lednu byl ukončen provoz na uhelné kotelně v Mnichově a po demontáži kotlů se bude hledat optimální způsob využití tohoto objektu. Schválil realizaci prodloužení kanalizace na ulici Palackého a výměnu tlakové stanice na rozvodu pitné vody v kotelně na nám. Sv. Michala. Schválila bytový pořadník na 1. pololetí 2000.

V březnu proběhla část zasedání rady v prostorách Domova důchodců v Mnichově, kde byly s vedením domova prodiskutovány záležitosti provozu i nezbytné modernizace v tomto historickém objektu. Schválila pořízení požárního automobilu do LPH s.r.o. a zapůjčení požární plošiny pro JSDHO. Odsouhlasila vyhlášení výzvy více uchazečům o veřejnou zakázku na výstavbu autobusových čekáren na zastávkách u Odetky, u Klenotnictví Ariana a v Centru.

V dubnu schválila zadání studie proveditelnosti na akci „Vakuová kanalizace Mnichov a Železná“ a bylo schváleno zpracování projektu na kanalizaci ul. Riegrova. Odepsala dlužné částky za nájemné a služby z důvodu úmrtí dlužníků ve výši 8 tis. Kč. Schválila realizaci akce „Regulace vytápění Gymnázia Vrbno“, kde dojde k úspoře až 20% tepelné energie, což znamená návratnost investice 1 rok. Odsouhlasila znění smlouvy na dopracování projektové dokumentace „Rekultivace skládky TKO v Mnichově“. Schválila smlouvu o sběru a uložení dat s firmou Videocomp Nový Jičín, takže ve městě bude na dvou místech (IMPULS a Městský úřad) přístupný komplexní informační systém o městě (historie, služby, zdravotnictví, orientace, telefonní čísla, školy atd.).

V květnu byly vyhlášeny soutěže na veřejné zakázky - chodník na Nádražní ulici I. etapa, plynofikace Železná, inženýrské sítě a komunikace pro 9 rodinných domků v Mnichově v lokalitě U Lomu, výměna krytiny na budově MěÚ, chodník Vrbno - Jesenická ul., chodník Vrbno - Mnichov a výzva na zpracování urbanistické studie „Komunikační systém v sídlišti Ve Svahu“. Rozhodla o výsledku veřejné soutěže na dodávku stavby autobusových zastávek a na zpracování projektové dokumentace „Střešní nadstavba na objektu Krejčího 487 a 488“. Projednávala i situaci při povolování vodohospodářských úprav na Bílé, Střední a Černé Opavě při odstraňování následků povodně z r. 1997.

V červnu byly schváleny výsledky veřejných soutěží na stavby vodovod Mnichov, chodník Vrbno-Jesenická a PD na chodník Vrbno - Mnichov. Byla vybrána a schválena alternativa na zabezpečení nedokončené stavby smuteční síně proti dalšímu rozebírání vandaly i výzva veřejnosti k podání návrhu na jiné využití této stavby.

Konstatovala, že na grantovou výzvu pro podporu kulturních a sportovních aktivit ve městě bylo podáno 15 žádostí, zdroje jsou menší, než je potřeba. Schválila úpravy parkoviště u obchodního střediska Centrum.

V červenci a srpnu vydala rada mimo jiné souhlas k přímému zadání akcí oprava střech na nám. Sv. Michala 507-508, zřízení autobusového zálivu Centrum a zhotovení chodníku na Nádražní ul. u chirurgické ambulance. Schválila podání výzvy více zájemcům na úpravy v uhelně Husova na garáž pro požární vozidlo. Seznámila se s výsledkem ankety na výstavbu prodejny PLUS-DISCOUNT, která skončila 122:111 ve prospěch výstavby.

V září rada vyhlásila výzvu více zájemcům o veřejnou zakázku na akci „Sociální zařízení na tenisových kurtech I. etapa“ a schválila vítěze výběrového řízení na stavby „Nadstavba domů na ul. Krejčího č.p. 487-488“ firmu Czasch s.r.o. a „Kanalizace Husova“ AQUA stop Bruntál.

V říjnu rada odsouhlasila zadání k vypracování studie na dopravní řešení křižovatky u hotelu Morava u Dopravoprojektu Ostrava, kdy rekonstrukce křižovatky je v dlouhodobých plánech správce státních silnic zahrnuta, ale do doby její realizace nelze zodpovědně rozhodovat o některých projektech na sousedních pozemcích (např. údržba domu č.p. 91, pokračování chodníku od nádraží směrem do křižovatky apod.). Rada vzala na vědomí pokácení 3 ks olší a 2 ks javorů v Mnichově v prostoru sportovního areálu BMX, který svépomocí začal budovat ACS DRAK Vrbno.

V listopadu vzala rada na vědomí reakci firmy Energoaqua Rožnov pod Radhoštěm, současného vlastníka bývalého Dřevokombinátu, na upozornění na nevhodné skladování pilin v areálu. Ředitel sdělil, že do dubna 2001 budou skládky zlikvidovány. Odsouhlasila výměnu stávajícího novinového stánku na parkovišti u obchodního střediska Centrum za větší dle předloženého projektu. Schválila přijímání žádostí a výběr zájemců o koupi 16 b.j. nadstavby domů na ul. Krejčího 487 a 488. Již nyní je zřejmé, že poptávka výrazně převyšuje nabídku.

V prosinci rada vedle obvyklých záležitostí týkajících se pronájmu pozemků, výměn bytů, kácení stromů apod. schválila provedení auditu hospodaření za rok 2000 Okresním úřadem Bruntál, schválila příspěvek na úpravu běžeckých tras na území města a vzala na vědomí stanovisko Discount Plus o tom, že ustupuje od záměru výstavby prodejny.

2.2. Činnost městského úřadu

Budova Městského úřadu je jedna a nachází se na ulici Nádražní, č.p. 389. K městu Vrbno pod Pradědem náleží od roku 1960 (resp. 1961) místní části Bílý Potok, Mnichov, Vidly a Železná.

Práci MěÚ na pozici ředitele řídí **tajemník**, kterým je Bohumil Sýkora s pracovním úvazkem 1,00 a celkově chod úřadu zabezpečují pracovníci v přepočtených **36,4 úvazků**.

Samostatní pracovníci vykonávají úkoly **vnitřní kontroly, požární ochrany a bezpečnosti práce** v přepočtených úvazcích 1,5 a jsou přímo podřízeni tajemníkovi. Ve struktuře úřadu je zařazeno **6 samostatných odborů** s různým počtem pracovníků. V čele každého stojí vedoucí odboru s pracovním úvazkem 1,00.

1. **Odbor finanční** – 6,5 úvazku, vedoucí odboru Jana Matušů

Vedoucí odboru je podřízena 1 pracovnice pokladny a 1 vedoucí účtárny, která dále řídí práci 4 podřízených pracovníků v oblasti fakturace, správy daní a poplatků a poplatků za komunální odpad.

2. **Odbor majetkoprávní** – 5,3 úvazku, vedoucí odboru Ing. Václav Domček

Vedoucímu odboru je podřízen 1 vedoucí oddělení správy bytů, který řídí práci jednoho pracovníka pověřeného evidencí úhrad a 1 pracovnice vedoucí pozemkovou agendu, která dále řídí práci 2 pracovníků (úvazky 1,3) zabezpečujících prodeje pozemků a lesní hospodářství.

3. **Odbor sociální a zdravotní** – 5,0 úvazků, vedoucí odboru Ivana Holčapková

Vedoucí odboru řídí práci 4 pracovníků, kteří zabezpečují výplatu sociálních dávek rodinám s dětmi, nezaměstnaným a dalším osobám a provádějí terénní práci.

4. **Odbor vnějších vztahů** – 6,8 úvazků, vedoucí odboru Růžena Vlčková

Vedoucí odboru řídí 1 pracovníci na úseku rozvoje vnějších vztahů, 1 pracovníci živnostenského úřadu a 1 pracovníci kultury. Dále řídí městskou knihovnu, kde je celkem 2,8 úvazků. Vedoucí městské knihovny má stanovený úvazek 1,0, dvě knihovnice mají úvazky 1,5 a uklízečka pracuje v úvazku 0,3.

5. **Odbor vnitřních věcí** – 5,3 úvazku, vedoucí odboru Monika Hlasová

Vedoucí odboru řídí práci 7 pracovníků (úvazky 4,3), vykonávajících činnosti sekretariátu starosty, podatelny a informací, matriky a evidence obyvatelstva, vyřizování osobních dokladů, projednávání přestupků a úklid budovy MěÚ.

6. **Odbor výstavby a životního prostředí** – 5,0 úvazků, vedoucí odb. Ing. Vojtěch Virág

Vedoucímu odboru je podřízen 1 pracovník na úseku životního prostředí a 1 vedoucí stavebního úřadu, který dále řídí práci 2 pracovníků na tomto úseku.

Činnosti, které městský úřad zajišťuje, jsou stručně popsány v rámci struktury úřadu.

2.3. Hospodaření obce

Město Vrbno pod Pradědem sestává ze tří katastrálních území, a to Mnichov pod Pradědem, Vrbno pod Pradědem a Železná pod Pradědem. Část pozemků je v majetku města, část v rukou soukromníků, velký díl lesů spravují Lesy ČR státní podnik, louky a pastviny Pozemkový fond ČR, státním správcem řek na území města je Povodí Odry, s.p. Ostrava.

Vlastnictví části majetku není po hospodářských změnách způsobených převratem r. 1989 plně vyřešené, zejména v otázce vlastnictví lesů. Majetek je dělen na tzv. historický majetek a přídělový (po r. 1945). V současné době probíhají jednání se současnými správci lesů, luk a pastvin o navrácení historického majetku městu.

Dále **majetek** města tvoří především obytné domy a byty, nebytové prostory (kotelny, budova městského úřadu, knihovny a hasičské zbrojnice, ubytovna Tenis atd.), vodovody, kanalizace, čistírna odpadních vod, budovy škol a školských zařízení.

Rozpočet pro rok 2000 byl schválen jako vyrovnaný v částce 95.506 tisíc Kč na straně příjmů i výdajů na 9. zasedání zastupitelstva města dne 23.3.2000.

Na příjmové straně rozpočtu byly naplánovány příjmy v částce 72.906 tisíc. Tvořily je příjmy daňové (z příjmů fyzických osob, právnických osob, z nemovitostí, správní poplatky a místní poplatky), nedaňové příjmy (z vlastní činnosti, z pronájmů a z úroků), kapitálové příjmy (z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí) a přijaté dotace (na státní správu, na školství, na sociální dávky, na domov důchodců, na sbor dobrovolných hasičů). Nutno konstatovat, že nejvyšší dotace měla být přijata na domov důchodců ve výši 8.570 tisíc a na sociální dávky 6.000 tisíc Kč. Financování změnou stavu prostředků na bankovních účtech bylo stanoveno v částce 23.000 tisíc Kč.

Na výdajové straně rozpočtu bylo z celkové částky 95.906 tisíc určeno 13.604 tisíce na státní správu a územní samosprávu (činnost MěÚ a zastupitelstva) a 1.248 tisíc na splátku úvěru. Ostatní tvořily výdaje na lesní hospodářství, dopravu, vodní hospodářství, služby pro obyvatelstvo (školství, kultura, tělovýchova, zdravotnictví, bydlení, komunální služby, ochrana životního prostředí), sociální věci a politiku nezaměstnanosti (dávky a podpory, domov důchodců), požární a civilní ochrana a státní správa a územní samospráva, včetně splátky úvěru.

V průběhu roku byl rozpočet několikrát upraven, takže celkové příjmy i celkové výdaje činily 110.576 tisíc Kč. Ukazatel dluhové služby za rok 2000 byl 6,21%. **Výsledek hospodaření** za rok 2000 byl schválen usnesením 16. zasedání zastupitelstva města dne 22.3.2001.

Podrobné informace viz. plné znění závěrečného účtu města v příloze kroniky.

Zastupitelstvo města s účinností od 1.1.2000 zřídilo společnost s ručením omezeným:

TEPLO VRBNO s.r.o. se sídlem Krejčího 487

Předmět činnosti:

rozvod a výroba tepla

koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej

zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu a služeb

Jediný společník: Město Vrbno pod Pradědem

Zastupitelstvo města v průběhu roku změnilo právní formu na příspěvkovou organizaci města a následně s účinností od 1.1.2001 založilo společnost s ručením omezeným:

TECHNICKÉ SLUŽBY VRBNO s.r.o. se sídlem Jesenická 205

Předmět činnosti:

montáž, opravy, údržba a revize vyhrazených elektrických zařízení

silniční motorová doprava nákladní

podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady

obchodní činnost – koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej

údržba veřejné zeleně

zimní údržba a čištění komunikací včetně chodníků

práce se speciálními stavebními stroji

provádění staveb včetně jejich změn, udržovacích prací na nich a jejich odstraňování

lesnictví, těžba dřeva a poskytování služeb v myslivosti

Jediný společník: Město Vrbno pod Pradědem

3. Obyvatelstvo

3.1. Demografický vývoj a statistika

K 1.lednu 2000 žilo ve městě a jeho městských částech **6 345 obyvatel**. V průběhu roku se narodily 44 děti a zemřelo 66 osob. Počet zemřelých tedy převýšil počet nově narozených o 22, takže přirozený přírůstek má zápornou hodnotu. Přistěhovali se 102 noví občané a vystěhovalo se 113 občanů, což znamená, že i přirozená migrace dosáhla záporné hodnoty, kdy se z města vystěhovalo o 11 občanů více, než se sem přistěhovalo. **K 31. prosinci** tedy počet poklesl na **6 312 obyvatel**, což znamená snížení počtu občanů v průběhu roku 2000 o **-33 osoby**.

Dále v tomto roce bylo uzavřeno 30 sňatků, 19 manželství bylo rozvedeno a proveden byl 31 potrat. Na necelá 2 uzavřená manželství (přesně 1,58) připadá 1 rozvod a na každé uzavřené manželství 1 potrat.

Jen pro srovnání si připomeňme, že v roce 1990 žilo ve městě a jeho městských částech (bez Ludvíkova, který v roce 2000 již není součástí Vrbna) 6 749 obyvatel, což bylo nejvíce od konce 2. světové války. Není bez zajímavosti, že druhého nejvyššího počtu obyvatel v poválečném období dosáhlo Vrbno bez Ludvíkova v roce 1980, kdy zde žilo 6 660 občanů. **Za posledních 10 let klesl počet obyvatel města o 404 občany**. Zajímavé bude i srovnání věkové struktury občanů, ale to se přesně dozvíme až v roce 2001, kdy proběhne sčítání obyvatel České republiky.

Když pohlédneme do dlouhodobých statistik, můžeme konstatovat, že ve své poválečné historii město, včetně Mnichova a Železného, už nikdy nedosáhlo předválečného počtu obyvatel. V roce 1930 je uváděno pro Vrbno 3 757 občanů, pro Mnichov 2 214 občanů a pro Železnou 826 občanů, Celkem by tedy mělo v tomto roce Vrbno 6 797 obyvatel bez osad Vidly a Bílý Potok.

Jak bylo výše uvedeno, **narodilo se** ve Vrbně v roce 2000 celkem **44 dětí**, 24 dívek a 20 hochů. Před jejich rodiči tak vyvstala otázka, jaké jméno tomu malému dát. Vrbenští rodiče ukázali, že jsou v tomto ohledu skutečně „kreativní“. Jména pro své potomky volili velmi různorodá. Pro děvčata od ryze české Elišky či Lenky po zajímavou Viktorii či Valerii. U chlapců převažovala původní česká jména, rodiče nezapomněli na Ondřeje, Jana, Jakuba, objevil se dokonce i Ladislav. V průběhu roku dvě dívky dostaly jméno Adéla, Daniela a Tereza a dva chlapci jméno Daniel, Jiří a Pavel. Všechna ostatní dívčí i chlapecká jména se vyskytla pouze jednou.

V lednu 2000 se jménům dětí narozených v lednu na území České republiky věnoval i Český statistický úřad. Zaznamenáno bylo narození téměř 6 000 dětí a nejčastějšími jmény se stala Tereza a Jan. Za Terezkou následuje Kateřina a Kristýna, za Janem pak Jakub a Tomáš. Obdobná situace byla zjištěna i v Moravskoslezském kraji, jen Kateřina a Kristýna si prohodily pořadí. Ve Vrbně ani jedna z narozených dívek v roce 2000 nedostala oblíbené jméno Kateřina. Všechna ostatní „top“ jména dětí dostaly, Tereza se vyskytla dokonce dvakrát.

3.2. Sociální poměry, zaměstnanost

Průměrná hrubá měsíční mzda v České republice v roce 2000 byla **13 614 Kč**, přičemž v podnikatelské sféře činila 13 864 Kč a v nepodnikatelské sféře 12 731 Kč. Index reálné mzdy činil 102,4, **inflace 3,9%** a **nezaměstnanost 8,8%**. Celkově tedy můžeme tento rok v naší republice charakterizovat jako období hospodářského růstu. Současně se však prohlubují rozdíly mezi jednotlivými regiony. Bývalý **okres Bruntál** se ocitá mezi těmi, které v rámci republiky nejvíce zaostávají. Jsou zde jedny z nejnižších mezd a **míra nezaměstnanosti** stabilně převyšuje republikový průměr. V tomto roce činí **15,5%**.

Naše město je ze všech měst okresu Bruntál nejvíce postiženo, přestože nezaměstnanost je zde v letošním roce ještě nižší, než je okresní průměr, **14,9%**. Většina velkých průmyslových podniků prochází zásadními změnami. Činnost některých se blíží ke konci, jiné výrazně restrukturalizují výrobu a omezují počty zaměstnanců. Je to dáno zejména velkou vzdáleností a dopravní nedostupností. Jen Dřevokombinát a.s. v tomto roce propustil 115 zaměstnanců a další vlna propouštění se připravuje pro rok 2001, kdy je naplánováno propouštění dalších přibližně 140 pracovníků.

10. dubna 2000 zahájilo v našem městě činnost detašované pracoviště Úřadu práce v Bruntále a sídlí na ul. Zahradní čp. 278. Důvodem jeho zřízení se stalo právě masové propouštění zejména zaměstnanců Dřevokombinátu. Jeho úkolem je vedení evidence nezaměstnaných, vyřizování dávek i poskytování poradenství při hledání pracovního místa.

3.3. Zdravotnické a sociální služby

Ve Vrbně ordinuje **6 praktických lékařů**, z nichž 5 provozuje soukromou praxi, jedna lékařka je zaměstnancem Brumedy s.r.o. Bruntál. Privátními lékaři jsou MUDr. Vlasta Holajová (budova Dřevokombinátu na Jesenické ul.), MUDr. Zdeněk Choleva a MUDr. Otakar Kopřiva (oba v soukromé vile na ul. Sadové č.p. 310), pro děti a dorost MUDr. Hana Strouhalová (Bezručova 83) a MUDr. Miroslav Schubert (Jesenická 448), pro dospělé MUDr. Karla Maroušková (vila LPH, Jesenická 146), která je zaměstnancem Brumedy s.r.o.

Soukromou **zubní ordinaci** provozuje MUDr. Stanislav Koudelka (budova Dřevokombinátu na Jesenické ul.), MUDr. Blanka Šaňková (budova ZŠ na ul. Školní) a MUDr. Anna Venzlová (vila LPH, Jesenická 146). Na téže adrese provozuje soukromou **gynekologickou ambulanci** MUDr. Petr Svoboda. Soukromou **chirurgickou ambulanci** na Nádražní 224 (soukromá vila, dříve městské jesle) provozují střídavě bruntálští chirurgové MUDr. Yifru Assefa a MUDr. Miloslav Procházka.

V tzv. „lisovenské“ vile na Jesenické 146 poskytují občanům pravidelně v některých dnech odbornou péči i **specialisté**, a to ortopedové MUDr. Kalvoda, MUDr. Martínek a MUDr. Z. Juránová, diabetolog MUDr. A. Húsková a internisté z Brumedy Bruntál, např. MUDr. N. Mičudová. V této budově provozuje soukromou rehabilitaci Irena Jedináková a zubní laboratoř Soňa Jelínková. Rehabilitaci provozuje i Dagmar Demelová na Sadové 310.

Ordinaci pro bolest, homeopatii, akupunkturu a rehabilitaci provozovala MUDr. Hana Jurajdová ve vile na Sadové 310.

K dalším odborným vyšetřením jezdí obyvatelé Vrbna do Polikliniky a nemocnice Brumeda s.r.o. Bruntál, do Sdruženého zdravotnického zařízení v Krnově, do nemocnice v Rýmařově i na vzdálenější odborná pracoviště v Opavě, Ostravě, Olomouci a jinde. Lékařskou službu první pomoci zabezpečuje Brumeda Bruntál, převoz pacientů sanitkou na různá vyšetření pak vrbenská soukromá Dopravní zdravotní služba HORI s.r.o. se sídlem na Bezručově ul. č.p. 83.

Soukromou **lékárnou** č. 111 provozuje Mgr. Olga Koudelková na ulici Nádražní 202. Jedná se o jedinou lékárnou na území našeho města.

Péči o osamělé, staré či nemocné osoby organizuje odbor sociální a zdravotní MěÚ Vrbno, který plní i úkoly v souvislosti s výplatou sociálních dávek. Služby domácí ošetrovatelské péče poskytovala např. paní Marie Čudovská.

Součástí MěÚ je **odbor sociální a zdravotní**, který má na starosti zejména péči o rodiny, o děti, o osamělé osoby a o nezaměstnané. Zabezpečuje i výplatu dávek sociální pomoci. Vydávání osobních dokladů pro občany zajišťuje odbor vnitřních věcí, kam spadá i matrika.

Domov důchodců

Soustavnou péči o staré občany zajišťuje Domov důchodců ve Vrbně pod Pradědem, Mnichov č.p. 262. Je příspěvkovou organizací města, které tuto funkci převzalo od Okresního úřadu v Bruntále v polovině 90. let 20. st. Objekt však zůstal majetkem státu, jelikož o navrácení usiluje řád Milosrdných sester Karla Boromejského.

Krátce z historie:

Jádro objektu bylo řádem vybudováno jako ženský klášter. Budova byla rozšířena kolem roku 1870 o vodoléčebný ústav. Lázně jako léčebnou metodu využívaly Priesnitzovy vápenné, uhličité a rašelinové koupele k léčení srdečních vad, revmatismu a nemocí trávicího ústrojí. Byly vyhledávány návštěvníky z celé Evropy, v roce 1910 zde bylo léčeno více než 600 osob, když samotná osada Mnichov měla v tomto roce 2 213 obyvatel. Ve 30. letech a za druhé světové války pak zůstal pouze klášter a v 50. letech zde byl založen starobinec s ošetřujícím personálem řádových sester. Koncem 60. let 20. st. byl státem založen domov důchodců.

Rok 2000:

V tomto roce obstarává chod zařízení s kapacitou 90 lůžek celkem 35 zaměstnanců, z toho 18 zdravotnických pracovníků v nepřetržitém provozu. Ředitelkou je Lenka Bambušková. Domov obstarává všechny úkony, které si sociální služba vyžaduje a zajišťuje i zájmovou a kulturní činnost pro ubytované. Např. tzv. kavárničky (posezení s jubilanty), kulatý stůl (jedenkrát měsíčně), jarmark (třikrát ročně), výrobu velikonoční a vánoční výzdoby, různé výlety. V létě posezení u táboráku, celodenní akcí je pravidelně Den seniorů se soutěžími, hudbou a tanečními vystoupeními. V pracovních dnech mohou ubytovaní využívat cvičení, suché masáže či perličkové koupele.

V rámci vedlejší činnosti vaří obědy pro cizí strážníky a zajišťuje pečovatelskou službu pro osamělé osoby, neubytované v domově.

4. Hospodářský život

4.1. Zemědělství a lesní hospodářství

Celková rozloha území města je 6891,2 ha, z toho lesy (pozemky určené k plnění funkcí lesa) zaujímají 5812,1 ha, tj. 84%. Zemědělské pozemky zaujímají pouze 687,0 ha, tj. 10% z celkové rozlohy, z toho trvalé travní porosty činí 547,7 ha, tj. 80% z rozlohy zemědělských pozemků, orná půda pouze 77,1 ha, tj. 11% z rozlohy zemědělských pozemků.

Zemědělské pozemky náleží do oblasti hnědozemní. Převládají hnědé půdy kyselé a oglejené půdy (vyvíjejí se pod vlivem střídavého zamokřování a vysoušení), místy i hnědé půdy podzolové. Jsou to půdy písčitohlinité až písčité, středně hluboké až mělké. Celé území je zařazeno do zemědělské přírodní oblasti vrchovinné. Terén je silně členitý, místy značně svažité, se zhoršenou až nízkou mechanizační přístupností. Vzhledem k nepříznivým vláhovým, terénním a půdním podmínkám je Vrbno oblastí méně až středně vhodnou pro běžnou zemědělskou výrobu s podstatným omezením až vyloučením náročnějších druhů plodin. Řadí se do zemědělské výrobní oblasti Horská 2 – horší, převažuje horský výrobní typ s větší svažitostí. Tato oblast je vhodná pro pěstování brambor, některých obilovin, píceňářství a pěstování technických plodin. V živočišné výrobě je to oblast vhodná pro pastevní chov skotu a ovcí.

Největším producentem v oblasti zemědělské výroby je ve Vrbně **Pradědský lesní závod, a. s. - středisko zemědělské výroby**, celkem hospodaří na 385 ha zemědělských pozemků, z toho je na území Vrbna 250 ha. V Mnichově má farmu pro chov skotu – krávy bez tržní produkce mléka. Jde o pastevní chov, skot je ve stájích umístěn jen v zimě.

Do zemědělské produkce se aktivně zapojují i **soukromě hospodařící zemědělci:**

Zdeňka Vrbová, Mnichov

Obhospodařuje 105 ha zemědělských pozemků. V jedné ze stájí farmy má umístěn chov 50 ks krav bez tržní produkce mléka.

Petr Novák, Mnichov

Celkem obhospodařuje 21 ha zemědělských pozemků. Ve stáji u rodinného domu má umístěn chov 9 ks skotu.

Hubert Treimer, Mnichov

Hospodaří na 9 ha zemědělských pozemků. Ve stáji u rodinného domu má umístěn chov 4 ks skotu a 4 ks tažných koní.

František Černota, Vrbno pod Pradědem

Celkem obhospodařuje 15 ha zemědělských pozemků. Ve stáji u rodinného domu má umístěn chov 3 ks skotu a 5 ks tažných koní.

Na potravinářskou výrobu se zaměřuje firma **JANTAR spol. s r.o. – jatka**, Mnichov 246. Společnost má sídlo v Bruntále, Opletalova 29/8 a provádí práce výrobní povahy v rostlinné a živočišné výrobě bez veterinárních činností, potravinářskou výrobu (jatka, pekárna) a obchodní činnost. Ve Vrbně se nacházejí jatka.

Velkou část území města Vrbna pokrývají lesy, které jsou zařazeny do lesní oblasti č.28 – Hrubý Jeseník. V katastrálním území Vrbno pod Pradědem představují lesy 75% plochy katastru, v k.ú. Mnichov to je 51% a v k.ú. Železná dokonce 97% území. Z hlediska věkové a druhové skladby se jedná o různověké porosty od 1 do 150 let.

Převažujícím porostním typem je za 75% smrk, s vyšším zastoupením buku a javoru. Příměs do 1% tvoří jedle, douglaska a modřín.

Na lesních pozemcích mají právo hospodařit **Lesy České republiky Hradec Králové s.p.– LS Karlovice**. Část lesních pozemků je ve vlastnictví soukromých vlastníků, část lesních pozemků je ve vlastnictví města. Pro hospodaření ve svých lesích zaměstnává město odborného lesního hospodáře.

4.2. Průmysl a drobné podnikání

Dřevokombinát, a.s., Jesenická 152

Krátce z historie:

S výstavbou závodu Dřevokombinát, jenž byl tehdy začleněn do národního podniku Jesenické pily se sídlem v Šumperku, bylo započato v roce 1951 na ploše, kde se původně nacházelo několik domků, pole, louky a zbytky továrny „Juta“, korkárna „Königs“ s malou pilou a parní pila „Nitsch“ s tesařskou a stolařskou halou. Josef Nitsch byl jedním z významných vrbenských podnikatelů přelomu 19. a 20. st., který nejen vybudoval a v letech 1888 - 1945 provozoval on a jeho potomci pilu, ale vybudoval a od roku 1911 provozoval v kotelně své parní pily i elektrárnu registrovanou jako Elektrizitätswerke Würbenthal. V letech 1912 – 1920 byl i starostou města. K oběma činnostem této rodiny se historické prameny nacházejí v Zemském archívu v Opavě. V letech 1945 – 1948 byla Nitschova firma v národní správě a po znárodnění roku 1948 byla elektrárna předána energetickým závodům, orná půda státním statkům a pilařský provoz spadl pod generální správu n.p. Moravsko-slezské pily v Šumperku. Posléze byl název změněn na n.p. Jesenické pily Šumperk a závod Vrbno řídil 12 pilařských provozů v okolí (Karlovice, Nové Heřmínovy, Bruntál 1 a 2, Dětrichov, Dvorce, Stará Ves, Brantice, Krásné Loučky, Holčovice, Malá Morávka, Ludvíkov).

V první etapě výstavby v letech 1951 – 1954 byly provedeny celkové terénní úpravy, včetně likvidace starých pilařských provozů a garáží, vybudován kanalizační systém, vodní plavební kanály včetně náhonu a součástí projektu byla i vlečková kolej, která byla přivedena z nádraží ČSD. Vybudována byla pila, sušárna řeziva a hoblárna a zkušební provoz byl zahájen v průběhu roku 1954. V rámci této etapy došlo k prvním posunům koryta řeky Střední Opavy. Silná vichřice 17.1.1955, která se nad krajem přehnala o rychlosti 170 km/hod. Způsobila nejen rozsáhlé polomy v celé vrbenské oblasti. Pamětníci vzpomínají, že se zapřela i do 12 m vysokých, nedokončených betonových sloupů jeřábové dráhy a vychýlila je ze svislé polohy. K jejich posunutí zpět do původní polohy byla poprvé u nás použita hydraulická technologie, takže nebylo nutno sloupy bourat a znovu stavět. V tomto roce bylo z původních 12 přičleněných závodů 11 podřízeno n.p. v Šumperku, Dřevokombinát Vrbno řídil pouze provoz sudárny v Ludvíkově, která byla určena k likvidaci.

Ve druhé etapě, která byla zahájena v roce 1957 a dokončena v roce 1962, byla vybudována výrobná dřevotřískových desek s horkovodní kotelnou, garáže, údržbářské dílny, administrativní budova, závodní jídelna a ošetřovna. V letech 1962 – 1963 se vybudovala závodní mateřská škola s kapacitou 90 dětí a jesle s kapacitou 30 dětí. V tomtéž období bylo dobudováno i závodní koupaliště s ohříváním vodou, které se záhy

stalo oblíbeným a vyhlášeným v širokém okolí. V tomto období bylo ze zdrojů závodu vystavěno rekreační zařízení na černomořském pobřeží v Albeně v Bulharsku.

V roce 1969 byla uzavřena pasivní licenční smlouva s firmou Werzalit z tehdejšího NSR (tvarované, lisované a povrchově upravované výrobky z třískové směsi). Výroba byla zahájena v roce 1973. V letech 1972 – 1977 probíhala největší stavba v novodobé historii podniku, nová linka na výrobu dřevotřískových desek. Původní projekt počítal s jejím vybudováním ve stávajících výrobních halách, což by ale vyžadovalo přerušení výroby. Proto byla provedena přeložka koryta Střední Opavy a tímto opatřením se rozšířila plocha závodu o 3,5 ha. Toto již druhé posunování koryta řeky se v budoucnu ukáže osudným.

V letech 1978 – 1979 byla vystavěna výrobní hala na zpracování slabé dřevní hmoty, v roce 1981 byl závod rozšířen o provozy Krásné Loučky a Dětrichov a v r. 1982 byla zahájena automatická výroba stavebních profilů. Licenční smlouva s firmou Werzalit byla prodloužena do roku 1990. Závod vzrostl z původních 45 zaměstnanců na 720. Pro tyto pracovníky bylo nutno vybudovat nové byty. Výstavba byla řešena formou podnikové výstavby a družstevní výstavby na sídlištích ve městě nebo rekonstrukcí starého bytového fondu. V období 1954 – 1984 bylo takto vybudováno 218 bytů. Podnikové ředitelství bylo přejmenováno na Severomoravské dřevařské závody, n.p. Šumperk.

Po roce 1989 se jednotlivé závody SDZ Šumperk transformovaly a jako samostatné vstoupily do kupónové privatizace v r. 1992. Dřevokombinát ve Vrbně se tak ocitl v rukou stovek akcionářů. V následujících letech se akcie soustřeďují v rukou několika lidí a firem. V roce 1996 byla do provozu uvedena nová linka na laminaci dřevotřískových desek.

V červenci roku 1997 postihuje Vrbně a jeho okolí povodeň nebyvalého rozsahu a zanechává v areálu Dřevokombinátu spoušť na všech plochách a ve sklepních prostorách. Při psaní těchto řádků se mi vybavila slova o budování Dřevokombinátu ze sborníku vlastivědného kroužku nazvaného Vrbně je naše rodné město, vydaného v roce 1965: „Rozšířenému závodu musí ustoupit i tok řeky Opavy. Lidskému důmyslu, vůli a práci ustoupí i řeka, která po staletí plynula stejným korytem“. Ustoupila, ale jen na čas. Důsledky jejího návratu do původního koryta byly dramatické. Vodou byly zaplaveny všechny výrobní haly, zničeny zdroje elektřiny, vody, plynu, byla zdevastována i veškerá vnitrozávodní doprava, včetně železniční přípojky. Škody dosáhly 150 mil. Kč, z toho pojišťovna uhradila 37 mil. Kč (na pokrytí zničených zásob). Společným úsilím a odhodláním byla zaměstnanci obnovena do měsíce výroba v pilařském provozu, do dvou měsíců výroby tvarových výlisků a do třech měsíců pak výroba dřevotřískových desek.

Významným akcionářem se stala firma ENERGOAQUA, a.s. se sídlem v Rožnově pod Radhoštěm, 1. Máje 1000, která v roce 1999 vlastnila 29,28 % z celkového balíku akcií. V roce 1999 koupil výrobu dřevotřískových desek rakouský podnik KRONORSPAN a ten linku ihned zastavil. Šlo o to, aby výroba ve Vrbně nekonkurovala jejich vlastnímu výrobnímu programu v Jihlavě a okolních státech.

Rok 2000:

V průběhu roku 2000 probíhá demontáž veškerého zařízení na výrobu dřevotřískových desek a jeho odvoz do šrotu. Pouze novou linku na laminování dřevotřískových desek nechal rakouský majitel demontovat a prodal ji asi do zahraničí. Dá se říci „levně koupil a vydělal“. V tomto roce bylo propuštěno dle údajů Úřadu práce v Bruntále 115 zaměstnanců, pro rok 2001 je naplánováno propuštění dalších 140 zaměstnanců. Dřevařská výroba v této největší

firmě ve městě se blíží ke svému konci. Firma ENERGOAQUA rozhodla o pronájmu některých výrobních provozů v a.s. Dřevokombinát jiným subjektům.

Údaje k roku 2000 zpracovala kronikářka z podkladů pana Koryčanského.

Crystalex a.s., odštěpný závod Sklárna Vrbno pod Pradědem

Krátce z historie:

Současná sklárna se nachází v areálu bývalé firmy Adolf Richter a spol., Altvaterhütte (Sklárny Praděd) Vrbno pod Pradědem. V Zemském archívu v Opavě jsou dochovány písemné materiály z let 1830 – 1946, kde nalezneme např. dokumentaci o založení závodu, rodinné písemnosti Richterů, plány budov a vlečky i materiály účetní povahy. K zajímavostem patří katalogy výrobků firmy, pracovní řád z počátku 20. století a inventární záznamy 1864 - 1954. Továrna se původně zaměřovala na výrobu kyseliny sírové, o sklárnu byla rozšířena v 60. letech 19. st. Určitě zajímavým dokladem o rozsahu podnikatelských aktivit rodiny majitelů je dochovaný záznam „Udělení a prodloužení lhůt k nečinnosti při dolování pro firmu Richter a spol. ve Vrbně při dolování na železnou rudu u Heřmanovic, 1870 – 1933“. Jistě se podaří uvedené prameny prostudovat a záznamy v kronice v dalších letech doplnit.

Původně se ve sklárně vyrábělo běžné užitkové sklo z levné sodnovápenaté skloviny, od konce 19.st. došlo k rozšíření výroby produkci komplexních souborů zdobených brusem a malbou.

Současný výrobní program spočívá v ruční výrobě užitkového skla. Závod produkuje kalíšky, odlivky, mísy, vázy, dózy, svícný a jiné stolní sklo. Specifičnost sklárny spočívá především v možnostech výroby různobarevného skla, zdobeného malbou nebo diarytem. V roce 2000 poskytovaly místní sklárny práci více než 200 zaměstnancům.

Pro veřejnost pořádala firma 15.7.2000 „Sklářský den“. Zájemci si mohli prohlédnout hutní oddělení a brusírnu závodu. Současně byl zajištěn prodej skla se slevou, občerstvení a různé atrakce, jako jízda na koni či ukázky historického šermu.

Informace k roku 2000 získala kronikářka ze Zpravodaje a z internetu.

LNH, a.s., Jesenická 146

Firma LNH s.p. vznikla v roce 1990 po rozdělení státního podniku Lisovny nových hmot Vrbno pod Pradědem a v roce 1991 se transformovala na LNH a.s.

Krátce z historie:

Firma se nachází v areálu s bohatou historií. První podnik zde začal budovat v roce 1867 průmyslník Adolf Grohmann, v letech 1884 – 1945 pak jeho firma fungovala pod názvem Adolf Grohmann a syn. Vyráběla dráty a drátěné zboží (např. kroužky na klíče, karabinky, řetězy, vruty, šroubky, hřebíky, pletivo apod.), stáložárna americká kamna, parní kotle, drátotahy a rošty do kamen. Majitel firmy se zařadil mezi progresivní podnikatele. Mezi prvními převedl celý provoz z dřeva a dřevěného uhlí na uhlí kamenné a koks. V Zemském archívu v Opavě ve fondu Adolf Grohmann a syn jsou uloženy např. vzorkovnice a nabídkové katalogy zboží, patentová dokumentace, knihy k ocenění a pojištění budov a výrobního zařízení firmy, plány k výstavbě tovární budovy i daňové záležitosti a finanční poměry jednotlivých vlastníků za období 1893-1946.

V letech 1945-1948 byl podnik v národní správě a v období 1948-1954 se stal součástí

národního podniku KOH-I-NOOR Praha-Vršovice. V letech 1949-1952 patřil závod pod ředitelství v Bílovci, v roce 1953 bylo zřízeno podnikové ředitelství přímo ve Vrbně. K 1.1.1955 zde bylo zřízeno podnikové ředitelství Národního podniku Lisovny nových hmot (LNH) Vrbno pod Pradědem. V důsledku toho byla tradiční výroba kovové galanterie postupně přeměněna na výrobu výlisků z plastických hmot a podnik se časem stává největším zpracovatelem plastů technologiemi vstřikování a lisování na Moravě.

V 60. letech 20. st. byla postupně vybudována hala nástrojárny, budova podnikového ředitelství, hala lisovny, nové garáže a požární zbrojnice. Od roku 1957 probíhala i rozsáhlá výstavba podnikových bytů, bývalý malý závodní klub v rodinné vile A. Grohmannna byl přebudován na podnikové jesle a Lidový dům na Jiráskově ul. čp. 61 byl přestavěn na velký závodní klub. Roste počet zaměstnanců, závod se zaměřuje i na školení vlastních učňů. V roce 1988 se národní podnik změnil na státní podnik a zaměstnával ve svých 8 závodech téměř 4000 lidí.

Struktura státního podniku Lisovny nových hmot Vrbno pod Pradědem k 1.1.1990:

Sídlo závodu:

<i>Vrbno pod Pradědem - podnikové ředitelství a závod 01, nyní Advanced Plastics s.r.o.</i>	
<i>Bruntál</i>	<i>závod 02, nyní Alfa Plastik a.s.</i>
<i>Lutín</i>	<i>závod 03, nyní Sigma Lutín a.s.</i>
<i>Leskovec nad Moravicí</i>	<i>závod 04, zrušen v r. 1987 (Slezská Harta)</i>
<i>Chuchelná</i>	<i>závod 05, nyní PLASTY a FORMY s.r.o.</i>
<i>Mikulovice</i>	<i>závod 06, nyní Plastkon Product s.r.o.</i>
<i>Budišov nad Budišovkou</i>	<i>závod 07, nyní LINASET s.r.o.</i>
<i>Vyškov</i>	<i>závod 08, nyní GM Vyškovan s.r.o.</i>

Po postupném osamostatnění jednotlivých závodů „velkého“ s.p. LNH v průběhu roku 1990 byl z bývalého podnikového ředitelství v témže roce ustaven nový s.p., který si ponechal původní název „Lisovny nových hmot“. V roce 1991 se transformuje na státní akciovou společnost a poté vstupuje do kuponové privatizace. K 1.5. 1992 se stává privátní a.s. a má několik stovek majitelů akcií, jak fyzických osob, tak privatizačních fondů.

Do obchodního rejstříku byla LNH a.s. zapsána 30.9.1992 se sídlem na ulici Jesenické č.p. 146. Firma se zabývala od svého vzniku činnostmi přenesenými z bývalého podniku a jeho centrály ve Vrbně (technický rozvoj s vývojovou dílnou, dílna GO lisů, zkušebny a laboratoře či poradenská činnost v obchodní a technické oblasti).

Když se stává LNH a. s. majoritním vlastníkem společnosti Vrsan s.r.o., Vrbno pod Pradědem, rozšiřuje své zaměření též na zpracování plastů technologiemi vstřikování a vytlačování. Tato činnost se postupně stává stěžejním zaměřením a.s. LNH. Na trhu tuzemském i zahraničním (SRN, Rakousko, Francie) se prosazuje především svými výrobky „kompostér“ či „kompostovací silo“, ale i dalšími produkty pro nábytkářský a automobilní průmysl či Armádu ČR.

Významné místo v činnosti a. s. LNH měla (a stále má) Akreditovaná kalibrační laboratoř s celostátní působností včetně zkušebny a laboratoře pro zkoušení plastů a plastových výrobků.

V roce 1995 se stává majoritním vlastníkem akcií firma PFT s. r. o., Vrbno pod Pradědem. Po neshodách mezi vlastníky PFT s.r.o. se stává v roce 1998 vlastníkem

akcií firma *Technoexport Praha a.s.*

Rok 2000:

Firma i v tomto roce pokračovala ve výrobě výlisků z termoplastů a reaktoplastů, vtláčování profilů z termoplastů, v konstrukci a výrobě tvářecích forem na plasty a ve vývoji a výrobě pomocných technických zařízení pro plastikářské provozy. Opomenout nelze ani generální opravy a modernizaci vstřikovacích, hydraulických a tabletovacích lisů, hydraulických agregátů a mnohé další servisní služby přímo u zákazníka. Společnost se také zabývá zkušebnictvím a kalibračními službami.

Kromě svých hlavních činností provozuje akciová společnost činnost reklamní, propagační, obchodní a hostinskou. Některé prostory pronajímá, např. v objektu Jesenická 308 (původní Grohmannova vila, v níž se nacházelo podnikové zdravotní středisko) zdravotníkům a lékařům. Provozovny se dále nacházejí i na adresách Nádražní 211, kde je prodejna výlisků a Jiráskova 61 (bývalý závodní klub LNH, tzv. „lid'ák“), kde je provozován hostinec. Na přilehlé parcele č. 450 provozuje parkoviště. V roce 2000 zaměstnávala cca 120 osob.

Informace poskytl kronikářce Ing.J. Plchot.

LPH, s r.o., Jesenická 146

Krátce z historie:

Až do roku 1990 měla firma společnou historii s výše uvedenými LNH a.s. V průběhu roku 1990 se osamostatňuje i vrbenský závod 01 a v roce 1992 vstupuje jako samostatný podnik do kupónové privatizace. Následně se stává majetkem akcionářů, kteří vytvořili společnost s ručením omezeným. Společnost se zaměřila na výlisky z termoplastických hmot vstřikováním a výrobu lisovacích nástrojů. V jejím areálu byla firmou Gardena Ulm založena firma Gardena Technik se sídlem ve Vrbně p.P., která se zaměřila na výrobu plastových zahradnických potřeb, náradí a částí strojů. V roce 1996 byl v Bruntále zřízen sklad hotových výrobků a současně byla Gardena Technik přesunuta do Bruntálu.

Rok 2000:

Výrobní program firmy LPH s r.o. představovala výroba plastových dílů a jejich montáž, součástí byla i nástrojárna. Hospodářský rok skončila s kladným hospodářským výsledkem a zaměstnávala 645 pracovníků.

Informace poskytl kronikářce RNDr. S. Máj.

MADER lesnická firma, s r.o., Železná 157

Vznikla v polovině roku 1999 jako firma zabývající se komplexním zpracováním dřevní hmoty až po výrobu finálních výrobků ze dřeva a z pilin. Svoji podnikatelskou činnost vyvíjí v provozovně Dřevovýroba v Ludvíkově u Vrbna pod Pradědem. Mimo dřevařské aktivity má ve své podnikatelské činnosti i provoz a služby v myslivosti, a to jak pro myslivce z řad vlastních pracovníků, tak i z řad významných obchodních partnerů. Je firmou rodinného typu bez jakéhokoliv vlivu cizího finančního kapitálu.

Novodobá historie výroby v objektu Dřevovýroby sahá až do roku 1995, kdy zde bylo započato se zpracováním kulatiny na pásové pile a výrobou paletových přířezů sesterskou lesnickou firmou dnešního majitele, lesního inženýra. Ten má více než třicetileté zkušenosti

z lesnického provozu, spolu se svými spolupracovníky, dlouholetými zaměstnanci dříve významného dřevařského závodu v regionu, je zúročil k vybudování moderní a prosperující dřevozpracující firmy. Objekt byl vybaven novou technologií na výrobu, transport a tepelnou ochranu řeziva a výrobků. Jeho roční zpracovatelská kapacita při dvousměnném provozu je cca 4.000 m³ kulatiny. Počet pracovníků 10 – 19.

Informace získala kronikářka z webu firmy na internetu.

Odetka a.s., Dělnická 157

Krátce z historie: **Pozn:** (Podrobně ji zpracoval Gerhard Chrobok a bude přílohou r.2001)

Společnost byla založena po úpadku těžby zlata a železa na Jesenicku v r. 1800 jako první hromadná galanterní a textilní výroba slezskými podnikateli Weissem a Rösslerem. Rozhodující podnikatelských úspěchů dosáhla pod vedením rodiny Grohmannovy, která patřila k nejvýznamnějším slezským podnikatelským rodinám devatenáctého a začátku dvacátého století. Společnost tehdy měla pobočky ve Vídni, Temešváru, Budapešti a na několika místech Slezska. Zde byla tahounem průmyslového rozvoje, elektrifikace, modernizace života a později i nositelem sociálního programu. Po II. světové válce byla znárodněna a zařazena do pozdějšího národního podniku Závody S.K.Neumanna se sídlem v Krnově jako závod Vrbno. Za trvání národního, později státního podniku byla provedena specializace výroby. Pružné prýmký a úplety byly umístěny převážně do Krnova a pevné prýmký a úplety převážně do Vrbna. Při privatizaci státního podniku došlo opět k rozdělení na dvě samostatné akciové společnosti Pega a Odetka s převážně odlišným výrobním programem.

Po privatizaci státního majetku vlastnilo a.s. Odetka několik investičních skupin, posléze byl vytvořen kontrolní balík ve vlastnictví jedné z nich a nakonec v roce 1997 proběhla skutečná privatizace - kontrolní balík byl prodán do rukou privátních osob, podnikatelů v oboru galanterie a textilu.

Po hospodářském poklesu v období 1995 -1997, při zvratech na trhu, výkyvech národní ekonomiky a změnách majitelů byla ve společnosti provedena restrukturalizace a realizován strategický záměr obnovy a nastartování jejího rozvoje. Projevil se obnovením tvorby zisku v r. 1998, výrazným zvýšením produktivity, navýšením masy zisku v r. 1999 a zlepšením pozice na trhu.

Rok 2000:

Akciová společnost Odetka vznikla 4.5.1992 a jejím zakladatelem byl Fond národního majetku. Prvním ředitelem byla Ing. Vilímková. V roce 2000 je majoritním akcionářem Evžen Suk st., ředitelem firmy je Ing. Evžen Suk ml. V letošním roce firma zaměstnávala asi 120 zaměstnanců, převážně žen v pletařské výrobě.

Informace kronikářce poskytl Ing. P. Suk.

PAŇÁK PLASTY, s r.o., Mnichov 233

Krátce z historie:

Na základě třicetileté praxe v oboru zpracování plastů založil v roce 1990 Miloslav Paňák svou vlastní firmu pod obchodním názvem „Miloslav Paňák“, od této doby firma úspěšně rozvíjí své aktivity.

Rok 2000:

Hlavním zaměřením firmy Paňák Plasty, která se po svém vzniku zaměřila na výrobu lisovacích nástrojů a zpracování plastů, je vývoj, výroba a montáž dílů z plastů. Směřovány jsou hlavně do automobilového, elektrotechnického, nábytkářského, reklamního a spotřebního průmyslu. V roce 2000 zaměstnávala na hlavní pracovní poměr cca 60 pracovníků v třísměnném provozu.

Informace kronikářka získala z webu firmy na internetu.

Pavel Kamenský – VZDUCHOTECHNIKA, Mnichov 236**Krátce z historie:**

Byla založena v roce 1990. Zabývala se výrobou a montáží vzduchotechniky a zámečnickou výrobou. V roce 1996 firma začala podnikat i v oboru provádění staveb. Zakázky realizovala nejen ve Vrbně a okolí, ale po celé republice.

Rok 2000:

V roce 2000 zaměstnávala 20 - 24 pracovníků.

Informace kronikářka získala z webu firmy na internetu.

Plasty Ivo Urbánek, Zlatohorská ul.**Krátce z historie:**

Ivo Urbánek založil svou firmu po pádu totalitního režimu v roce 1990. Firma se zpočátku zabývala zprostředkováním prodeje výrobní dokumentace forem pro vstřikování plastů a s nimi souvisejících výrobků.

V roce 1992 byla rozšířena činnost firmy o maloobchodní a velkoobchodní prodej v oblasti sortimentu plastových výrobků. Zabývá se rovněž nákupem a prodejem plastických hmot a to i regenerátů.

V roce 1998 založil Ivo Urbánek společnost URBÁNEK - PLASTY s.r.o., která zajišťuje výrobu výlisků z plastů, jejich regeneraci, výrobu výrobků z kůže na zakázku a vnitrostátní dopravu.

Obě firmy sídlí v centru města Vrbna p. P. za kruhovým objezdem směrem na Zlaté Hory. Firma PLASTY Ivo Urbánek sídlí ve vlastních prostorách s veškerým technickým zabezpečením potřebným pro svůj provoz včetně atraktivní prodejny.

Rok 2000:

Maloobchodní prodej je zajištěn v atraktivní prodejně o rozloze cca 200 m², která je součástí areálu ve Vrbně pod Pradědem. Prodejna nabízí neustále obnovovaný a rozšiřovaný sortiment výrobků spotřebního charakteru od kuchyňských, úklidových potřeb, koupelnových doplňků, hraček, sportovního zboží z plastu až po zahradnické potřeby jakéhokoli druhu.

Firma má vlastní formy na vybrané výrobky, jejich výrobu zabezpečuje a tuto službu může nabídnout i případným zájemcům a to i v oblasti technických výlisků.

Informace kronikářka získala z webu firmy na internetu.

Pradědský lesní závod, a.s., Nádražní 599

Krátce z historie:

Akciová společnost byla založena 1.7.1992 a jejím zakladatelem se stal Fond národního majetku ČR. Předmětem činnosti je od počátku lesnická výroba, zemědělská výroba se zaměřením na produkci masného skotu a údržbu krajiny, pilařská výroba, stolařská výroba, hostinská a ubytovací činnost.

Rok 2000:

V roce 2000 je majitelem Pradědská lesní a.s., ředitelem společnosti je Ing. Miloslav Komárek a ekonomickým ředitelem je Jan Stejskal. Společnost v tomto roce poskytuje zejména kompletní lesnické služby, provozuje zemědělskou a dřevařskou výrobu. V roce 2000 společnost zaměstnávala 201 osob a skončila s hospodářským výsledkem 1850 tisíc Kč.

Informace kronikáře poskytl Ing. M. Komárek.

T.W.I. spol. s r.o., Mnichov 146

Krátce z historie:

Byla založena v roce 1992 jako česká společnost s ručením omezeným. Poloha firmy v podhůří Jeseníků je úzce spojena s marketingovou strategií: „Využívání obnovitelných zdrojů = ochrana životního prostředí“. Veškeré výrobky firmy zajistí zákazníkům maximální úsporu energie vynaložené na vytápění budov, ohřev TUV a bazénů. Výrobní sortiment tvoří solární kolektory a solární systémy, plastová okna a dveře a strojírenská zakázková výroba.

Rok 2000:

Výroba solárních kolektorů, plastových oken a dveří. Manažer firmy Ing. Zdeněk Pravda, zaměstnáno je zde 20 – 24 pracovníků.

Informace kronikářka získala z webu firmy na internetu.

Vrbenská nástrojařská s r.o., Zlatohorská 103

Firma byla založena v r. 1993, výroba byla zahájena v r. 1994, manažer Dušan Laštůvka, do 15 osob včetně managementu. Výroba lisovacích forem, jejich tvarových částí a elektrod.

Informace kronikářka získala z webu firmy na internetu.

Vrsan s r.o., Jesenická 196

Krátce z historie:

Na místě dnešního závodu byla již od roku 1840 Casparem Eisenbachem provozována manufaktura vyrábějící kovové zboží a jednoduché stroje. Objekt čp. 196, v němž manufaktura byla, koupil v roce 1858 (krátce po sňatku své dcery Marie s Eduardem Grohmannem z Vrbna) továrník Adolf Raymann z Frývaldova (Jeseníku). Ještě v téže roce rozhodl o její přestavbě na moderní strojní přádelnu lnu. Energetický systém byl přebudován na jedno velké vodní kolo a vybudovány byly i místnosti pro umístění parního kotle a stroje. Výroba byla zahájena v roce 1859 a v letech 1861 – 1945 byla firma registrována pod názvem Würbenthaler Flachsspinnerei (Vrbenská přádelna lnu) Eduard Grohmann.

Vlastnické vztahy se postupně upravovaly. V letech 1859 – 1872 byli spoluvlastníky Adolf Raymann a jeho zeť Eduard Grohmann. Zdá se, že majitelem objektu čp. 196 byl po celou dobu A. Raymann, E. Grohmann byl snad vlastníkem vnitřního zařízení. Teprve

v průběhu roku 1872 se E. Grohmann stává vlastníkem objektu 196. Již v roce 1865 koupil E. Grohmann nemovitosti čp. 143 a 143a (obytná budova a tzv. drátovna) od továrníka Antonína Heidera, zřejmě jako základ pro další perspektivní rozvoj závodu. V Zemském archívu v Opavě je dochována stavební dokumentace z roku 1896 na „Přístavbu a rozšíření původního objektu Vrbenské přádelny lnu“. Po pravé straně silnice ve směru na Karlovu Studánku si nechal vybudovat komfortní rodinnou vilu. V roce 1911 předal firmu svému synovi Hugovi Grohmannovi.

V Zemském archívu v Opavě ve fondu Vrbenská přádelna lnu Eduard Grohmann jsou dochovány některé písemnosti dokumentující vývoj firmy. Bohužel jich není mnoho, ke ztrátám došlo zřejmě v průběhu války nebo v období národních správ. Je možné vysledovat výstavbu továrny z dochovaných plánů, pohyby majetku z kupních smluv, popisy továrních budov, pozemků strojního zařízení, včetně jejich finanční hodnoty.

V letech 1945 – 1948 byla továrna v národní správě, následně byla znárodněna a začleněna do podniku Tkalcovny a úpravny lnu, n.p. Jeseník. V roce 1949 se stal součástí Moravolnu v Šumperku, v roce 1950 přešel do specializovaného podniku Lenas v Bruntále, aby v roce 1958 byl sloučen do podniku s.p. Moravolen se sídlem v Šumperku. V 60. letech 20. st. se závod specializoval na výrobu jemných druhů lněné příze, určených většinou na výrobu exportních tkanin.

Po roce 1989 byl státní podnik Moravolen transformován na akciovou společnost a prodejem a koupí závodu ve Vrbně vznikla společnost s r.o. VRSAN. Předmětem činnosti zůstala výroba lněné příze.

Rok 2000:

Vlastníky byly v roce 2000 firmy Vrsan s.r.o a LNH a.s. Sídlo společnosti bylo na Jesenické 196. Tradiční výrobní program, zaměřený na výrobu lněné příze z dlouhého vlákna – Lenky, byl díky tomu rozšířen i o výrobu plastů a setů.

Informace k roku 2000 získala kronikářka z inernetu.

Drobné podnikání:

Dřevovýroba Praděd s.r.o., M. Alše 615, vznik 1999, manažer Ing. Ondřej Poštulka, 20 – 24 pracovníků

EKF - Karel Fitz, Mnichov 258

Firma EKF působí na trhu satelitní a anténí techniky již od roku 1991, poskytuje profesionální služby v oblasti individuálního i společného příjmu satelitní televize.

Autodoprava Jaroslav Krahulec, Železná 107

Krahulec International Logistic, s.r.o., Vrbno pod Pradědem, doprava mezinárodní i tuzemská, spedice, zasílatelství, silniční přeprava zboží, sběrná služba

Zemní práce - Darmovzal, Mnichov 360, zajištění zemních a demoličních prací.

Zemní práce - Naděžda Klíčová, Mnichov 311, zemní práce a doprava

Betos Georgios – zámečnictví, Dělnická 157

Georgiadis Dimitris, Nádražní 439, práce ve výškách

Kominičtví Kočička, Střelníční 519, výstavba, čištění a revize komínů, měření spalin

ELPAS Vrbno, s.r.o., Mnichov 240, vznik 1993, manažer Panajotis Sideras, převážně elektropráce, 10 – 19 pracovníků

INSTAL-TOP - Hlinka-Kauer, Nádražní ul., práce instalátéřské a topenářské

Mojmír Glabazňa – instalatér, Železná 142, práce instalatérské

Zdeněk Motyka – instalatérství, Mnichov 250

Stolařství - Vosáhlo a Thér, Nádražní ul.

Truhlářství - Patočka Ivan, Mnichov 83

PaP Vladimír Holaj – pekárna, Jesenická 20

Lesní společnost Ludvíkov a.s., Železná 117, vznik 1999, manažer Ivo Konečný, 20 – 24 pracovníků

Polykemi spol. s r.o., Jesenická 146, výroba plastových polotovarů, 1-5 zaměstnanců

Sklárna Jakub, Mnichov 278, tradiční ruční výroba historického zeleného skla

4.3. Obchod a služby, cestovní ruch, peněžnictví

Obchod:

AHOLD Czech Republic, a.s., **Supermarket Albert**, Jesenická 575, Vrbno pod Pradědem je dceřinou společností Ahold sídlící v nizozemském Amsterdamu, která v roce 1990 vstoupila na český trh a následující rok otevřela v Jihlavě svůj první supermarket Mana. V roce 2000 se z řetězců Mana stává Albert. Jeden z nich otevírá firma i v našem městě.

V nákupním centru supermarketu Albert je umístěna řada dalších obchodů. Drogerie Family s.r.o., maso-uzeniny Opatrný, hodinářství Tiky-Taky p. Kotáskové, elektro Jiří Krupa, nábytek, papírnictví a hračky DaniJel, prodejna koberců a bytového textilu Kobra L. Singera, oděvy patřící vietnamskému obchodníkovi.

Supermarket Albert je jedinou velkou prodejnou potravin ve městě. Další prodejny potravin jsou vesměs malé obchůdky v rukou soukromníků. Na Myslivecké ulici **potraviny Šrámek**, na Husově potraviny Mája, na Jesenické potraviny Garis, potraviny Večerka na Bezručově ul. a na ul. Sv. Čecha 315, konzum B. Opatrný na nám. Sv. Michala, potraviny v Železné a v Mnichově.

V centrum města jsou obchody soustředěny na dvou místech. Jednak je to **objekt bývalého komunálu na Zlatohorské ul.**, kde najdeme prodejnu Elektro Lindner, jízdní kola Škopec, prodejnu mateřského, kojeneckého a dětského zboží Batole manželů Slavkovských (tato prodejna byla v říjnu přesunuta do Želené č.p.87), oční optiku a Plasty Ivo Urbánek. A dále pak **tržnice na ul. Nové doby 112**, kde je Drogerie, Zelenina Ilja, knihkupectví, cykloservis Chreňo (oprava a prodej kol).

V dolní části ul. Bezručovy je Drogerie Darmovzal, Klenoty Čapková a novinový stánek P. Gamovský. Na ul. Nové doby 111 prodejnu obuvi provozuje Drahomíra Kopecká, ve stejném objektu prodejnu Zdravé výživy p. Galle a novou prodejnu textilu zde otevřeli Jiří a Monika Ševčíkovi. V červnu pak Ševčíkovi otevřeli další prodejnu, tentokrát metráže a galanterie ve vedlejší budově tržnice č.p. 112.

Prodej osobních počítačů, provoz počítačových sítí a mobilní telefony nabízí firma Propos ul. Jesenická 350, Petr Obrusník.

Květinářství Palyza je na ul. Jesenické, od září otevřela květinářství ve Vrbně i Š. Urbánková na Nádražní ul. Na téže ulici je i papírnictví Vondra, Klenoty Ariana D. Zvědělíkové a prodejna novin J. Zvědělíka.

Prodej stavebních materiálů Stavebniny Janík na Dělnické 634 a ESO stavebniny s.r.o., Mnichov 2.

V Železné 144 (prodejna potravin) otevřela Helena Andrýsková QUELLE SHOP umožňující objednávkový prodej ze známého katalogu bez poštovního a balného.

Služby:

Služby pro obyvatele zajišťují další soukromí podnikatelé. **Kadeřnictví** provozuje Anna Solařová na Jesnické 227, Romana Kostková na Nové doby 112, Zdena Otipková na ulici Bezručově. **Kosmetiku** pak Tereza Zahradková na Zlatohorské ul., Monika Opatrná na Střelniční 527, Libuše Nepožítková Nové doby 112, Božena Krystyna Macháčová Nové doby 435. **Manikúru** Eva Čeperová na Střelniční 527 a Romana Juránková na Jesenické 575.

Prodej a servis počítačů provádí firma Willy V. Ulipa na Bezručově 113 a Luděk Koblása na Nádražní 202. Petr Gut, V Dolíku 571/4, provádí dodávky a opravy kopírovacích strojů, tiskáren a dalších zařízení. **Reklamní a propagační služby** pak LITERA - Zdeňka Horáková, Sadová 385 a Gionardi - Dušan Zapalač, Myslivecká 590. Veškeré tiskárenské služby zajišťuje Tiskárna Zubalík, Sadová 296.

Fotoateliér provozuje Jiří Šafka na ul. Nádražní 201. Rýmařovský fotoateliér Drexler zřídil svou pobočku na Bezručově ul. 113. **Provozovnu služeb** provádějící praní ložního prádla a oděvů, chemické čištění oděvů, čištění a barvení kožšinových výrobků, opravy obuvi, šicích a kancelářských strojů na ulici Jesenické 245 otevřel v tomto roce Petr Grecman. Na Bezručově 81 otevřela provozovnu nabízející **šití a opravy oděvů** a bytového textilu H. Gamová. **Sklenářské práce** provádí Tomáš Marek, Střelniční 520.

Služby pro motoristy jsou popsány v kapitole 5.3. Výuku řidičů zahájila ve Vrbně v budově Sportovního gymnázia bruntálská **autoškola BILL**, majitelka Lenka Billová.

Služby v oblasti ubytování a stravování pro návštěvníky města i pro místní občany poskytují následující zařízení:

Garis, Jesenická – hostinec pro veřejnost

Hospoda U Radka, Železná – hostinec pro veřejnost

Hotel U Hradilů, Žižkova – ubytování, stravování, restaurace pro veřejnost

Hotel Morava, Nádražní ul. – ubytovna, hostinec pro veřejnost

Parkhotel Garni, s.r.o., Jesenická 275 – ubytování bez možnosti stravování

Pension ADAM, Vidly 127 – ubytování, stravování

Penzion Dana, Mnichov 387 – ubytování bez možnosti stravování

Penzion Mnichov, Mnichov 20 – ubytování, stravování, hostinec pro veřejnost

Penzion Pod Pradědem, Jesenická 357 – ubytování, stravování, restaurace pro veřejnost

Penzion Vrbno, Nádražní 228 – ubytování, stravování, hostinec pro veřejnost, letní zahrádka

Rybářská bašta Žaláková, Mnichov 103 – stravování (rybí speciality), rybolov

Závodní klub LNH Vrbno p.P., Jiráskova 61 – hostinec pro veřejnost

Cestovní ruch:

Informační agentura Impuls s.r.o., Jesenická 252

Agentura Impuls s.r.o. je výhradním provozovatelem informačních stránek Jeseníky-Praděd. Provozuje Turistické informační centrum ve Vrbně pod Pradědem a Karlově Studánce a nabízí tyto služby:

- zprostředkování ubytování v Jeseníkách, v lokalitě Pradědu a jeho blízkém okolí
- typy k využití volného času – turistika, cykloturistika, lyžování
- informace o dopravě
- informace o službách
- kopírovací a faxová služba
- veřejný internet
- směnárna
- prodej suvenýrů, map a pohlednic

CK CRYSTAL TOUR, Myslivecká 592

Cestovní agenturu provozovala Mgr. Lenka Bartoňková a v roce 2000 prodávala, převážně občanům našeho města, zahraniční zájezdy z katalogů CK Vítkovice Tours, MONDI tour, VICTORIA, RÉGIO a JOKRATOUR.

Peněžnictví:

Bankovní služby poskytuje Česká spořitelna a.s., ul. Bezručova 238, Poštovní spořitelna a.s., ul. Jesenická 256 a Komerční banka a.s., ul. Jesenická 146. Ve městě sídlí i pobočka České pojišťovny na Nové Doby 112.

Bezplatný poradenský servis poskytovala 1x týdně v přístavbě MěÚ Českomoravská stavební spořitelna. Informace o založení stavebního spoření, změny a úpravy smluv, vyřizování úvěrů a meziúvěrů poskytovala p. Roztomilá.

Poradenství v oblasti finanční a daňové a vedení účetnictví pro občany je zaměřeno zejména na živnostníky a drobné podnikatele. Finanční poradenskou kancelář Elektrostyl otevřela v roce 2000 firma Ing. Kubíčka v objektu Tržnice na ul. Nové doby. Finanční poradenství poskytuje např. FiM Věra Kopecká, kompletní vedení účetnictví a daňové poradenství Zuzana Machetanzová, Vladimír Ulip – WILLY, Ivana Novotná, účetní firma RENAT Ing. Marek Hoffmann a někteří další.

V oblasti **oceňování nemovitostí** pracuje firma IRID s.r.o. – reality, Palackého 479, jejímž majitelem je Ing. Jan Richter. Bezplatné **právní poradenství** zabezpečuje MěÚ.

4.4. Zásobování obce, ceny potravin a jiného zboží v obci

Míra inflace v České republice, která je vyjádřena přírůstkem průměrného ročního indexu spotřebitelských cen, vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za posledních 12 měsíců. **V roce 2000 činila 3,9%**. Byla sice o 1,8% vyšší než v roce 1999, ale výrazně nižší než období 1994-1998, kdy se v jednotlivých letech pohybovala v rozmezí 8,5% - 10,7%.

Obecně můžeme konstatovat, že ceny veškerého zboží ve městě byly vyšší než ve velkých městech v okolí. Nebyly však takové, aby se vyplatila cesta vlastním autem pouze za účelem nákupu. Ceny potravin v jednotlivých prodejnách v obci se mírně lišily. Drobní obchodníci se střídavými úspěchy konkurovali ve svých prodejnách obchodnímu řetězci provozujícímu supermarket Albert. Ten jako velký prodejce diktoval ve městě cenovou hladinu.

Přesto byli občané v dotazníkovém šetření k otevření nové diskontní prodejny ve městě spíše skeptičtí. Jen nepatrnou převahu měli ti, kteří s jejím vybudováním souhlasí.

Ceny potravin a dalšího zboží ve městě se nepodařilo zjistit přesně, ale v podstatě korespondovaly se průměrnými cenami v České republice. Pro zajímavost uvádím některé vybrané ceny v tomto roce:

<i>Vybrané zboží</i>	<i>množství</i>	<i>cena</i>	<i>Vybrané zboží</i>	<i>množství</i>	<i>cena</i>
Chléb konzumní kmínový	1 kg	14,80	Mléko polotučné	1 l	12,54
Vejce čerstvá	1 kus	2,89	Máslo čerstvé	1 kg	91,00
Olej slunečnicový	1 l	42,43	Rostlinný tuk	1 kg	58,14
Maso hovězí přední	1 kg	74,75	Maso hovězí zadní	1 kg	153,66
Maso vepřové - bůček	1 kg	71,51	Maso vepřové - pečeně	1 kg	123,76
Kuře kuchařské	1 kg	61,65	Filé mražené	1 kg	118,99
Šunkový salám	1 kg	129,62	Šunka vepřová	1 kg	162,58
Jablka I. jakost	1 kg	15,51	Pomeranče I. jakost	1 kg	25,69
Banány žluté I. jakost	1 kg	25,98	Brambory čerstvé	1 kg	7,02
Cukr krystalový	1 kg	22,21	Káva pražená	100 g	11,92
Pivo světlé výčepní	0,5 l	7,61	Tuzemský rum	1 l	165,49
Sparta light s filtrem	krabička	40,99	Petra s filtrem	krabička	39,10
Automatická pračka	1 kus	13.919	Elektrická chladnička	1 kus	9.885
Televizní přijímač	1 kus	10.631	Jízdní kolo pánské	1 kus	7.266
Televizní poplatek	měsíc	75,00	Poštovné v tuzemsku	1 kus	5,40
Benzín Natural 95	1 l	28,90	Motorová nafta	1 l	26,67
Zák. poj. vozidla	1 rok	2.319	Toaletní mýdlo výběr.	100 g	16,97
Kosmet. krém Nivea	150 ml	75,99	Prací prostředek	1 kg	83,98

5. Výstavba, doprava, spoje

5.1. Výstavba a údržba domů, bytů a dalších objektů

Domy a byty

Již na březnovém jednání vyhlásilo zastupitelstvo seznam domů, které nebudou do 31.12.2002 privatizovány: Hřbitovní 8, Nádražní 15 a 141, Železná 68, Zlatohorská 91, Bezručova 109 a 121, Žižkova 131, Jesenická 142, Zahradní 278, Nové doby 416 a 432-434, Ve Svahu 423-431, Krejčího 487 a 488, Husova 492-496, Sadová 497-500, nám. Sv. Michala 505-515 a 535, Palackého 604-606. Od 1. ledna 2000 přešla správa městských bytů ze zrušeného podniku BYTEMP (zrušen k 31.12.1999) do organizační struktury Městského úřadu. Snad to bude krok správným směrem.

I v tomto roce pokračovala **privatizace domů a bytů**, které byly již dříve nabídnuty nájemníkům k odkoupení. Postupovalo se podle pravidel, schválených zastupitelstvem města.

Formou daru se v listopadu vrátily do majetku města nemovitosti čp. 123 a 124 na nám. Sv. Michala (na rohu ulic Husova a Bezručova) včetně pozemků od komanditní společnosti MARKO. Objekty byly prodány v první polovině 90. let z důvodu jejich zanedbaného stavu a potřeby velké investice, na kterou město nemělo finanční prostředky. V průběhu doby změnily budovy majitele, ale jejich stav zůstal, i přes opakované urgencye ze strany města, nezměněn. V dané situaci, s ohledem na to, že budovy představovaly ohrožení zejména pro děti a nezletilou mládež, nezbylo zastupitelstvu než dar přijmout. Je otázka, jak s tímto vskutku „danajským darem“ město v budoucnu naloží.

Zastupitelstvo v závěru roku schválilo přijetí hypotéčního úvěru od KB Bruntál ve výši 5 mil Kč se splatností 5 let na výstavbu 16 b.j. Krejčího č.p. 487 a 488 (střešní nástavba „malometrážek“) a zástavu tohoto objektu včetně pozemků ve prospěch banky.

Koeficient růstu nájemného v bytech v majetku města byl stanoven obecně závaznou vyhláškou pro období od 1.7.2000 do 30.6.2001 na **1,049**.

Město vyhlásilo nabídku pronájmu nebo odkoupení nemovitosti Smuteční obřadní síně na ul. Hřbitovní. Součástí nabídky bude upřesnění způsobu využití objektu a cenová nabídka za pronájem nebo nabídková cena za odkoupení nemovitosti.

Výroba tepla a TUV

1. ledna 2000 zahájila činnost společnost TEPLA VRBNO s.r.o., jejímž zakladatelem a jediným vlastníkem je město Vrbno p.P., která převzala z bývalého podniku BYTEMP výrobu a rozvod tepla pro všechny „činžovní“ domy. V lednu 2000 byla deklarovaná **cena tepla** 274,- Kč/GJ. Stanovená cena odpovídala průměru dosaženému v r. 1999 ještě podnikem Bytemp. Ovšem v konečném vyúčtování za rok 2000 se vyšplhala na **291,- Kč/GJ**.

Úklid města

20. listopadu zřídilo zastupitelstvo města novou příspěvkovou organizaci, a to Technické služby města Vrbno p/P. Již 14. prosince byla tato PO zrušena a zřízena byla obchodní společnost Technické služby s.r.o., jejímž jediným vlastníkem je Město Vrbno p.P. s vkladem ve výši 200 tis. Kč.

K 1.5.2000 rozšířily Technické služby stávající separaci papíru a skla o třídění PET lahví od nápojů. Vytříděné PET lahve je možno odkládat do označených kontejnerů na tříděný

odpad nebo do jakýchkoliv sáčků k popelnicím u rodinných domů či k velkoobjemovým kontejnerům na domovní odpad.

Cena za odvoz komunálních odpadů byla stanovena 750,- Kč za 1 popelnici. Cena za poskytování hřbitovních služeb činí 37,- Kč/m²/rok.

Vodovodní a kanalizační síť

V provozování vodovodní a kanalizační sítě v našem městě pokračuje, na základě vítězství ve výběrovém řízení soukromá firma AQUA stop v.o.s., U Stadionu 5, Bruntál. Ve Vrbně sídlí na Jesenické 581. Vodovodní a kanalizační síť provozuje i v Karlovicích, Karlově Studánce, Ludvíkově, Malé Morávce a ve Valšově.

Z historie vrbenkého vodovodu

Vodárenství ve městě a jeho přilehlých částech se v podobě hromadného zásobování datuje již k roku 1902. Pro naše prozíravé předky bylo velmi lákavé využít pramenů ve stráních nad městem, přivést je do jímek a systémem potrubí pitnou vodu přivést až do domácností a fabrik.

Zdroje pitné vody jsou kolem celého města. Dostaly svá jména většinou podle umístění – Pod Vysokou horou, Šindelná, Skalka, Pod Sokolskou, U křížku, Nad školou v přírodě, Zářez, Mnichov, Tišina, Vlčí zej. Po stavební stránce je to ve většině případů pramenní jímka s jedním nebo více jímacími zářezy nebo vrtaná studna. Celkem můžeme napočítat 22 gravitačních zdrojů.

Vodovod byl rozdělen do dvou tlakových pásem s příslušnými akumulacími prostory = vodojemy. Ke zlepšení kvality vody byly vybudovány odkyselovací stanice sloužící jako úpravný vody. Jedna je umístěna nad restaurací U Hradilů u starého vodojemu. Odkyselení se děje přes polovypálený dolomit, následně je prováděno zdravotní zabezpečení dávkováním chlornanu sodného.

Kromě těchto gravitačních zdrojů je na soutoku Bílé a Střední Opavy vybudován další zdroj, který měl původně jímat infiltrovanou vodu ze Střední Opavy. Infiltrace však probíhala velmi problematicky a nikdy se nepodařilo získat dostatečné množství vody kvůli nízkým průtokům v řece. Za povodně v roce 1997 byl tento jímací zářez zcela zničen a z prostředků na odstranění povodňových škod byl obnoven v jiné podobě. Byl nově výškově a směrově upraven tak, aby sbíral v této oblasti četné prameny podzemní, tedy výrazně kvalitnější, vody. I na tomto zdroji je odkyselovací stanice.

Rok 2000:

Vodojemy mají celkovou kubaturu 1950 m³ a jsou nad městem rozmístěny tak, aby tlakově obsáhly celou rozvodnou síť. Jedná se o 8 vodojemů, z nichž největší má obsah 8000 m³. Rozvodná síť je od profilu 200 mm do profilu 50 mm tvořena většinou litinovým potrubím. Některé jeho části jsou z počátku 20. st., větší část byla rekonstruována v 70. letech. Celková délka vodovodu je 30,6 km a dále ji tvoří 800 vodovodních přípojek různých profilů.

Přestože voda u nás teče „sama z kopce“, nemůže být skoro zadarmo. Získávání a distribuce pitné vody se řídí vodohospodářskými a hygienickými normami, které ukládají provádění celé řady činností. Přesto je dobrá a poměrně levná pitná voda jednou z výhod našeho města.

Text do Městské kroniky je převzat ze Zpravodaje 3/2000, autor Zbyněk Sokol, AQUA STOP Bruntál.

5.2. Komunikace a veřejná prostranství, životní prostředí

Komunikace a veřejná prostranství:

Sít' místních komunikací v zastavěném území města zajišťuje obsluhu veškeré zástavby, která není přímo obsloužena ze silničních průtahů. Jde o jednopruhové i dvoupruhové úseky s různorodou šířkou vozovky a různou povrchovou úpravou (živičný povrch, obalované kamenivo, beton apod.). Místní komunikace mají obslužný charakter funkční skupiny C (místní komunikace III. třídy). Průtahy silnic II. třídy, vedené zastavěným územím, lze zařadit do místních komunikací se sběrnou funkcí – funkční skupina B dle ČSN 73 6110 (místní komunikace II. třídy).

Ve městě je 34 ulic, Bezručova, Dělnická, Družstevní, Dvořákova, Erbenova, Hřbitovní, Husova, Chelčického, Jesenická, Jiráskova, Komenského, Kopečná, Krátká, Krejčího, Křivá, M. Alše, Myslivecká, Nad Stadionem, Nádražní, Nové doby, Palackého, Polní, Riegrova, Sadová, Sklárenská, Smetanova, Střelniční, Sv. Čecha, Školní, V Dolíku, Ve Svahu, Zahradní, Zlatohorská a Žižkova a jedno náměstí, nám. Sv. Michala.

Od 1.4. do 30.6.2000 probíhaly rozsáhlé rekonstrukce místních komunikací, a to ulice Bezručovy od křižovatky s ulicí Jesenickou po křižovatku s ulicí Husovou a I. etapa ulice Střelniční od křižovatky s ulicí Jiráskovou po křižovatku s ulicí Hřbitovní.

Účelové komunikace, ve formě polních a lesních cest, slouží především ke zpřístupnění jednotlivých polních, lesních eventuelně soukromých pozemků a navazují na místní komunikace, výjimečně na silniční průtahy. Jde zejména o lesní cesty.

Mezi **obslužná zařízení silnic** náleží šestnáct autobusových zastávek a dvě čerpací stanice pohonných hmot (t.č. Benzina, a.s. a Oil Team, a.s.). Jiná silniční obslužná zařízení se ve Vrbně pod Pradědem nenacházejí.

Součástí komunikační sítě jsou i **komunikace pro chodce**. V zastavěné části Vrba pod Pradědem jsou chodníky vybudovány podél silničních průtahů a podél některých místních komunikací. Jinak chodci využívají zpevněné i nezpevněné části krajnic (především v místních částech).

Pro pěší turistiku je vyznačeno celkem osm značených turistických tras – červená, tři modré, zelená a tři žluté trasy vedené především po místních komunikacích, po lesních a polních cestách. Dále jsou zde vyznačeny dva turisticky značené okruhy (modrý a žlutý).

Životní prostředí:

Skutečnost, že část území města náleží do Chráněné krajinné oblasti Jeseníky má významný vliv na život obyvatel.

- Název: **CHKO Jeseníky**
- Rozloha lokality: 74000,00 ha
- Vyhlášeno: výnosem MK ČSR č.j. 9886/1969
- Charakteristika:

CHKO Jeseníky zahrnuje Hrubý Jeseník a přilehlé části Hanušovické a Zlatohorské vrchoviny. Reliéf odpovídá členité hornatině s hluboce zaříznutými údolními a táhlými zaoblenými hřbety. Geologicky je území tvořeno převážně kyselými horninami s nízkým obsahem živin (ruly, svory, fylity). Hlavním zástupcem půd jsou kambizemní podzoly, v nejvyšších polohách převládají humuso-železité podzoly místy zamokřené a zrašelinělé.

Území je z 80% pokryto lesy, převážně druhotnými smrčinami nebo bučinami s mozaikovitě zachovalými zbytky přírodních lesů. Nejcennější území chráněné krajinné oblasti jsou chráněna ve 4 národních přírodních rezervacích (Praděd, Šerák - Keprník, Rejvíz a Rašeliniště Skřítek), 18 přírodních rezervacích a 6 přírodních památkách. Jejím posláním je předat krajinu a přírodní dědictví v co nejzachovalejším stavu dalším generacím. Hospodářské využívání Chráněné krajinné oblasti Jeseníky je diferencováno podle zón odstupňované ochrany přírody tak, aby se zlepšoval její přírodní stav a aby byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce území (§ 225 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů). Zonace CHKO Jeseníky byla schválena MŽP ČR dne 27.6.1994 pod čj.: OOP/2818/94.

Významným prvkem v každodenním životě města je **zeleň**. Nejvýznamnějším druhem zeleně jsou lesní masivy, které pokrývají 84 % nejbližšího okolí města, dále pak doprovodná zeleň vodních toků – Bílé, Střední a Černé Opavy, Opavy a jejich přítoků.

Zeleň v zastavěné části města tvoří převážně soukromé zahrady u obytné zástavby a rekreačních objektů. Významnější plochy veřejné zeleně jsou v centrální části města a u objektů občanského vybavení. Jediným veřejně přístupným parkem je park na náměstí Sv. Michala, parky u Grohmannovy vily a u zámečku jsou součástí uzavřených areálů. Ve městě je řada ploch, vedených v katastru nemovitostí jako zeleň, které jsou neudržované a funkci veřejné zeleně neplní.

V katastru města jsou dva **hřbitovy** – hřbitov v Mnichově je již dlouho uzavřen a je neudržovaný (otevřené hroby), pohřbívá se na hřbitově ve Vrbně pod Pradědem na ul. Hřbitovní. V jižní části Mnichova a Vrbna pod Pradědem se nachází mnoho zahrádkářských osad.

Na území města jsou i **památné stromy** dle ustanovení § 46 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

V katastrálním území Vrbno p.P.:

- **Dub na náměstí sv. Michala** (dub letní - *Quercus robur*), parc. č. 2
- **Lípa u kapličky pod hřbitovem** (lípa srdčitá - *Tilia cordata*), parc. č. 54
- **Mléč na křižovatce k Železné** (javor mléč - *Acer platanoides*), parc. č. 1835/1
- **Modřín v mezích nad kynologickým cvičišťem** (modřín opadavý - *Larix decidua*), parc.č.1554

V katastrálním území Železná:

- **Buk v Železné** (buk lesní – *Fagus sylvatica*), parc.č. 249/1
- **2 smrky Pradědské brány** (smrk ztepilý – *Picea abies*), parc.č. 574/1

V katastrálním území Mnichov:

- **Mnichovský modřín** (modřín opadavý – *Larix decidua*), parc.č. 740/1

V rámci životního prostředí je nutno posuzovat i čistotu ovzduší. V našem městě ji ovlivňují spíše malé místní zdroje znečištění a lokálně i místní doprava. Situaci příznivě ovlivňuje plynofikace města, obecně nepříznivě působí zejména nestabilní cenová politika v oblasti paliv. Při použití dřeva a uhlí pro vytápění dochází ke zvýšení emisí částic, polyaromatických uhlovodíků a těžkých kovů. Pokud je v lokálních topeništích spalován odpad, dochází navíc k emitování nebezpečných dioxinů. Možnosti omezení negativních vlivů dopravy jsou poměrně omezené (kvalitní údržba komunikací, prašných ploch,

organizace dopravy) a často finančně náročné (zkvalitnění a přeložky komunikací apod.). V průběhu 90. let 20. století bylo v našem regionu zaznamenáno významné snížení koncentrací škodlivin v přízemních vrstvách atmosféry i emisí vypouštěných ze stacionárních zdrojů. V posledních letech však dochází ke změně těchto obecných trendů.

5.3. Dopravní spojení, pošta a spoje

Silnice:

Pro motoristy je komunikační síť tvořena sítí silnic, místních a účelových komunikací. Silnice II. třídy udržuje Ředitelství silnic a dálnic ČR, správa Ostrava: V roce 2000 žádná velká investice na těchto komunikacích nebyla realizována, prováděly se pouze běžné opravy a údržba.

Jedná se o tyto silnice:

II/445 (Šternberk – Rýmařov – Karlova Studánka – Vrbno pod Pradědem – Heřmanovice– Zlaté Hory – Polsko)

II/450 (Bruntál – Karlova Studánka – Domašov)

II/451 (Vidly – Vrbno pod Pradědem – Karlovice – Nové Heřminovy)

II/452 (Holčovice – Vrbno pod Pradědem – Světlá Hora – Bruntál – Leskovec nad Moravicí)

Jedná se o tyto místní komunikace:

III/44519 (Vrbno pod Pradědem, průjezdná) - spojka silnice II/445 a III/44520

III/44520 (Vrbno pod Pradědem, průjezdná) – přes místní části Železná a Mnichov

III/44521 (Vrbno pod Pradědem, průjezdná) – v místní části Mnichov

Motoristé si mohou **pohonné hmoty** doplnit ve městě u dvou čerpacích stanic, které jsou umístěny na vjezdu do města na silnici č. 451:

BENZINA a.s., čerpací stanice, Nádražní 150

Akciová společnost vznikla v roce 1994 jako nástupnická organizace dříve stejnojmenného státního podniku. V privatizaci společnost získala 280 čerpacích stanic, většinou zastaralých a ekologicky nevyhovujících. Zahájila jejich postupnou modernizaci. Ta se týkala i čerpací stanice ve Vrbně, kde mimo jiné byla k radosti místních motoristů vybudována i automatická myčka.

OIL TEAM a.s., čerpací stanice, Nádražní 607

Historie firmy OIL TEAM a.s. začala v roce 1993 zprovozněním sítě čerpacích stanic pod stejnojmenným názvem. Firma zahájila i úzkou spolupráci se švýcarskou firmou Panolin AG a německou firmou Panolin Kleenoil AG, jejichž výrobky distribuuje na území ČR.

Služby motoristům poskytují i opravy a prodejny náhradních dílů:

Auto Kapitán, Zlatohorská 103/4

Na trhu působí od roku 1995, zaměřuje se na opravy vozidel všech značek, zejména na duralové karoserie, nákup a prodej ojetých vozidel a výkup havarovaných a jinak poškozených aut.

Auto Remeš, Zlatohorská 103

Je soukromá prodejna náhradních autodílů a autopříslušenství na všechny typy aut, kterou Aleš Remeš koupil a provozuje od r. 1993.

Autoopravna Remeš, Jesenická 321

Majitel ji vydražil v roce 1991. Zaměřuje se na opravy všech typů automobilů, včetně

zahraničních. V květnu 2000 nabízeli zdarma testování tlumičů pérování a kontroly podvozků.

Bit Power s.r.o., Palackého 190

Vývoj společnosti se zaměřuje na všechna motorová vozidla a profesionální práci v oblasti chiptuningu.

Petr Šulkovský, Mikoláše Alše 587

Opravy všech typů automobilů.

Pneuservis Petr Černota, Mikoláše Alše 379 a **Pradědský lesní závod a.s.**, Nádražní 599

Zajišťují prodej, přezouvání a opravy pneumatik.

Železnice:

Městem je veden **koncový úsek regionální jednokolejné železniční trati** s motorovým provozem č. 313 (Milotice nad Opavou – Vrbno pod Pradědem). Jde o územně stabilizovanou trať, kterou provozuje OKD Doprava, a.s. Dále se v tomto území nachází **vlečka** vedená do areálu bývalého Dřevokombinátu, která je zapojena do regionální železniční trati č. 313 v koncové železniční stanici Vrbno pod Pradědem. Vlečka byla po povodních 1997 opravena, v současné době je využívána jen v omezené míře v souvislosti s postupnou likvidací Dřevokombinátu. Železniční hromadné dopravě osob slouží železniční stanice Vrbno pod Pradědem a Vrbno pod Pradědem, zastávka na regionální trati č. 313.

Vzhledem k letošnímu 120. výročí zahájení provozu na této trati, uvádím krátký pohled do její minulosti.

Historie trati

Výstavba trati Milotice - Vrbno je spojena s výstavbou Moravskoslezské centrální dráhy (MSCD). Její historie se začala psát 11. srpna 1864, kdy dal moravský zemský sněm popud k vypracování studie spojení Olomouce s pruskou sítí do Nisy a Kladska. Nicméně definitivní koncese je vydána až 21. dubna 1870. Nová dráha s názvem "Moravskoslezská centrální dráha" shání finanční prostředky. 22. listopadu téhož roku zahajuje stavitelství bratří Kleinů stavbu tratě Olomouc - Krnov s celkovou stavební délkou 86.942 metrů. První nákladní vlak po nově vybudované trati projel již 1. října 1872 a pokračoval dále do Jindřichova. Za měsíc na to je zahájen provoz na trati do Opavy, koncem roku 1875 jsou dány do provozu i pohraniční tratě Jindřichov - říšská hranice směrem k Nise a Krnov - říšská hranice směrem na Hlubčice.

Společnost si předsevzala větší úkol, než jaký stačila zvládnout. Kromě projektované dráhy převzala ještě stavbu dráhy Opava - Trenčín. Když v roce 1873 došlo k burzovnímu krachu, zhoršily se finanční poměry společnosti natolik, že musela stavbu dráhy zastavit. A tak zůstala trať Opava - Trenčín nedostavěna a společnost přišla o 9 miliónů 400 tisíc korun. Proto také nesplnila koncesí určený úkol, výstavbu tratí Valšov - Rýmařov a Milotice - Vrbno. Obě přípojné tratě byly vybudovány státním nákladem a první z nich byla zprovozněna 15. října 1878.

Stavba trati z Milotic do Vrbna se protáhla ještě o další dva roky. Zavínily to tahanice mezi městem Bruntál a staviteli. Zdejší konšelé trvali na přímém spojení Bruntálu s Vrbnem, zatímco odborníci navrhovali spojení Milotic s Vrbnem. Spor "rozhodla" příroda sama, neboť podmínky pro stavbu trati v povodí Opavy byly mnohem příznivější a zvítězila tedy trasa z Milotic o délce 20.504 m. Dnem zahájení provozu byl tedy až 5. prosinec 1880. Provozování tratě bylo svěřeno MSCD, která pak byla pro ztrátovost ke dni 1. 1. 1895 zestátněna.

Správnost tehdejšího rozhodnutí potvrdila uplynulá léta, neboť trať v současné podobě umožnila obsluhu železničních vleček hned několika podniků, a to Dřevokombinátu, Lesního

závodu a Lisoven nových hmot ve Vrbně pod Pradědem, Lesního závodu v Karlovicích a Vojenských lesů a statků v Kunově. Vzhledem ke skladbě přepravovaných nákladů je železniční doprava neodmyslitelnou složkou místní infrastruktury.

Nezanedbatelnou je i osobní doprava, která přes Milotice nad Opavu zajišťuje spojení do spádové oblasti Bruntálu a Krnova, s pokračováním ve směru na Olomoucko a Ostravsko. Z tohoto pohledu má trať v současné podobě kromě koncových stanic Milotice nad Opavou a Vrbno pod Pradědem ještě sedm zastávek pro osobní dopravu - Nové Heřminovy, Kunov, Skrbovice, Široká Niva, Pocheň, Karlovice, Karlovice zastávka (od roku 1998) a Vrbno pod Pradědem zastávka.

Do neslavné historie nehod v železniční dopravě se tato trať zapsala velkou nehodou s třinácti mrtvými, když z Vrbna pod Pradědem v srpnu 1963 ujely prázdné vozy naložené dlouhým dřevem a před Karlovicemi narazily do protijedoucího motorového osobního vlaku s cestujícími. Po nárazu začal motorový vůz hořet a na místě zůstalo několik mrtvých.

Trasování údolím Opavy sice bylo finančně výhodnější, přineslo však svou daň v podobě poničení trati při povodních. Trať byla několikrát zničena rozbouřenými vodami řeky Opavy např. v roce 1897, 1911, 1913, 1915 a naposledy v roce 1997.

Co přinesla povodeň

V důsledku katastrofální povodně v červenci roku 1997 došlo na mnoha místech trati k částečnému nebo úplnému odplavení železničního tělesa a trať se tak stala zcela nesjízdnou. České dráhy a Ministerstvo dopravy a spojů však veřejně deklarovaly nechtít k znovuoživení provozu.

Iniciativy se tak chopila OKD, Doprava, a.s. Tato společnost, v souladu se svým zaměřením, nabídla nejvýznamnějším místním přepravcům, Dřevokombinátu Vrbno a.s. a Pradědskému lesnímu závodu Vrbno, komplexní dopravní zabezpečení jejich produkce a odbytu, předpokládající obnovení provozuschopnosti tratě a zajištění železničního provozu prostředky OKD, Dopravy. Tato nabídka byla uvítána. Současně byla projevena podpora představitelů města Vrbna a Okresního úřadu Bruntál rychlému zprovoznění tratě a vyjádřen jejich zájem obnovit i veřejnou přepravu osob, čemuž byla OKD, Doprava připravena rovněž vyhovět.

Na základě výše uvedených předpokladů vyjádřila OKD, Doprava dne 3. 9. 1997 ministrové dopravy a spojů zájem a připravenost neprodleně zahájit práce na zprovoznění tratě na vlastní náklady se záměrem převzetí dráhy a drážní dopravy. Současně byl o záměru informován generální ředitel Českých drah. Ministerstvo dopravy a spojů přijalo předloženou nabídku a navrhlo pro umožnění neprodleného zahájení prací uzavřít s Českými drahami inominátní smlouvu o uvedení tratě do provozuschopného stavu a o budoucí nájemní smlouvě. Nájem tratě schválila Správní rada ČD usnesením číslo 273 na svém zasedání dne 10.10. 1997. Inominátní smlouva byla uzavřena dne 24. 10. 1997 a bezprostředně nato OKD, Doprava zahájila práce na obnově tratě.

Smlouvou bylo sjednáno, že úhrada za provedené práce bude kompenzována nájemným ve výši nákladů prokazatelně vynaložených OKD, Dopravou na zprovoznění tratě, v dalších letech pak ve výši nákladů prokazatelně vynaložených OKD, Dopravou na zajištění provozuschopnosti tratě. V souladu s inominátní smlouvou byla sjednána a dne 18. 11. 1997 uzavřena nájemní smlouva, jejímž předmětem je pronájem trati a souvisejících staveb a zařízení určených pro provozování a zajištění drážní dopravy. Nájemní smlouvou se OKD, Doprava zavázala provozovat dráhu a drážní dopravu v souladu se Zákonem o dráhách a navazujícími předpisy a za podmínek v nájemní smlouvě vymezených. Nájemní smlouva počítá s možností budoucího odprodeje tratě a pro případ, že by nebylo vyhověno podané žádosti OKD, Dopravy o odprodej tratě a trať získal do vlastnictví jiný subjekt, obsahuje povinnost pronajímatele nahradit nájemci náklady jím vynaložené v souvislosti s uvedením tratě do provozuschopného stavu, přirozeně s přihlédnutím k délce doby využívání tratě nájemcem. Nájemní smlouva je uzavřena na dobu určitou, a to do doby převodu práv

vlastnictví k předmětu nájemní smlouvy na nového nabyvatele. Samotné práce na obnově trati byly zahájeny 27. října 1997. Provoz byl obnoven již 22. prosince téhož roku.

Do Městské kroniky byla použita část textu z webu „Stránky Přátel Železnic“ (<http://spz.logout.cz/trate/trate.html#2000>), Obnova tratě Milotice nad Opavou - Vrbno pod Pradědem, který zpracoval z podkladů OKD Doprava Petr Štefek, r. 2000

Autobusová doprava:

Hromadná doprava osob je provozována pravidelnou **dálkovou a příměstskou autobusovou dopravou**, kterou t.č. zajišťují Veolia Transport Morava, a.s. a ČSAD Vsetín a.s. Pro autobusovou hromadnou dopravu osob se zde nachází celkem šestnáct autobusových zastávek. Všechny mají v názvu Vrbno pod Pradědem a za čárkou název konkrétní zastávky: centrum; Dřevokombinát; rozcestí Ludvíkov; zámeček; železniční stanice; Bílý Potok; Mnichov, Domov důchodců; Mnichov, hájenka; Mnichov, konečná; Mnichov, Rákosí; Mnichov, sběrné suroviny; Mnichov, U mostu; Vidly, konečná; Vidly, myslivna; Železná, hájenka a Železná, rozcestí.

5.4. Památková péče

Na území města se nachází **řada nemovitých kulturních památek**, zapsaných v Ústředním seznamu nemovitých památek ČR:

Vrbno pod Pradědem:

44811/8-209 zbytky hradu Freudenstein - na úzkém hřebenu kopce mezi cestou Vrbno – Andělská hora, parc. č. 2032/3, k. ú. Vrbno pod Pradědem. Zbytky zeměpanského hradu s vojenskou a správní funkcí z poloviny 13. století. Na mapě Bruntálského panství z r. 1579 byl již zříceninou. Při archeologickém průzkumu zde byly nalezeny zbytky železa a střeby z pol. 13. a 14. st. Dnes jsou zde zachovány nepatrné zbytky valů a kruhových staveb z lomového kamene. Vlastníkem je ČR – Lesy ČR s.p. Hradec Králové. Neprobíhá zde archeologický průzkum ani žádné záchranné práce.

15321/8-207 zámek čp. 154 s areálem - Husova ul. parc. čís. 920, 921, 909

8-207/1 zámek čp. 154 - parc. č. 920, k. ú. Vrbno pod Pradědem. Doklad feudálního sídla s jádrem ze 17. století, rozšiřovaného přístavbami v 18. a 19. století, vytvářejícího zajímavý soubor barokních a empírových celků. Zámek tvoří čtyři samostatně řešená jednopatrová zděná křídla kolem obdélného dvora. Hlavní křídlo je kryto mansardovou střechou, ostatní pak valbovými. Na vnitřních fasádách jsou po celém obvodu dřevěné prosklené pavlače. Přízemní prostory jsou zaklenuté.

8-207/2 zámecký park - parc. č. 921, 909, 920, k. ú. Vrbno pod Pradědem. Přírodně krajinářský park o rozloze 1,28 ha v nadmořské výšce 510 m, součást areálu zámku. Původní komunikační síť je zcela potlačena, zůstala lípová alej podél hlavní příjezdové komunikace a kruhový bazén ve východní části. Významnými solitéry jsou lípy srdčité, topol linda a dub severní.

8-207/3 ohradní zeď - parc. č. 921, k. ú. Vrbno pod Pradědem. Kamenná zeď, ohraničující areál zámku, je částečně nahrazena drátěným pletivem. Mezi pilíři u vstupu je zachována kovaná brána a branka pro pěší.

Vlastníkem nemovitosti i pozemků jsou, s výjimkou p.č. 909 kterou vlastní firma Odetka a.s., Zámeček Vrbno p.P. a.s., Vrbátky-Dubany č.p. 46. V provozu je restaurace a ubytování. Provádějí se zde pouze běžné opravy a údržba.

35116/8-206 farní kostel sv. Michala s křížem - na náměstí, parc. č. 1, 2, k. ú. Vrbno pod Pradědem.

8-206/1 farní kostel sv. Michala - parc. č. 1, k. ú. Vrbno pod Pradědem. Monumentální empírová stavba z let 1840-43 neobyčejně čistého prostorového i tvarového řešení, která ovládá nejen prostor náměstí, ale i panoramatický pohled na město. Hlavní chrámový prostor je zaklenut pruskou klenbou, stěny jsou děleny mohutnými pilastry. Vlevo od presbytáře je přistavěna patrová sakristie. Vlastníkem je Římskokatolická farnost Vrbno pod Pradědem, Palackého 221.

8-206/2 kříž kamenný a litinový - náměstí, parc. č. 2, k. ú. Vrbno pod Pradědem. Empírový kříž věnovaný Francem a Barbarou Reichelovými v r. 1825 s ornamentálně a architektonicky bohatě členěnou spodní kamennou sochařskou částí s reliéfem Panny Marie Sedmibolestné ve spojení s novým materiálem – litinovým křížem a mramorovým ukřížovaným, významný i datací v dedikačním nápisu. Kolem jsou zbytky ohrádky ze železného zábradlí. Vlastníkem je město Vrbno pod Pradědem, které v průběhu roku neprovedlo žádné opravy ani údržbu.

27881/8-208 dům čp. 162 - Myslivecká ul. č. 37, k. ú. Vrbno pod Pradědem. Charakteristický jesenický dům, kde štít obytné budovy s polovalbou a dvěma položnicemi kontrastuje s jednoduchým deštěním bývalé stodoly. I vnitřní dispozice je tradiční, vstup je ve středu delší stěny, pokračuje chodba se dvěma světnicemi na každé straně. Jeden z posledních dokladů původní zástavby města z přelomu 18. a 19. století. Vlastníkem je Jan Zapalač, Sv. Čecha 455, Vrbno pod Pradědem a dům je využíván k bydlení.

14193/8-2473 vila Fritze Grohmana čp. 298 s parkem - Nádražní ul. 35, parc. č. 863, 870, k. ú. Vrbno pod Pradědem.

8-2473/1 vila čp. 298 - Nádražní ul. č. 35, parc. č. 863. Patrová budova střízlivých forem se zvýšeným přízemím a terasou s jednoduchým geometrickým pojetím interiérů i nábytku. Podle návrhu významného rakouského architekta Josefa Hoffmanna byla vystavěna v letech 1921-22.

8-2473/2 park u vily čp. 298 - parc. č. 870. Menší parčík přírodní krajinářského charakteru o rozloze 1,4 ha, součást areálu vily. Významné solitéry jsou buk lesní a vrba bílá. Vlastníkem nemovitosti i pozemku je Odetka a.s., Dělnická 157 Vrbno pod Pradědem. V objektu jsou byty zaměstnanců firmy, park není nijak zvlášť udržován.

50329/8-4001 vila Adolfa Grohmana čp. 347/č. 45 - Jesenická ul., parc. č. 657, k. ú. Vrbno pod Pradědem. Patrová budova jednoduchých forem s krytou terasou v přízemí, postavená v roce 1920 podle projektu architekta Josefa Hoffmanna. V torze se dochovalo geometricky pojaté interiérové vybavení. Kolem budovy je okrasná zahrada upravovaná ve 2. pol. 20. st. Vlastníkem je LPH a.s., dříve budova sloužila jako závodní jesle státního podniku LNH, v roce 2000 nebyla majitelem využívána.

37269/8-204 areál hřbitova - Hřbitovní ul., parc. č. 55, k. ú. Vrbno pod Pradědem. Doklad slohové úpravy terasovitě umístěného hřbitova z poč. 19. století s hrobními kaplemi a náhrobky. Vlastníkem celého areálu je Město Vrbno pod Pradědem. V horní jižní části hřbitova se pohřbívá, hrobová místa upravují jejich nájemci, společné komunikace pak Technické služby města. Stejně tak i zbytek areálu, včetně spodní severozápadní části, v níž

jsou zbytky původních náhrobků a litinových křížů, hrobky významných vrbenských podnikatelů jejichž potomci byli vesměs odsunuti do Německa po 2. sv. válce, spravují Technické služby města. Zajišťují zejména pravidelné kosení trávy, stříhání keřů a opravy mobiliáře.

8-204/1 hřbitovní zeď se dvěma branami - Ohradní omítaná zeď z lomového kamene z doby kolem r. 1817, úprava vstupní brány ve 20. století. Brány jsou kované.

8-204/2 hrobní kaple Marca Aurelia Rösslera v ohradní zdi – Hrobka ve tvaru kaple je zapuštěna do ohradní zdi, v ní je na třech stupních umístěný sarkofág s pootevřeným víkem a nápisem. Na něm je socha stojícího anděla s dítětem. Jedná se o raně emírovou figurální sepulkrální plastiku z doby kolem r. 1817. Kaple je uzavřena kovanou mříží.

8-204/3 hrobní kaple rodiny Weissovy v ohradní zdi – Hrobka ve tvaru kaple je zapuštěna v ohradní zdi, v ní je na stupních mramorový sarkofág zdobený akantem a dvěma sepjatýma rukama v oválném rámu a nápisem. Na sarkofágu je umístěna socha stojícího okřídleného anděla s nápisovou deskou v ruce. Raně empírová figurální sepulkrální plastika z doby kolem č. 1815.

8-204/4 hřbitovní kaple – Jednoduchá, jednoduchá empírová stavba s dřevěnou hranolovitou zvonicí z doby kolem r. 1817, součást slohové úpravy hřbitova.

8-204/5 náhrobek Anny Heleny Roesnerové – u ohradní zdi. Pískovcový klasicistní náhrobek z r. 1789 ve tvaru obelisku zdobeného vavřínovými festony, na soklu čtvercového půdorysu s nápisy na všech stěnách. A. H. Roesnerová byla majitelkou hamru v Ludvíkově.

Místní část Mnichov pod Pradědem:

33865/8-2475 zřícenina hradu Rabštejna – parc. č. 537, na úpatí hory Loupežník, k. ú. Železná pod Pradědem. Biskupský hrad strážního charakteru na skalnatém masivu. V terénu se nacházejí zbytky věže a opevnění. Historická památka z 2. pol. 13. století. Spolu s Pustým hradem (v seznamu památek veden pod č. 8-2474) tvoří zajímavý, málo obvyklý typ dvouhradí strážného charakteru. Vlastníkem je ČR – Lesy ČR s.o. Hradec Králové. Na místě neprobíhá ani archeologický průzkum ani záchranné práce.

Místní část Vidly:

50535/8-4008 kaple sv. Hedviky a její movité vybavení - parc. č. 1 st., k. ú. Železná pod Pradědem. Sálová dřevěná stavba na kamenné podezdívce z počátku 20. století s plochým stropem a pravouhlou sakristií za oltářem. Kubistické pojetí forem, zejména jednotného dřevěného interiéru. Sanktusník byl vestavěn v roce 1930. Jedná se o ojedinělou stavbu v kraji. Vlastníkem je Římskokatolická farnost Vrbno pod Pradědem - Mnichov. Kaple je příležitostně využívána k bohoslužbám.

Místní část Železná pod Pradědem:

33026/8-2474 zřícenina hradu Pustý hrad - na úbočí hory Loupežník, na příkré skále parc. č. 553, les, k. ú. Železná pod Pradědem - Historická památka z 2. pol. 13. století, hrad vybudovaný vratislavským biskupem na skalní plošině, tvrz se uvádí ještě v roce 1464. Dochované sklepy bývalé obytné části a zbytky zdi dvorce a věže. Spolu s Rabštejnem tvoří zajímavý, u nás málo obvyklý typ dvouhradí strážného charakteru. Na místě neprobíhá archeologický průzkum, ani záchranné práce. Okolní skály jsou často využívány ze strany horolezců.

Na území města se nacházejí **památky místního významu** – kříže, kapličky, boží muka apod., dále pak **architektonicky významné objekty** - kostel Nanebevzetí Panny Marie

v Mnichově, dřevěná zvonička nad areálem TJ Sokol, objekty původní lidové architektury v Mnichově (dnes vesměs rekreační chalupy), ve Vidlích a v Bílém Potoku.

Jsou zde také **historicky významné objekty** - v severní části k. ú. Mnichov pod Pradědem pás bývalého vojenského opevnění, na severním okraji k. ú. Mnichov pod Pradědem Josefský hamr – zbytky staré dřevouhelné vysoké pece z r. 1807, pozůstatek železářské výroby.

Je zde vymezeno i několik lokalit s **možnými archeologickými nálezy** – bývalé štoly pod Vysokou horou, v okolí zřícenin hradů Freudenstein a Pustý hrad a u Josefského hamru.

6. Veřejný život v obci

6.1. Výročí obce, významné akce a zajímavosti

Historická výročí našeho města v roce 2000:

365 let

- v roce 1635 bylo městu uděleno privilegium čtyřikrát do roka pořádat trhy
- v roce 1635 byl ve městě na popud Řádu německých rytířů na náměstí vystavěn zděný kostel, který sloužil svému účelu téměř 200 let a mohl pojmout až tisíc věřících

340 let

- v roce 1660 bylo město znovu vystavěno poté, co bylo vypáleno za bojů mezi švédskými a císařskými vojsky v r. 1646 za třicetileté války, hornictví však téměř zaniklo

275 let

- v roce 1725 zasadil zdejší občan Schubert první brambory

250 let

- v roce 1750 byl ve městě u staré poštovské silnice vedoucí z Andělské Hory do Zlatých Hor zřízen poštovní úřad

230 let

- v roce 1770 byl zřízen městský chudobinec (dnešní škola v přírodě na Žižkově ulici nad penzionem U Hradilů)

200 let

- v roce 1800 vznikla nejvýznamnější slezská nit'ařská firma Rössler und Weiss (dnešní Odetka a.s)

160 let

- v roce 1840 byla založena Casparem Eisenbachem manufaktura na výrobu kovového zboží a jednoduchých strojů, kterou v roce 1860 získal sňatkem s Marií Raymannovou Eduard Grohmann, jenž ji přeměnil na mechanickou přádelnu lnu

145 let

- v roce 1855 založil Moritz Richter továrnu na výrobu kyseliny sírové, kterou jeho syn v roce 1860 rozšířil o sklárnu

120 let

- v roce 1880 byla 5. listopadu dokončena železniční trať Milotice nad Opavou – Vrbno pod Pradědem. První vlak vyjel podle některých zdrojů 5. prosince, podle jiných 15. prosince 1880

90 let

- v roce 1910 zřídil majitel pily J. Nitsch elektrárnu a v měsíci říjnu zazářily ve městě první elektrické žárovky

Významné akce:

10. a 11. června 2000 se uskutečnil v areálu Zámečku firmy Odetka 4. ročník „Vrbenských letních slavností“. Kromě bohatého programu zde byla připomenuta i dvě z výše uvedených výročí tohoto roku.

Zvláštní vlak tažený parní lokomotivou 464.202, který byl sestaven ze čtyř vozů řady BAA známých pod přezdívkou „Rybák“ a restauračního vozu řady AR, připomněl 120 let od zahájení provozu na železniční trati Milotice nad Opavou-Vrbno pod Pradědem.

Výstava firmy Odetka, a.s. připomněla 200 let vzniku nejvýznamnější slezské nitářské firmy Rössler und Weiss, do které v roce 1917 vstoupil Josef Grohmann, jenž se stal zakladatelem nejvýznamnější podnikatelské rodiny v našem městě.

Zajímavosti:

Ve dnech 29.6.-16.7. se promítalo v areálu koupaliště letní kino. Představení začínala ve 21:30 a vstupné bylo 50,- Kč. Promítnuto bylo 18 různých filmů.

Vrbenský patriot Bohuslav Pliska vydal vlastním nákladem pěti set výtisků útlu brožovanou knížku, nazvanou „Vrbenské příběhy“. Příběhy představují osobnosti i všední dny města. Brožura se prodávala ve vrbenských prodejnách a na MěÚ.

Z důvodu zlepšení estetického vzhledu výleповých ploch, zavedla rada města v měsíci říjnu výleповou službu. Výlep bude provádět MěÚ v úterý a ve čtvrtek a cena se bude řídit podle počtu dnů, po které má být plakát vylepen a podle jeho velikosti. Např. do 7 dnů velikost A4 za cenu 4,- Kč a velikost A1 za cenu 12,- Kč. Na dobu delší jak 14 dnů tyté velikosti za cenu 8,- Kč a 16,- Kč.

V neděli 24.9.2000 proběhla v kostele Sv. Michala mše, kterou sloužil Monsignor František Lobkowicz, biskup Ostravsko-opavské diecéze.

V říjnu absolvovaly oba vrbenské dětské pěvecké sbory úspěšné zahraniční turné. Sbor Základní školy Sedmihlášek koncertoval ve Švýcarsku, Pěvecký sbor Sportovního gymnázia v Německu. V Německu a v Polsku koncertoval i Pěvecký sbor města Vrbna.

6.2. Činnost politických stran

Na počátku nového tisíciletí můžeme u obyvatelstva České republiky zaznamenat (oproti nadšení ze začátku 90. let 20. st.) snížení zájmu občanů o politické dění, především pokles členství v politických stranách. Vrbno není výjimkou, přesto zde nalezneme 6 politických stran. V zastupitelstvu pracovali v roce 2000 členové i bezpartijní zastupitelé, kteří byli za tyto strany do zastupitelstva zvoleni v roce 1998. Kromě nich jsou členy i zastupitelé zvoleni za obě Sdružení nezávislých kandidátů.

ČSSD

Tato levicová strana má v současném zastupitelstvu 3 zastupitele, ale žádný z nich není členem strany. Předsedou místního sdružení České strany sociálně demokratické je Ing. Vladimír Holaj, strana má 24 členů. V průběhu roku strana zorganizovala 2x společenský večer s tancem, oslavy MDŽ a prázdninový sportovní den pro mládež s utkáním v kopané.

Informace pro Městskou kroniku zpracovala paní Babková.

KDU – ČSL

Stranu reprezentuje v současném zastupitelstvu 1 zastupitel, který je členem Křesťanské a demokratické unie – Československé strany lidové. Strana má ve Vrbně něco málo přes 10 členů a předsedou místní organizace je Jan Friedl st.

KSČM

Má v současném zastupitelstvu 3 zastupitele. Dva z nich nejsou členy KSČM. Zastupitel Stanislav Koruna je členem Komunistické strany Čech a Moravy a současně je i předsedou místního výboru a členem výkonného výboru při OV KSČM Bruntál. Strana je charakteristická vysokým věkovým průměrem členů, kterých je v současné době ve Vrbně něco málo přes 50.

ODS

Za tuto stranu pravicového zaměření pracují v zastupitelstvu 2 zastupitelé. Jeden z nich byl zvolen jako bezpartijní. Místní členská základna Občanské demokratické strany prudce poklesla po událostech roku 1997 (rozštěpení strany na ODS a nově vzniklou Unii svobody po tzv. „sarajevském puči“ proti Václavu Klausovi), kdy se počet členů snížil na 5. Zvolenou zastupitelkou a současně předsedkyní místního sdružení ODS je PaedDr. Michaela Skopalová.

SPR-RSČ

Tuto krajně pravicovou stranu v zastupitelstvu reprezentuje Cyril Malec, který je současně i předsedou místního Sdružení pro republiku – Republikánské strany Československa. Místní organizace má o něco málo více než 10 členů a C. Malec zastává významné funkce i ve vrcholném orgánu této strany.

US - DEU

Unie svobody-Demokratická unie vznikla jako nová pravicová strana po „sarajevském puči“ v roce 1997 odštěpením části členů od ODS. Ve Vrbně má strana pouze jednoho člena, kterým je Ing. Ladislav Hojgr. V zastupitelstvu stranu zastupuje 1 bezpartijní zastupitel, který byl v komunálních volbách zvolen.

6.3. Církev

Katolická církev, vyznání římskokatolické

Česká republika je dělena správou církve katolické na 8 území. Vrbnno spadá do území Ostravsko-opavské diecéze, vzniklé nově 30.5.1996 (předtím patřilo do diecéze olomoucké). Ta zahrnuje 11 děkanátů a Vrbnno patří pod děkanát Bruntál. Na území města se nacházejí dvě farnosti, kdy každá je samostatným právním subjektem. Hranice mezi nimi je určena

řekou, do farnosti Vrbno patří i Vidly a Ludvíkov, do farnosti Mnichov patří Železná a Mnichov.

1. **Farnost Vrbno** – pastorec probíhá ve třech místech. Ve farním kostele Sv. Michaela ve Vrbně, ve filiálním kostele navštívení Panny Marie v Ludvíkově a v kapli sv. Hedviky ve Vidlích.
2. **Farnost Mnichov** – pastorační činnost probíhá ve farním kostele v Mnichově, kostel je spravován excurendo, to znamená, že je o něj pečováno z jiné farnosti. V 90. letech proběhlo jednání mezi olomouckým arcibiskupem a vrbenským starostou o navrácení mnichovské fary církvi, ale bez úspěchu (korespondence je uložena na faře ve Vrbně).

Bohoslužby se ve Vrbně konají každý den, návštěvnost je cca 150 věřících. V Mnichově každou sobotu večer v 18:00 hod., v zimě v 17:00 hod. a návštěvnost je asi 20 věřících. V Ludvíkově vždy první sobotu v měsíci při návštěvnosti asi 20 osob a ve Vidlích poslední sobotu v měsíci, kde návštěvnost, vesměs z řad turistů, je kolem 20 osob.

Služba faráře v církvi zahrnuje celkem 3 oblasti. Oblast posvěcující (bohoslužby, svatosti křtu, manželství apod.), oblast zvěstující (učitelská činnost) a oblast pastýřská (organizační, starost o církevní budovy atd.). Učitelskou činnost naplňuje výuka náboženství ve školách za pomoci dvou katechetek, paní Janové a paní Tesařové. Každá skupina žáků se vyučuje 1 hod. týdně. V Základní škole jsou dvě skupiny, celkem 40 žáků, ve Sportovním gymnáziu 1 skupina s 15 žáky a v Dětském domově 1 skupina s 10 dětmi. Pro středoškoláky je organizováno setkávání na faře v rámci společenství mládeže, které se účastní průměrně 10 studentů. Jednou měsíčně probíhají biblické hodiny a příprava na křest pro dospělé.

Určitě není bez zajímavosti přehled farářů, kteří ve farnostech Vrbno a Mnichov v poslední době působili:

70. léta: páter Michal Petr
80. léta až r. 1990: páter Ivan Fišar
1990 – 1996: páter Karel Slíva
1996 – 1999: páter Karel Macků
1999 až dosud: páter Jacek Domanski

Další aktivity se zaměřují na práci s mládeží v době prázdnin, jsou to letní tábory na Moravě či ve Slezsku pro menší děti, tábory pro větší děti u Blatského moře a účast na celoevropských setkáních mládeže.

V měsíci květnu 2000 byla, ve spolupráci s Pradědským lesním závodem a.s., vyhlášena **sbírka** na opravu střechy kaple sv. Hedviky ve Vidlích. Nová střecha bude prozatímní, z bonnského šindele a předpokládané náklady jsou odhadnuty na 150 tisíc Kč. Následně pobude na bonnský šindel položen šindel modřínový. Na podporu této sbírky se budou v kapli konat bohoslužby, a to 27.5. a 24.6. v 15:00 hod. V této souvislosti se uvažuje i o obnovení poutní tradice.

Adventisté sedmého dne

Jedná se o celosvětovou křesťanskou církev, která ve společnosti na základě Kristova odkazu pracuje v oblasti duchovní, sociální a zdravotní. Známí jsou svou charitativní činností, kterou konají prostřednictvím organizace ADRA.

Církev pracuje ve věznicích, usiluje o náboženskou svobodu, provozuje školy a její členové jsou autory vzdělávacích pokrmů, jejichž tématy jsou stres, kouření, rodina, manželství, zdravá výživa.

Místní sbor ve Vrbně se schází v domě na Sadové ul. čp. 346 a místním kazatelem je J. Žižka z Krnova. Starším místního sboru je Z. Pajonk. Společenství zde funguje od r. 1997 a v roce 2000 má 29 členů.

Kromě pravidelných sobotních bohoslužeb se církev v našem městě podílí na pořádání sbírek pro humanitární organizaci ADRA, provádí osvětu ohledně zdravého životního stylu a pořádá vánoční programy pro seniory.

6.4. Činnost kulturních a sportovních spolků a občanských sdružení

ACS DRAK

Cyklistický oddíl vyvíjel svou činnost nejprve jako součást TJ Sokol Vrbo, předsedou oddílu byl od roku 1985 Jan Husar. Občanské sdružení ACS DRAK bylo u Ministerstva vnitra zaregistrováno 9.3.1993 a funkci předsedy i nadále zastával J. Husar.

V roce 2000 mělo sdružení 36 členů, výbor tvoří 18 členů s hlasovacím právem, zúžený výbor pak členů s předsedou Janem Husarem. Spolek uspořádal v průběhu roku 30 různých cyklistických závodů a 12 soutěží turistického charakteru. V postupně budovaném areálu BMX v Mnichově byl pořádán seriál 15 různých soutěží, v průběhu roku se konala i Olympiáda, jejíž jednotlivé akce byly pořádány většinou v tělocvičně.

Duší spolku, trenérem a kronikářem, či spíše dokumentaristou, je Miloslav Mlynář.

Informace pro Městskou kroniku zpracoval pan Miloslav Mlynář.

ČČK - Český červený kříž, Místní skupina Vrbo pod Pradědem

Místní skupina Českého červeného kříže vznikla již v roce 1948 a jejím prvním předsedou byl Mgr. Václav Břenek.

V roce 2000 ji řídil 18-tičlenný výbor v čele s předsedkyní Janou Hacurovou. Registrováno bylo 351 členů. Členové se podíleli na zajištění různých kulturních akcí, některé i sami pořádali, např. vánoční nadílku v domově důchodců s hudbou či oslavy Mezinárodního dne ČČK. Pořádali i různá školení poskytování první pomoci, např. pro děti ze základní školy a z dětského domova.

Informace pro Městskou kroniku zpracovala paní Jana Hacurová.

Český rybářský svaz, místní organizace Vrbo pod Pradědem

Místní organizace ČRS ve Vrbně pod Pradědem byla ustanovena v roce 1992 z aktivity Lubomíra Čilipky, který se stal prvním předsedou. Do čela organizace se postavil sedmičlenný výbor a v prvním roce měla 176 členů. Mezi každoroční úkoly patří především:

- hospodaření na revírech – výlovy a vysazování násad ryb
- činnost rybářského kroužku dětí, včetně závodů na rybnících
- školení nových členů, včetně závěrečných zkoušek
- údržba pozemků a budovy, v níž je umístěna klubovna a zázemí organizace

Velký zásah do činnosti představovala ničivá povodeň v roce 1997, s jejímiž následky

se spolek vyrovnává dodnes.

V roce 2000 nadále stojí v čele organizace, která má již 215 členů, sedmičlenný výbor a funkci předsedy již osmým rokem zastává Lubomír Čilipka. Od počátku roku se výbor MO zabýval hodnocením uplynulého roku, v němž byly všechny stále a opakující se úkoly splněny, vypracoval také plán činnosti prolehlý rok. Stále ještě bylo v průběhu roku nutno využívat brigádnické práce pro celkové odstranění povodňových škod z roku 1997, hlavně úpravami okolního terénu.

Pravidelně se v průběhu roku scházel dětský kroužek, v němž pracovalo 11 dětí. Pro zkvalitnění jeho činnosti bylo spolu s výborem MO Zlaté Hory zajištěno třídní soustředění. Uskutečnilo se v červnu jako první společná akce s tím, že se bude pravidelně opakovat. Celý program byl důkladně připraven, děti prošly zkouškami teoretických znalostí rybařiny a nejvíce nadšeny byly praktickým lovem na udici.

Velká pozornost byla věnována výlovům chovných potoků a vysazování ryb do hlavních toků. Celkem organizace v průběhu roku uspořádala 4 větší akce.

Informace pro Městskou kroniku zpracoval pan Koryčanský.

Český svaz chovatelů, základní organizace Vrbno pod Pradědem

Základní organizace Českého svazu chovatelů ve Vrbně pod Pradědem vznikla již v roce 1955. Veškeré aktivity základní organizace se soustředí do objektu na ulici Sklárenské a jednatelem organizace je Antonín Beránek, Ve Svahu 430, Vrbno pod Pradědem.

V roce 2000 měla organizace ve Vrbně 20 členů, činnost řídil šestičlenný výbor a předsedou byl Zdeněk Beránek.

Chovatelé se zaměřují především na vlastní chovy. Tradičně pořádali jednu místní výstavu, na které prezentovali 217 kusů králíků, 108 kusů holubů a 82 kusů drůbeže. Na okresní výstavě v Úvalně obsadila ZO Vrbno v soutěži základních organizací okresu Bruntál krásné 3. místo.

Informace pro Městskou kroniku zpracoval pan Antonín Beránek.

HC Zlatá Železná, Zlatohorská 103

Hokejový tým vznikl jako občanské sdružení 23.7.1999, registrované MV ČR na adrese Zlatohorská 103. Vytvořilo ho 23 členů, klub byl řízen dvoučlenným výborem a prvním předsedou byl Milan Škopec. V sezonách 1999 a 2000 tvořili společný tým hokejisté z Vrbna a ze Zlatých Hor.

V roce 2000 měl 25 členů, výbor byl tříčlenný a předsedou byl Jára Vlček. Za sezónu tým sehrál 10-14 zápasů okresního poháru skupiny B. Domácí led má v Horním Benešově.

Informace pro Městskou kroniku zpracoval Mgr. Richard Klech.

Odbor Klubu Českých turistů při TJ Sokol Vrbno pod Pradědem

V roce 2000 byli registrováni 43 členové a 2 značkaři. V čele klubu stojí sedmičlenný výbor, jehož předsedou Štefan Kopilčák. Výbor se scházel pravidelně 1x měsíčně. Klub je správcem chaty Sokolka. Značkaři, kteří jsou členy klubu, vyznačili na Vrbensku v letošním roce 125 km nových cyklotras a věnovali se i obnově poškozeného značení tras turistických.

V průběhu roku klub uskutečnil několik 8 turistických výšlapů a výjezdů a v červenci pětidenní zájezd na Šumavu. V sobotu 16.9. pořádal klub již 30. ročník dálkového pochodu

Vrbenská padesátka, který absolvovalo celkem 241 účastníků, z toho 136 mužů a 105 žen. Start byl od 6:00 hod. u vrbenského nádraží a cíl v odpoledních hodinách na chatě Sokolka. Trasy byly dlouhé 48, 25 a 12 km.

Informace zpracovala kronikářka z podkladů poskytnutých Štefanem Kopilčákem.

Myslivecké sdružení Praděd, Mnichov 302

Jako samostatné občanské sdružení bylo na MV ČR zaregistrováno 20.8.1992. Pro rok 2000 se nepodařilo zjistit počet členů. V čele sdružení stál v tomto roce sedmičlenný výbor a předsedou byl pan Zdeněk Jurka.

Úkolem mysliveckého sdružení je společný výkon práva myslivosti v pronajaté honitbě v souladu se schváleným plánem mysliveckého hospodaření a lovu. Dále pak v souladu se zákonem o myslivosti č. 449/2001 Sb., provádění ochrany myslivosti a přírody, dodržování rozhodnutí vydaných orgány státní správy myslivosti a dodržování zásad chovu zvěře.

Vedle výkonu práva myslivosti zajišťuje myslivecké sdružení společenské akce pro širokou veřejnost. Jedná se o střelecký závod Cena Pradědu (CP), střelecký čtyřboj (K4M) a myslivecký den známý pod názvem Slunovrat. Již 42. ročník Ceny Pradědu se konal 9. září, jako obvykle za velkého zájmu veřejnosti.

Myslivecké sdružení provozuje mysliveckou chatu, kterou využívá především pro vlastní činnost, ale také ji pronajímá za úplaty soukromým osobám nebo občanským sdružením či jiným subjektům k pořádání jejich akcí.

Informace pro Městskou kroniku zpracoval Zdeněk Jurka.

Pěvecký sbor města Vrba pod Pradědem, Jesenická 226

Vznikl jako občanské sdružení 28.6.1995. Stal se přímým pokračovatelem Pěveckého sboru vrbenských učitelů, jehož tradice sahá do roku 1971. U jeho zrodu stál tehdejší ředitel základní devítileté školy Milan Pechal, sbormistryní byla Eva Vacková a zpívali v něm téměř všichni učitelé ZDŠ, kterých v té době bylo téměř 50. Postupně přesáhlo jeho pěvecké obsazení rámec školy, a tak se přejmenoval a transformoval do současné podoby.

Dirigenty a uměleckými vedoucími sboru byli v roce 2000 Eva Vacková a Leoš Sekanina. V tomto roce sbor absolvoval celkem 17 vystoupení, z toho bylo 6 celovečerních koncertů a 11 příležitostných vystoupení, z nichž se 4 odehrály v cizině.

Výjezdy do ciziny se uskutečnily dva. V prvním případě to bylo přislíbené účinkování na oslavách 50. Výročí pěveckého sboru ve spřáteleném okrese Wetterau v Německu. Ve druhém výjezdu se naskytla příležitost vypomoci kulturně v rodících se kontaktech s blízkým polským Glogowkem. Je možno říci, že oba tyto zájezdy byly velmi úspěšné. V německém Ortenbergu se zpívalo ve stejném sále, jako před třemi lety v době, kdy v našem městě řádila ničivá povodeň. V Glogowku proběhlo vystoupení v místním parku. Obě vystoupení měla v místním tisku vysoce pozitivní ohlasy.

V České republice sbor koncertoval ve Světlé Hoře, na „Walentově podzimu“ v Bělotíně u Hranic a ve Vrbně k „Evropskému dni hudby“ v červnu, při příležitosti biřmování v září, na „Festivalu pěveckých sborů“ v říjnu a na „Adventním koncertu“ v prosinci.

Úspěšná byla i účast na soutěžním „X. Mezinárodním festivalu adventní a vánoční

hudby“ v Praze, kde sbor vyzpíval stříbrné pásmo. V tomto roce připravil k vydání i nové CD spolu se Sedmihláskem a Pěveckým sborem Sportovního gymnázia.

Informace zpracovala kronikářka na základě údajů ve Zpravodaji 1/2001.

Sbor dobrovolných hasičů, Hřbitovní 289

Psal se rok 1873 a v tehdejším Vrbně ve Slezsku bylo rozhodnuto o založení Sboru dobrovolných hasičů. O jeho činnosti se nedochovaly žádné záznamy, dochovaly se fotografie, které byly pořízeny až u příležitosti oslav 40. výročí založení, tedy roku 1913. Poslední dobové fotografie pocházejí z roku 1933 a byly pořízeny u příležitosti oslav 60. výročí trvání SDH. Poté následuje smutné období našich dějin, nástup fašismu a druhá světová válka.

Po odsunu německého obyvatelstva dochází ve 2. polovině 40. let 20. st. Ke znovuosídlování pohraničí a také k opětovnému formování hasičstva. Při obnovování činnosti SDH sehrál významnou roli František Kočička, profesí kominík. Vedle městského sboru dobrovolných hasičů vznikají i závodní sbory v jednotlivých průmyslových podnicích. Jsou organizovány první soutěže, hasiči nemohou chybět u žádné společenské akce.

S rozvojem průmyslu ve Vrbně pod Pradědem a okolí dochází k nárůstu členské základny a aktivnímu zapojení hasičských (požárních) sporů do života ve městě a do hasičských soutěží. V průběhu 90. let 20. století je činnosti těchto závodních sborů postupně omezována, což vyplývá ze změn v ekonomické oblasti.

V roce 2000 stojí v čele SDH města sedmičlenný výbor v čele s předsedou Janem Novotným starším. V průběhu roku byly sloučeny sbory LNH a Odetka a.s. a ve sboru pracuje 43 členů. V průběhu roku bylo uskutečněno 16 zásahů a ze sdružených finančních prostředků bylo pořízeno nové zásahové vozidlo T 815. Sbor je členem Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska a zúčastňuje se soutěží v požárním sportu. Dvě z těchto soutěží byly pořádány ve Vrbně.

Informace pro Městskou kroniku zpracoval pan Bc. Zdeněk Doležel.

Sdružení občanů zdravotně postižených regionů Krnov, Bruntál, Rýmařov

Sdružení ve Vrbně pracuje jako jeden z úseků, v jeho čele stojí okresní výbor v Bruntále. Předsedkyní místního sdružení je Jarmila Lasovská. Činnost místního sdružení řídí devítičlenný výbor a zabezpečuje 11 důvěrníků. Místní sdružení má kromě Vrbna začleněn i Ludvíkov a Karlovice. Evidováno je 260 členů. Zdrojem příjmů jsou zejména členské příspěvky ve výši 50,- Kč/rok a dále příspěvky ze strany města, případně sponzorské dary.

Výbor místního sdružení se schází 1x měsíčně a projednává vždy nejbližší úkoly. Důvěrníci mají za úkol vést evidenci členů ve svém obvodu, zajišťovat jejich informovanost a navštěvovat je v případě nemoci či u příležitosti životního jubilea.

Sdružení pořádalo 1x ročně členskou schůzi, 2 zájezdy a poradenství pro tělesně postižené. Spolupracovalo s ČČK a 3x v průběhu roku navštívili členové sdružení Domov důchodců v Mnichově (na Vánoce, Velikonoce a u příležitosti letní zahradní slavnosti).

Informace pro Městskou kroniku poskytla paní Edeltraude Obrusníková.

Sportovní klub při Gymnáziu, o.s., nám. Sv. Michala 12

Jako občanské sdružení byl registrován u Ministerstva vnitra ČR 9.11.1992. V roce 2000 pracovalo v klubu 268 členů. Podle platných stanov tvoří klub oddíl běžeckého lyžování, oddíl sjezdového lyžování, oddíl orientačního běhu a lyžařského orientačního běhu, z nichž každý má vlastní bankovní účet a hospodaří se svým vlastním majetkem a svými vlastními finančními prostředky.

V čele každého oddílu stojí pětičlenný výbor v čele s předsedou, valnou hromadu tvoří členové příslušného oddílu. Výbor Sportovního klubu tvoří předsedové jednotlivých oddílů, valnou hromadu tvoří výbory jednotlivých oddílů. Předsedou SK byl v roce 2000 Ing. Miroslav Šajer. Další volenou funkcí je prezident SK a tu vykonávala PaedDr. Michaela Skopalová.

Sportovní klub zajišťuje závodní činnost všech členů jednotlivých oddílů. To znamená, že financuje dopravu, startovné, případně i ubytování. Jednotlivé oddíly rovněž pořádají soutěže pro organizované závodníky i pro širokou veřejnost.

Oddíl sjezdového lyžování pro veřejnost upravuje osvětlenou sjezdovku s umělým zasněžováním a provozuje lyžařský vlek Pod Vysokou horou. Oddíl klasického lyžování udržuje dvěma sněžnými skútry lyžařské trasy z Vrbna až na Anenský vrch a Hvězdu. Oddíl orientačního běhu zajišťuje mapování terénů v okolí Vrbna, zhotovování a aktualizaci tréninkových a závodních map pro OB.

Nejlepším sportovcem okresu Bruntál byl vyhlášen sjezdař Tomáš Hvorecký, dále kolektiv lyžařských orientačních běžců (Š. Bednaříková, K. Krätschmerová, G. Kolářová) a nejlepším trenérem okresu Ing. Alena Bouzková.

Zastupitelstvo města rozhodlo 23.3.2000 o poskytnutí návratné půjčky ve výši 600 tisíc Kč na zakoupení sněžného děla s příslušenstvím od firmy Karo International v.o.s s tím, že 400 tisíc Kč bude poskytnuto v roce 2000 a 200 tis. Kč bude poskytnuto v r. 2001. Půjčka bude vrácena ve třech splátkách do roku 2004. Tato podpora města významně přispěje ke zkvalitnění služeb a prodloužení lyžařské sezóny na sjezdovce pod Vysokou horou, kterou provozuje oddíl SL.

Informace zpracovala kronikářka s využitím výročních zpráv gymnázia.

Tělovýchovná jednota Sokol Vrbno pod Pradědem, o.s., Krejčího 440

Historie Tělovýchovné jednoty sahá zcela určitě do 50. let 20. století, kdy byla jako součást ČSTV začleněna do Národní fronty ČSR. Do podoby občanského sdružení se transformovala po revoluci 1989 a zaregistrováno je jako datum jejího vzniku 25.8.1993. Organizačně je i po tomto datu začleněna do ČSTV.

V průběhu roku 2000 řídil činnost TJ pětičlenný výbor v čele s předsedou Ing. Jiřím Plchotem a 856 registrovaných členů bylo zařazeno v celkem 11 oddílech. Nejpočetnějším byl oddíl fotbalu s více než 200 členy. Dalšími pak byly oddíly atletiky, basketbalu, házené, horolezců, stolního tenisu, turistiky, volejbalu a asociace sportu pro všechny. Jednotlivé oddíly řídily vlastní zvolené výbory, hospodaření TJ bylo vedeno na jednom účtu. Většina oddílů se zúčastňovala pravidelných soutěží, turnajů nebo akcí organizovaných jednotlivými asociacemi, pod něž oddíly spadaly. Hlavní výbor TJ měl vypracován plán práce a scházel se jedenkrát měsíčně. V průběhu roku řešil otázky týkající se vlastní činnosti TJ, zejména údržbu tělovýchovných zařízení, členské příspěvky, finanční otázky všeobecně a brigádnickou

činnost. Dne 5.8. byl slavnostně zahájen provoz na nově zrekonstruovaném travnatém hřišti. V průběhu dne se předvedla všechna mužstva oddílu kopané, a to od těch nejmenších až po staré pány, kteří v 70. letech vybojovali pro Vrbno doposud nejvyšší soutěž, a to krajský přebor.

Informace pro Městskou kroniku zpracoval pan Ing. Jan Kvapil.

Junák Vrbno p.P.

V r. 2000 bylo ve skautské organizaci Junák ve Vrbně p.P. registrováno 20 členů. Mezi zdařilé akce lze zahrnout 10.5. Květinový den, Svojsíkův závod v Pochni a tradiční letní tábor.

Informace pro Městskou kroniku poskytl Jakub Žajdlík.

6.5. Propagace obce, místní periodika

V roce 2000 vydával Městský úřad Vrbno pod Pradědem ZPRAVODAJ Sdružení obcí Vrbenska s podtitulem Zpravodaj obcí v údolí řeky Opavy. Zpravodaj vycházel 1x měsíčně, vyšlo tedy 12 čísel a prodáván byl za cenu 5,- Kč. Uzávěrka byla vždy do 20. dne každého měsíce, odpovědný redaktor Naděždy Trzaskalíková, grafická úprava Vladimír Ulip – Willy, tisk Tiskárna František Zubalík.

V průběhu roku pravidelně přinášel informace z jednání Městské rady, Městského zastupitelstva, kalendář kulturních a sportovních akcí, informace o činnosti škol, knihovny, zájmových občanských sdružení, dalších akcích ve městě a okolí i informace o uzavřených sňatcích, narozených dětech, zemřelých, gratulace k životním jubileím občanů, ale i placenou inzerci. Všechna čísla jsou přílohou kroniky.

Na MĚÚ neexistuje seznam propagačních materiálů, které byly obcí v tomto roce vydány.

Podařilo se zjistit, že byly vydány okénkové pohlednice města. K dispozici je jeden druh zobrazující centrum, místní část Železná, školní budovu na Bezručově ulici a kapli ve Vidlích. Foto a vydavatel Boleslav Doboš, Mánesova 589, Zlaté Hory.

Do schránek občanů bylo zasláno „PF 2000 přeje Městský úřad ve Vrbně pod Pradědem“, které na titulní straně přineslo kalendář a výzvu k zapojení občanů do třídění odpadů a na zadní straně pak stručný popis toho, jak a proč třídit a kde a kdy likvidovat odpad ve Vrbně.

Do oběhu byly v průběhu roku 2000 dány mapy Cykloturistické trasy Vrbenska a Zlatých Hor, které vydalo Město a zpracovala DOMOVINA, J. Gemela a kol., Lichnov 147, tiskárna GRAFICO Opava 1. vydání, prosinec 1999.

I v tomto roce město ke své propagaci využívalo materiály vydané v dřívějších letech. Všechny, které se podařilo získat, jsou sepsány a zařazeny v příloze kroniky

7. Školství a osvěta

7.1. Mateřské školy

Mateřská škola Ve Svahu 578, Vrbno pod Pradědem

Pracovala v roce 2000 jako rozpočtová organizace bez právní subjektivity a jejím zřizovatelem je město Vrbno pod Pradědem. Součástí školy je Školní jídelna. Celková kapacita zařízení je 100 dětí. Ředitelkou školy je Irena Vochyánová.

Ve školním roce 1999/2000 navštěvoval 3 třídy mateřské školy 81 žák. Ve školním roce 2000/2001 klesl počet žáků, navštěvujících 3 třídy MŠ, na 71. Mateřská škola realizuje výchovně vzdělávací činnost na základě vlastního programu, který je sestavován podle Rámcového vzdělávacího plánu pro předškolní výchovu.

V tomto roce nebylo ve škole zřízeno klasické malé oddělení, protože 3-4letých dětí bylo přihlášeno velmi málo. Nedostatek pracovních příležitostí vede maminky k tomu, že zůstávají na další mateřské dovolené až do 4 let věku dítěte. O to více se musely učitelky zaměřit na práci s dětmi s odloženou školní docházkou, kterých bylo celkem 14. Jednalo se o děti se sníženou koncentrací pozornosti, se špatnou úrovní grafomotoriky, s řečovými poruchami, s poruchami chování, ale také děti těsně šestileté u kterých se dá předpokládat nezralost daná fyziologickým věkem. Největším problémem byla organizace chodu oddělení, kam docházely dvě děti s Downovým syndromem. Byla zajišťována i logopedická péče.

Dále škola organizovala pěvecký sboreček, seznamování s anglickým jazykem, pískání na flétničky, kroužek vyšívání a sexuální výchovu pro děti 5 – 7leté. Sboreček „Kočata“ pod vedením Marcely Burešové vystoupil v domově důchodců i na festivalu k Mezinárodnímu dni hudby, který byl ve městě pořádán.

Dále byla pro děti zorganizována Mikulášská nadílka s čertem, vánoční besídka se stromečkem, výlet na Rejvíz přes pohádkovou říši, výlet vlakem s kytarou a oslava Dne dětí. 14. ledna oslavila MŠ 20 let od svého otevření. Slavnostního setkání se zúčastnili hosté, rodiče, zaměstnanci (i bývalí) a samozřejmě hlavně děti. Po prohlídce starých fotografií následovala veselá oslava s rychlými špunty a diskotékou,

Ve školním roce 1999/2000 pracovalo ve škole celkem 7 pedagogů (úvazky 6,3), z toho bylo 6 učitelů (úvazky 6,0) a 1 pomocná vychovatelka (úvazek 0,3). Nepedagogů bylo zaměstnáno 5 (úvazky 4,2), z toho byli 3 pracovníci školní jídelny (úvazky 2,5) a 2 THP a správní (úvazky 1,7).

Údaje o ekonomické situaci v mateřské škole nebyly ve výroční zprávě pro rok 2000 uvedeny.

Informace zpracovala kronikářka na základě výročních zpráv.

Mateřská škola Jesenická 448, Vrbno pod Pradědem

Pracovala v roce 2000 jako rozpočtová organizace bez právní subjektivity a jejím zřizovatelem je město Vrbno pod Pradědem. Součástí školy je Školní jídelna. Celková kapacita zařízení je 115 dětí 130 jídel ve školní jídelně. Ředitelkou školy je Květa Kubíčková.

Ve školním roce 1999/2000 navštěvovalo 4 třídy mateřské školy 107 žáků. Ve školním roce 2000/2001 se zvýšil počet žáků, navštěvujících 4 třídy MŠ, na 115. Každé oddělení mělo své vlastní pojmenování a vlastní symboliku – Kuřátka, Beruška, Kaštánci a Broučci.

Mateřská škola realizuje výchovně vzdělávací činnost na základě vlastního programu, organizuje řadu zájmových útvarů podporujících rozvoj talentu dětí. Jedná se o hru na flétnu, dramatickou výchovu, netradiční cvičení, taneční přípravu a německý jazyk. Dvě děti byly zařazeny do logopedické péče, nápravná činnost s nimi byla prováděna denně v logopedické pracovně.

V letošním roce školka zahájila spolupráci s polským předškolním zařízením v Glogowku. Prioritou letošního roku byla spolupráce s Nadací „Mateřinka“ a organizace oblastního festivalu „Vrbenská Mateřinka“, kde se sešlo celkem 20 MŠ z různých okresů, včetně dětí z Polska.

Dále škola organizovala týden otevřených dveří, vánoční odpoledne pro rodiče dětí, vánoční dílnu pro veřejnost, velikonoční výstavu, karneval, ukázkové hodiny nadstandardních výchov pro rodiče, výlety do ZOO a do Polska. Děti předvedly i vystoupení v Domově důchodců a u příležitosti Mezinárodního dne hudby.

Ve školním roce 1999/2000 pracovalo ve škole celkem 8 pedagogů (úvazky 7,58), všichni pracovali jako učitelé. Nepedagogů bylo zaměstnáno 6 (úvazky 4,09), jednalo se o pracovníky školní jídelny, správní a THP.

Údaje o ekonomické situaci v mateřské škole nebyly ve výroční zprávě pro rok 2000 uvedeny.

Informace zpracovala kronikářka na základě výročních zpráv.

7.2. Základní škola

Základní škola se sídlem Školní 477, Vrbno pod Pradědem je rozpočtovou organizací, jejímž zřizovatelem je Město Vrbno p.P. Součástí školy jsou Školní družina a Školní jídelna. Celková kapacita školy je 750 žáků, 550 jídel ve školní družině a 75 žáků ve školní jídelně. Ředitelem školy byl Ivan Hába.

V 1. – 9. ročníku školy se vyučuje podle učebního plánu Obecná škola. Při škole nebyla zřízena rada školy ani jiné občanské sdružení. Od roku 1996 pracuje ve škole Školní sportovní klub.

Ve školním roce 1999/2000 navštěvovalo 29 tříd školy 661 žáků. Z toho jedna třída byla zřízena jako speciální a navštěvovalo ji 5 žáků. Ve školním roce 2000/2001 bylo ve 29 třídách 655 žáků.

Na konci školního roku 1999/2000 neprospělo 1,67% žáků. Ostatní žáci prospěli, z toho na 2. stupni školy 12,30% žáků s vyznamenáním. Chování 9 žáků bylo klasifikováno 2. stupněm. Za reprezentaci školy bylo uděleno 80 pochval ředitele školy.

V devátých třídách bylo vyučováno 47 žáků. Z toho 17 žáků bylo přijato ke studiu na střední školy, 30 žáků bylo přijato na odborná učiliště. První třídu začali 1.9.2000 navštěvovat 73 žáci. Při zápisu mohli rodiče přihlásit své dítě do první třídy se sportovním nebo hudebním zaměřením.

V průběhu roku pracovalo ve škole 22 různých zájmových kroužků (výtvarné, hudební, dramatický, jazykové, přírodovědné, vaření atd.) a 11 skupin sportovních her. Ve škole probíhá v jedné skupině výuka jazyka řeckého a ve čtyřech skupinách výuka náboženství.

Velká pozornost je věnována žákům s logopedickými poruchami, s poruchami učení i se specifickými poruchami učení. V pátém ročníku byla pro tyto děti zřízena specializované

třída a samostatně se zde vyučuje český jazyk a matematika, k výuce ostatních předmětů jsou žáci integrováni v běžných třídách.

I v tomto školním roce byl uspořádán lyžařský výcvik žáků sedmých tříd a tříd se zaměřením na Tv. Od září probíhal plavecký výcvik žáků druhých a třetích tříd a tříd se sportovním zaměřením. Největší sportovní akce pořádaná školou je Sportovní den, který probíhá na podzim a na jaře. Do různých bodovaných soutěží jsou zapojeni všichni žáci školy a třída se ziskem největšího počtu bodů získává pohár „Zdatná třída“.

Pěvecký sbor Sedmihlášek měl v letošním roce 57 členů a pracoval pod vedením dvou dirigetek, Evy Vackové a Mgr. Ivany Dluhé. Sbor uskutečnil 11 samostatných celovečerních koncertů, spoluúčinkoval na vánočním koncertu ve vrbenském kostele, na hudebním vrbenském festivalu a na Adventních koncertech v Praze. Z regionální soutěže v Havířově přivezl sbor Zlaté pásmo, stejně jako z obdobné soutěže v Uničově. Z Havířova sbor postoupil do celostátní soutěže.

Zajímavostí byl vznik meteorologického kroužku, který výsledky svých měření pravidelně publikoval ve vrbenském Zpravodaji.

Výsledky školy byly pravidelně prezentovány na vystoupeních třídních kolektivů pro rodiče (vánoční besídky, závěr roku), veřejných vystoupeních ve městě (vítání občánků, vánoční trhy, vrbenské slavnosti) a na vystoupeních pro místní organizace (domov důchodců, lázeňští hosté v Karlově Studánce, místní podniky). Největší kulturní akcí školy byla již 6. školní akademie, na které vystoupilo ve dvouhodinovém programu ve dvaceti třech vystoupeních přes 450 dětí.

Ve škole pracovalo ve školním roce 1999/2000 45 pedagogů (úvazky 40,90), z toho bylo 41 učitelů (37,84 úvazků) a 4 vychovatelé školní družiny (3,02 úvazků). Nepedagogů škola zaměstnávala 18 (15,88 úvazků), z toho 11 THP a správních zaměstnanců školy (8,80 úvazků) a 7 pracovníků školní jídelny (7,00 úvazků). Celkem tedy bylo ve škole 63 zaměstnanců na 56,78 přepočtených úvazků. Stejný počet zaměstnanců byl ve škole i do 1.9.2000, pouze počet úvazků klesl na 56,29. Zvýšil se počet učitelů na 43 (úvazky 38,01), počet vychovatelů v družině zůstal stejný, ale snížil se součet úvazků na 2,86 a dále se snížil počet nepedagogů na 9 (úvazky 8,42)

Průměrná výše měsíčního platu je vypočtena za období 1.-6. 2000 a u učitelů byla 13 490,- Kč a vychovatelů ve školní družině 9 145,- Kč. Průměrný plat pracovníků ve školní jídelně činil 7 598,- Kč a průměrný plat ostatních správních zaměstnanců byl 6 013,- Kč.

V roce 2000 škola hospodařila s celkovými příjmy ve výši 19 298 tisíc Kč. Z toho 11 140 tisíc činily dotace ze státního rozpočtu, a 5 960 tisíc z rozpočtu zřizovatele a ze Státního fondu životního prostředí. Příjmy z hlavní činnosti včetně stravného byly 1 882 tisíc, poplatky od rodičů 167 tisíc, příjmy z hospodářské činnosti 59 tisíc a ostatní příjmy 90 tisíc. Celkové výdaje školy, včetně investičních, činily 18 820 tisíc. Škola hospodařila s přebytkem ve výši 477 tisíc Kč. V průběhu roku byly realizovány dvě velké investiční akce v celkovém objemu více než 2 miliony Kč. Jednak to byla 1. etapa generální opravy budovy č. II na Komenského ulici (plynofikace, odvodnění základů, napojení na městskou kanalizaci, modernizace sociálních zařízení) a opravy střech v areálu budov na Školní ulici.

Informace zpracovala kronikářka na základě výročních zpráv.

7.3. Zvláštní škola internátní / Dětský domov a speciální školy, nám. Sv. Michala 17

Oficiální název zařízení od 1.1. do 31.8.2000 byl Zvláštní škola internátní, Vrbno pod Pradědem, nám. Sv. Michala 17. Od 1.9.2000 se zařízení nazývá Dětský domov a speciální školy, Vrbno pod Pradědem, nám. Sv. Michala 17. Je příspěvkovou organizací, kterou zřizuje Školský úřad Bruntál, Květná 64. Součástí školského zařízení je škola (zvláštní škola a pomocná škola), dětský domov, školní družina a školní jídelna. Celková kapacita je 90 žáků ve škole, 45 lůžek v domově, 20 žáků ve školní družině a 120 jídel ve školní jídelně. Ředitelkou školy je Mgr. Danuše Humlová.

Škola vzdělává žáky ve vzdělávacím programu zvláštní školy a ve vzdělávacím programu pomocné školy, které jsou oficiálními dokumenty, schválenými MŠMT ČR. Ve škole pracuje Sdružení rodičů, které je registrováno jako občanské sdružení Ministerstvem vnitra.

Ve školním roce 1999/2000 bylo v 8 třídách zvláštní školy vyučováno 76 žáků a v 1 třídě pomocné školy se vyučovalo 5 žáků. Ve 4 odděleních domova bylo ubytováno 40 dětí, ve školní družině pracovalo 1 oddělení, které navštěvovalo 11 žáků. Od 1.9.2000 klesl počet tříd zvláštní školy na 7 a vyučovali se zde 74 žáci, v 1 třídě pomocné školy se vyučovalo 7 žáků, v dětském domově byli umístěni 43 žáci a školní družinu navštěvovalo 11 žáků.

Na konci školního roku 1999/2000 neprospěli 2 žáci, ostatní žáci prospěli, z toho 26 žáků s pochvalou. Průměrný prospěch ve škole byl 1,66, žádný žák nebyl klasifikován zhoršenou známkou z chování. Bylo uděleno 22 pochval ředitele školy za reprezentaci v soutěžích, zejména sportovních. Všichni vycházející žáci byli přijati do učebních oborů. Ve třídě pomocné školy všichni žáci prospěli.

Bohatá je nabídka zájmových útvarů: plavání, vaření, turistika, praktický, stolní, tenis, jóga, základy šití, sportovní, cykloturistika a výtvarné práce. Ve spolupráci s gymnáziem orientační běh a horolezectví, probíhala i výuka náboženství realizovaná katolickou církví.

Pro děti z domova jsou organizovány víkendové a prázdninové pobyty. Např. víkend ve Zlatých Horách, vánoční v Praze (Nadace Terezy Maxové), v Lichnově, v Horním Benešově. Prázdninové pobyty v Chorvatsku, na Vidnavě (ve spolupráci s katolickou církví), v Třemešku.

V zařízení byl realizován projekt Čtyřlístek, který byl zaměřen v první části na práci se skupinou (práce s dětmi ve školní družině + vychovatelka + studenti ze Sportovního gymnázia Vrbno) a ve druhé části na práci s komunitou (občané, rodiče + děti ŠD z obce Kunov) a byl založen na prožitcích. Cílem projektu bylo přispět k odstranění negativních jevů, které s v obci Kunov kumulují – alkoholismu, krádeže, agresivita, nezaměstnanost, drogy, neplacení nájemného a komplikované bydlení povodni 1997. Čtyřlístek postupů: prožít, přemýšlet, mluvit a uchovávat si.

Ve školním roce 1999/2000 pracovalo ve škole 12 pedagogů, velikost jejich úvazků byla 12,00, z toho bylo 11 učitelů a 1 vychovatel. Nepedagogové zde byli zaměstnání celkem 4, jejich úvazky činily 3,26. Pedagogičtí pracovníci pobírali průměrnou mzdu ve výši 12.552,- Kč a nepedagogové 7.242,- Kč. V domově pracovalo 11 pedagogických pracovníků a 10 nepedagogických, velikost úvazků byla 21,00. Průměrná měsíční mzda pedagogického pracovníka byla 9.905,- Kč a nepedagogického pracovníka byla 7.630,- Kč.

Celkové výnosy organizace v roce 2000 byly 10.857 tisíc Kč, z toho 9.699 tisíc činila

státní dotace, 503 tisíc platby a stravné, 408 tisíc zapojení fondů a 135 tisíc ostatní příjmy. Neinvestiční výdaje činily 10.857 tisíc Kč, takže organizace dosáhla záporný hospodářský výsledek ve výši -110 tisíc Kč.

Informace zpracovala kronikářka na základě výročních zpráv.

7.4. Gymnázium a Sportovní gymnázium, nám. Sv. Michala 12

Oficiální název zařízení je Gymnázium a Sportovní gymnázium, Vrbno pod Pradědem, Svatého Michala 12. Do 31.8.2000 byla rozpočtovou a od 1.9.2000 je příspěvkovou organizací zřizovanou Městem Vrbno pod Pradědem. Součástí školy jsou Školní jídelna, Žižkova 577 a Domov mládeže, Sklárenská 600. Celková kapacita školy je 288 žáků, 230 jídel ve školní jídelně a 25 ubytovaných v domově mládeže. Ředitelkou školy byla v roce 2000 PaedDr. Michaela Skopalová.

Gymnázium vzdělává žáky ve třech oborech – Gymnázium (všeobecné), Gymnázium – tělesná výchova a Gymnázium – sportovní příprava. K 31.8.2000 skončily v souvislosti se změnou legislativy sedmileté studijní obory o od 1.9.2000 pokračuje jen studium osmileté. Všechny obory jsou zařazeny jako denní. Škola vzdělává žáky podle Generalizovaného učebního plánu pro gymnázia s osmiletým a čtyřletým studiem, vydaným MŠMT ČR.

Ve školním roce 1999/2000 studovali v 7 třídách školy 203 žáci, z toho 50 žáků studovalo obor sportovní příprava a pracovali ve 4 tréninkových skupinách (2 skupiny orientačního běhu, 1 skupina běžeckého a 1 skupina sjezdového lyžování).

Ve školním roce 2000/2001 studovalo ve škole 207 žáků v 7 třídách. Ostatní údaje zůstaly k 31.12.2000 beze změny. V domově mládeže byli ubytováni 23 žáci.

Na konci školního roku 1999/2000 prospěli všichni žáci, z toho 44,33% žáků s vyznamenáním. Celkový průměrný prospěch ve škole byl 1,73, v nižších ročnících gymnázia 1,56, ve vyšších ročnících 1,95. Chování jednoho žáka bylo klasifikováno 2. stupněm. Za reprezentaci školy ve sportovních a naukových soutěžích bylo uděleno 67 pochval ředitele školy.

K maturitní zkoušce přistoupilo 31 studentů. Jedna žákyně neprospěla v řádném termínu u maturitní zkoušky z jednoho předmětu, úspěšně ji vykonala v měsíci září. Z 11 studentů, kteří vykonali maturitní zkoušku s vyznamenáním, prospělo 6 se samými výbornými. Na vysokou školu si podali přihlášku všichni maturanti, přijato bylo 67,8%.

Přihlášku ke studiu do 1. ročníku si podalo celkem 46 uchazečů. Na základě vyhodnocení přijímacích zkoušek bylo ke studiu do primy přijato 30 žáků, všichni ke studiu 1.9.2000 nastoupili.

Bohatá je nabídka nepovinných předmětů a zájmových kroužků. Žáci sekundy a kvinty absolvovali lyžařský kurz a žáci septimy turistický kurz. Pro žáky kvinty byly tak jako každoročně zajištěny kurzy taneční a společenské výchovy v Bruntále.

Žáci reprezentovali školu v celé řadě naukových soutěží jak v kolech okresních, tak v kolech regionálních. Největším úspěchem bylo 4. místo Jana Novotného v regionálním kole fyzikální olympiády, 5. místo Alice Trubenové v regionálním kole konverzační soutěže v německém jazyce a 9. místo Josefa Kašáka v regionálním kole biologické olympiády.

Ve škole pracovalo i 37 žáků v Pěveckém sboru pod vedením Ludmily Malcové, který si v Mezinárodní soutěži Svátky písní Olomouc vyzpíval bronzové pásmo. Vystoupil i na Vánočním koncertu v kostele Sv. Michala a zúčastnil se i vrbenského hudebního

festivalu.

Výborných výsledků dosáhli v průběhu roku i studenti – sportovci. Na Mezinárodní tábor mládeže při LOH v Sydney byla za ČR vyslána Gabriela Kolářová. V reprezentačním družstvu ČR juniorů v LOB byli zařazeni Štěpánka Bednaříková a Gabriela Kolářová. Do družstva Olympijských nadějí v alpských disciplínách byl zařazen Tomáš Hvorecký.

Od roku 1996 má škola mezinárodní kontakty s Gesamtschule Konradsdorf z Hessenska. Ve dvouletých intervalech se realizují výměnné pobyty studentů.

Od roku 1997 funguje na hlavním schodišti školy Galerie na schodech, která se tematicky zaměřuje především na výstavy fotografií, jejichž kurátorem je Lubomír Tomeček st. V tomto roce proběhl ve škole i první ročník výtvarné soutěže „O vánoční zvoneček“. Soutěžní betlémy z dílny studentů byly dokonce prezentovány i v tisku.

Ve školním roce 1999/2000 pracovalo ve škole 22 pedagogů, velikost jejich úvazků činila 19,78. Z toho bylo 16 učitelů (14,38 úvazku), 2 vychovatelé domova mládeže (1,4 úvazku) a 4 trenéři na plný úvazek. K 31.12.2000 zůstal počet pedagogů beze změny, došlo pouze k nepatrnému navýšení celkových úvazků na 19,92 (týkalo se to kategorie učitelů – 14,52 úvazku). Po celý rok 2000 pracovalo ve škole 8 nepedagogů, z toho 4 správní zaměstnanci (úvazek 3,5) a 4 pracovníci školní jídelny (úvazek 4,0).

Průměrná výše celkové měsíční mzdy byla ve školním roce 1999/2000 u pedagogů 14 306,- Kč a v roce 2000/2001 poklesla na 13 115,- Kč. Nepedagogové pobírali v roce 1999/2000 v průměru 9 125,- Kč měsíčně a v roce 2000/2001 to bylo 9 267,- Kč.

Škola v roce 2000 hospodařila celkem s 8.793 tisíci Kč. Z toho 5.971 tisíc činila státní dotace na učební pomůcky, na mzdy a odvody za zaměstnance a 2.308 tisíc činila dotace od města na provozní výdaje. Dále škola použila 113 tisíc z fondu rezerv, 41 tisíc z fondu vedlejší činnosti a 358 tisíc činily vlastní příjmy příspěvkové organizace. Hospodářský výsledek byl kladný a činil 43 tisíce.

Informace zpracovala kronikářka na základě výročních zpráv.

7.5. Škola v přírodě

Škola v přírodě, Žižkova 134, je v roce 2000 příspěvkovou organizací zřízenou Školským úřadem Karviná. Kapacita zařízení je 124 lůžek a na ozdravné pobyty sen jezdí žáci 1. a 2. stupně základních škol okresu Karviná. Ředitelem školy byl v r. 2000 Milan Sedlařík.

O škole se bližší informace nepodařilo získat. V roce 2002 převzal zřizovatelskou funkci Moravskoslezský kraj. Ředitel Milan Sedlařík odešel do důchodu a zanedlouho zemřel. Novým ředitelem byl jmenován p. Děřda, který dle záznamu kronikářky p. Čihalíkové odmítl spolupracovat a nedodal jí žádné podklady. Následně zřizovatel školu z ekonomických důvodů zrušil. Budova byla nejprve převedena do užívání Dětskému domov a připravovala se její generální oprava. Část prací byla provedena, posléze však byla rekonstrukce pro finanční náročnost zastavena a budova byla prodána. Pokud se podaří získat další údaje, budou v kronice uvedeny v některém z příštích ročníků.

7.6. Základní umělecká škola

Základní umělecká škola v našem městě pracuje jako odloučené pracoviště ZUŠ Bruntál, nám. J. Žižky 13/6. Zřizovatelem této příspěvkové organizace je Školský úřad Bruntál, ředitelkou Jiřina Sokolářová. Pobočka ve Vrbně se nachází ve vedlejší budově Gymnázia a Sportovního gymnázia na ul. Žižkova 577.

Cílem studia je připravit žáka ke studiu na střední škole s uměleckým zaměřením. Ke studiu se podává přihláška a hradí se školné. Studium začíná přijetím do přípravného ročníku (1–2 roky), po složení postupových zkoušek následuje 7 let v prvním stupni a po absolutoriu 4 roky ve druhém stupni.

V hudebním oboru si žák může zvolit z nabídky výuky hry na tyto hudební nástroje: akordeon, elektrické klávesy, fagot, hoboj, housle, klavír, kytara, příčná flétna, sborový zpěv, sólový zpěv, trubka, zobcová flétna.

Výtvarný obor připravuje žáky ke studiu na střední škole s uměleckým zaměřením. Výtvarné techniky – malba, kresba, grafika, keramika, linoryt.

Vedoucí pobočky ve Vrbně p.P. je Jana Kutálková. Kromě ní je zde zaměstnán ještě jeden učitel a 52 žáků se v roce 2000 v hudebním oboru učilo hře na klavír, flétnu, housle, akordeon nebo elektrické varhany. Zájemci o jinou nabízenou výuku dojížděli do Bruntálu.

Informace zpracovala kronikářka z údajů na webu a z údajů p. Kutálkové.

7.7. Městská knihovna, Sadová 312

Městská knihovna je začleněna do struktury Městského úřadu jako součást odboru vnějších vztahů. Vedoucí knihovny je Hana Janků. Knihovna provozuje i pobočku v místní části Železná.

V roce 2000 si knihovna udržela ve všech oblastech svou standardní úroveň. Zaznamenala velký nárůst zájmu uživatelů o služby knihovny a nárůst všech sledovaných ukazatelů činnosti knihovny.

K 31.12.2000 bylo registrováno 971 čtenářů, z toho 443 dětí do 15 let. Z toho v MK Železná bylo registrováno 76 čtenářů. Průměrně si každý registrovaný čtenář vypůjčil za rok 47 svazků. V průběhu roku zaznamenala knihovna celkem 9.366 návštěv, z toho 696 návštěv Internetu.

Knihovna poskytovala i řadu dalších služeb. V rámci kolektivní práce se čtenáři bylo realizováno celkem 45 akcí. Z toho např. 4 různé besedy, 5 soutěží, knihovnické lekce pro 1. a 3. tř. ŽŠ a 4x Minikurzy práce s Internetem pro dospělé. V průběhu roku byly uspořádány dvě Burzy knih se ziskem 1.534,- Kč. V rámci individuální práce se čtenáři to byly informační služby, kopírování, meziknihovní výpůjční služba, přístup na internet a prezenční půjčování CD-ROMů.

V roce 2000 činil přírůstek knihovního fondu celkem 1.568 svazků dokumentů, z toho 1.548 svazků knih a 20 CD-ROMů. Celkově činil objem vynaložených prostředků 200 tisíc Kč. Knihovna v průběhu roku odebírala 27 titulů periodik. Vlastní výnosy knihovny činily 64 tisíc Kč.

Pracovníci pokračovali v retrospektivním ukládání knihovního fondu do počítače. Bylo dokončeno ukládání fondu naučné literatury v oddělení pro dospělé, beletrie pro děti a dospělé ve skladu umístěném ve sklepě. Zbývá zpracovat větší část naučné literatury a beletrie pro dospělé, uložené v dalších skladech. Průběžně byla vlastními silami prováděna

i údržba knihovního fondu (opravy vazeb, přebalování, tištění čárových kódů apod.). Pravidelně byly doplňovány a aktualizovány i služební katalogy knihovny – služební generální, čtenářský jmenný a systematické katalogy naučné literatury.

Informace zpracovala kronikářka na základě hodnotících zpráv.

8. Počasí a klimatické změny

Údaje o vývoji teplot v našem městě vycházejí z měření, která v meteorologickém kroužku prováděli žáci Základní školy pod vedením P Remeše. Výsledky jejich měření jsou vždy porovnány s údajem z nejbližší položené meteostanice v Olomouci. V další části pak jsou doplněny doplněny o meteorologické pozoruhodnosti, které byly zaznamenány v rámci celé naší republiky.

Leden:

V měsíci lednu byla ve Vrbně naměřena průměrná teplota $-2,7^{\circ}\text{C}$, v Olomouci to bylo $-3,3^{\circ}\text{C}$. Nejchladnějším dnem ve městě bylo úterý 25.1. Průměrná teplota v tomto dni byla $-9,4^{\circ}\text{C}$ a nejnižší teploty ráno klesly až k -19°C . Poté nastalo prudké oteplení a neděli 30.1. můžeme považovat za nejteplejší lednový den s průměrnou teplotou $3,1^{\circ}\text{C}$. Nejchladnějším místem v měsíci lednu byl Mnichov, nejteplejším místem bylo nám. Sv. Michala. **Dne 21.1. byla v okrese Bruntál vyhlášena sněhová kalamita.**

17.1.: SILNÝ NÁRAZOVITÝ VÍTR

V silném severozápadním proudění postupoval ze Skandinávie přes Polsko na naše území frontální systém doprovázený silným nárazovitým větrem. V nočních hodinách na 18. ledna se za zmíněným systémem v silně labilním vzduchu vyskytly na severovýchodě republiky sněhové bouřky.

18.1.: SNĚHOVÉ BOUŘE

Na výrazné studené frontě frontální vlny, která postupovala ze Severního moře přes Dánsko, Polsko a naše území k jihovýchodu až jihu, se vyskytly silné sněhové přeháňky ojediněle doprovázené i bouřkami. Nového sněhu spadlo většinou jen od několika cm do 10 cm, ojediněle do 20 cm, nejvíce v Peci pod Sněžkou: 24 cm. Situaci však výrazně komplikoval silný nárazovitý vítr, který vytvářel sněhové jazyky a závěje, zejména v oblasti Pelhřimovska a ovojičinska.

21.1.: SNĚHOVÉ BOUŘE, SNĚHOVÁ KALAMITA

V pokračujícím silném severozápadním proudění postupoval přes Skandinávii, Polsko a naše území další výrazný frontální systém, jehož studená fronta zasáhla do počasí u nás v ranních a dopoledních hodinách. Vyskytly se na ní opět silné sněhové přeháňky, ojediněle doprovázené i bouřkami a silný nárazovitý vítr (většinou nárazy kolem 20 m/s, ojediněle i kolem 25 m/s: Tušimice ve 4:44 SEČ 33 m/s, Milešovka v 7:41 SEČ 32 m/s ze severozápadního směru). Spadlo převážně jen od několika cm do 10 cm nové sněhu, ve vyšších a horských polohách většinou do 20 cm, Deštné hlásilo 30 cm nového sněhu. Tvořily se sněhové jazyky a již od středních poloh i závěje. V důsledku toho byl v Krkonoších vyhlášen 4 st. (z 5ti možných) lavinového nebezpečí a sněhová kalamita byla vyhlášena v okresech Jindřichův Hradec, Tábor, Chomutov, Semily, Rychnov nad Kněžnou,

Žďár nad Sázavou, Olomouc, Jeseník, Šumperk, Bruntál a Frýdek-Místek. Kritická situace byla v okrese Svitavy, Ústí nad Orlicí, Jihlava a Třebíč.

29.1.: SILNÝ NÁRAZOVITÝ VÍTR A OTEPLENÍ

V silném západním proudění postupoval přes naše území nad zasněžený vychlazený povrch okludující frontální systém z Atlantiku. Kromě oteplení a poměrně vydatných srážek (Krkonoše a Jizerské hory: 20-40 mm/24 hod., Desná Souš: 41 mm) přinesl silný nárazovitý vítr (Tušimice v 16:24 SEČ 31 m/s, Milešovka v 17:45 SEČ 32 m/s).

30.1./31.1.: SILNÝ NÁRAZOVITÝ VÍTR

V noci z 30. na 31. ledna postupoval přes naše území od západu další frontální systém spojený s vyplňující se tlakovou níží, jejíž střed postupoval přes jižní Skandinávii a severovýchodní Polsko k východu. Kromě dalšího oteplení a dešťových srážek (a to i do horských oblastí) přinesl opět silný nárazovitý vítr. Vyskytovaly se četné nárazy kolem 2 m/s, místy 25 m/s a ojediněle i nad 30 m/s.

Únor:

V měsíci únoru byla průměrná teplota 2,3⁰Cv našem městě i v Olomouci. Nejchladnějším dnem bylo úterý 22.2., kdy průměrná teplota byla -2,8⁰C a nejnižší naměřená teplota klesla na -8⁰C. Naopak nejteplejším dne byla neděle 6.2. s průměrnou teplotou 6,8⁰C a nejvyšší naměřenou teplotou 11⁰C. Nejchladnějším místem byl opět Mnichov a nejteplejším tentokrát Železná. **Dne 28.2. postihla okres Bruntál silná vichřice, která způsobila několik výpadků elektrického proudu.**

1.2.: POVODNĚ

Vzhledem k poměrně vydatným srážkám a oteplení na konci ledna, došlo na Moravě, v jižních a východních Čechách ke vzestupům vodních toků na 1. a 2. SPA. Díky ledovým zácpám se na horní Sázavě vyskytl i 3. SPA, ale žádné význačné škody nebyly hlášeny.

28.2.: SILNÁ VICHŘICE

(SEVERNÍ A STŘEDNÍ MORAVA)

Mezi tlakovou výší nad Balkánem a hlubokou tlakovou níží jihozápadně od Islandu se nad střední Evropu vytvořil poměrně silný tlakový gradient, díky kterému se v součinnosti s vhodnými orografickými podmínkami vyskytl na mnoha místech střední a severní Moravy a ve Slezsku vítr o síle vichřice. (Na Lysé hoře byl zaznamenán v 18:28 SEČ náraz 37 m/s). Vítr porážel stromy a sloupy veřejného osvětlení, strhával střechy domů a trhal dráty elektrického vedení. Větretem poškozená elektrická vedení byla hlášena zejména z okresů Šumperk, Jeseník a Bruntál. Bylo zaznamenáno na 200 výpadků proudu na nízkém napětí a asi 20 na vysokém napětí. Podle ČTK spadl pod náporu větru v Supíkovicích (okres Jeseník) strom na část rodinného domu a při pádu ze střechy zde zahynuli 2 lidé, kteří se snažili zachránit střechu svého domu.

Březen:

V měsíci březnu byla průměrná teplota ve Vrbně 3,0⁰C, v Olomouci 4,5⁰C. Nejchladnějším dnem byl pátek 18.3., kdy průměrná teplota byla -1,5⁰C a nejnižší teploty klesly k -5,0⁰C. Nejtepleji bylo na konci měsíce, kdy teploty byly vyrovnané. Ovšem nejteplejším dnem byla středa 9.3. s průměrnou teplotou 6,4⁰C. **Dne 18. března byl z důvodu hustého sněžení,**

závějí a sněhových jazyků vyhlášen na Bruntálsku kalamitní stav. V Olomouci bylo naměřeno 72,2 mm srážek.

8.3. - 12.3.: POVODNĚ, SILNÝ NÁRAZOVITÝ VÍTR

Od 8. do 11. března převládalo nad naším územím silné severozápadní až západní řídicí proudění s přílivem oceánského vzduchu a s přechody jednotlivých výrazných frontálních systémů.

Tající sníh a vydatné srážky způsobily, že na mnoha našich řekách byl dosažen 2. a místy i 3. SPA, objevila se i stoletá voda. Vál silný nárazovitý vítr, jeho nárazy místy přesahovaly 25 m/s, ojediněle i 30 m/s; největněji bylo 9. března. Podle ČTK záplavy, které zasáhly zejména severní Čechy a Moravu, napáchaly v 16ti okresech škody za zhruba 2,3 až 2,5 miliardy korun. V některých okresech se škody odhadovaly na jeden milión korun a například v okrese Mladá Boleslav dokonce na 700 miliónů korun.

9.3. začalo Labe silně stoupat v oblasti východních Čech. Zatopena byla třetina města Jaroměř. Na horním toku Labe byl vyhlášen třetí, tedy nejvyšší stupeň povodňové aktivity. 3.SPA (ohrožení) byl také vyhlášen na Jizeře. Nejhorší situace byla v Železném Brodě, kde Jizera přesáhla hranici stoleté vody a zatopila část města. Ze svého koryta se vylila také řeka Morava v okrese Šumperk a řeka Moravice v okrese Bruntál. Na těchto místech bylo zatopeno také několik domů a řada silnic.

Na mnoha místech ČR, zejména však ve východních Čechách, se odpoledne na studené frontě vyskytly silné nárazy větru. (Největší nárazy: 39 m/s na Milešovce, 36 m/s na Lysé hoře, 33 m/s v Tušimicích a 32 m/s v Doksanech). Ve východních Čechách zabil padající strom cyklistu. Tam byly také zaznamenány četné výpadky energie.

*10.3. byla dosažena **padesátiletá** voda v Mladé Boleslavi na Jizeře. V okolí museli být evakuováni někteří obyvatelé Mnichova Hradiště, Mohelnice, Osmějovic, Loukova, Bakova nad Jizerou, Benátek nad Jizerou a některých menších vesnic.*

V povodí Orlice byly zasaženy obce Týniště a Albrechtice, ale voda zatopila jen okrajové části těchto obcí. Z menších obcí v okolí byla evakuována asi stovka místních obyvatel.

11.3. byla nejvážnější situace v Litovli, kde voda z Moravy zatopila několik domků, hladina řeky však i tam začala pozvolna klesat. V Litovli, stejně jako v Moravičanech na Šumpersku, platil 3.SPA. Voda ale začala kulminovat. 3.SPA byl dosažen také na Mladoboleslavsku a na středním toku Labe v úseku po Mělník. .

12.3. hladiny rozvodněných řek s výjimkou části Labe a Moravy nadále klesaly. Labe v Ústí nad Labem však stále zvolna stouvalo a platil tam 3.SPA. Nakonec dosáhlo 646 cm a posléze začalo klesat. Na středním toku Labe po Mělník a ještě na Moravě v Moravičanech na hranici Šumperska a Olomoucka stále trval 3.SPA. V Moravičanech začala voda stoupat kvůli zvednutým hladinám Moravské Sázavy a Třebůvky.

Zdroj: ČTK, ČHMÚ.

16.3. -18.3.: SNĚHOVÉ JAZYKY A ZÁVĚJE (KRKONOŠE, ORLICKÉ HORY A OKRES BRUNTÁL)

V silném severním až severozápadním proudění postupovaly přes Dánsko, Německo a naše území výrazné frontální systémy. Přinášely studený mořský vzduch, který se u nás projevil sněhovými srážkami i v nížinách, ojediněle doprovázený i bouřkami. 16. března komplikují závěje a nárazovitý vítr dopravní situaci v Krkonoších a v Orlických horách, 18. března byl vyhlášen kalamitní stav na Bruntálsku.

Duben:

Měsíc duben byl velmi příjemný. Průměrná teplota ve Vrbně byla 10,8⁰C, ale průměr poledních teplot byl až 15,9⁰C. V Olomouci je dávana průměrná teplota 12,8⁰C. Nejchladnějším dne byl čtvrtek 6.4. s průměrnou teplotou 2,5⁰C. Ranní teplota na některých místech byla naměřena dokonce -5⁰C. Naopak nejteplejším dnem byla sobota 22.4. s průměrem 18,0⁰C a polední teplotou 28,0⁰C. Měsíc byl velmi suchý, pršelo jen 3x, 8., 12. a 16.4.

19.4.: TORNÁDO

Od 17. dubna se nad střední Evropou udržovalo zvlněné frontální rozhraní mezi teplým vzduchem na východě a studeným na západě. Teplotní gradient v hladině 850 hPa byl nad naším územím kolem 10 °C. V přízemním poli zasahovala 19. dubna nad naše území mělká brázda od jihovýchodu a přes naše území postupovala frontální vlna k severu.

V odpoledních a večerních hodinách se vytvářela v severovýchodní polovině ČR poměrně výrazná kupovitá oblačnost a objevily se místní bouřky. Jedna z nich byla v obci Studnice v okrese Vyškov doprovázena i tornádem.

Tornádo se objevilo kolem 17:15 SELČ, přibližně v 17:30 zasáhlo obec Studnice v okrese Vyškov, kde "zlobilo" přibližně 5 minut. Přestože některé sdělovací prostředky psaly či hovořily o "největším tornádu" nebo o "tornádu nebývalé síly a mohutnosti", není tomu tak. Ve Studnicích sice tornádo napáchalo škody za cca 200 tisíc Kč, jednalo se však o škody relativně menšího charakteru. Nikdo nepřišel o život, nikdo nebyl zraněn. Na základě vyhodnocení charakteru škod lze tornádu přiřadit intenzitu F1 (F0 = nejslabší, F5 = totální zkáza, nejsilnější). Krátce po opuštění obce se tornádo rozpadlo.

Květen:

Měsíc květen byl ve Vrbně s průměrnou teplotou 15,4⁰C a v Olomouci 16,2⁰C rovněž velmi teplý. Nejvyšší teploty vystupovaly v poledne až k 29⁰C. Nejteplejším dnem byl 1.květen, kdy průměrná teplota dosáhla 19⁰C. Naopak 22.5. nastalo prudké ochlazení a teplota se po celý den pohybovala kolem 10⁰C. Od 3. do 17.5. vůbec nepršelo.

1.5. – 16.5.: SUCHO

Zhruba od konce druhé dekády dubna až do poloviny května převládalo nad střední Evropou anticyklonální počasí, doprovázené nadnormálními průměrnými teplotami (s odchylkou kolem 5 °C), při značně utlumené srážkové činnosti (jen řídký výskyt plošně málo vydatných dešťů, a občas ojedinělé lokální lijáky z bouřek z tepla).

Díky suchu se v první polovině května objevovaly v ČR lesní požáry a vznikaly škody na zemědělských (hlavně jarních) plodinách.

27.5.: SILNÉ BOUŘE, KRUPOBITÍ

V sobotu 27.5. postupovala ze západní do střední Evropy poměrně výrazná zvlněná studená fronta. V odpoledních hodinách se v její blízkosti začala v Čechách vytvářet výrazná bouřková oblačnost. V jižních, ve středních a ve východních Čechách se vyskytly silné bouřky doprovázené přívalovými lijáky a ojediněle i silným krupobitím, na Třeboňsku byl zaznamenán i kulový blesk.

Silné krupobití zasáhlo v sobotu 27.5. kolem 14:00 severní oblasti okresu Písek. Nejvíce postiženy byly obce Nevězice, Kostelec nad Vltavou, Zahrádka, Kovářov, Hvožd'any a Radvanov. Kroupy o velikosti až 5 cm způsobily podle odhadů materiální škody zhruba ve výši 100 miliónů korun. Kroupy napadaly až do výše 40 cm a byly tak velké, že ještě večer připomínaly míčky na stolní tenis (Kovářov). Poškozeny byly zejména střechy domů, osobní

automobily, zemědělské plodiny na polích, skleníky a zahrádky. Silné bouřky také způsobily přerušování železniční dopravy na několika místech ve středních Čechách. Kolem 15:30 zaznamenali na Turnovsku na též postupujícím systému bouřek další škody krupobitím a silným větrem. Nejvíce postiženo bylo okolí hradu Trosky. Byly zde zaznamenány četné polomy stromů a až do druhého dne byla zaplavena část železniční tratě Turnov - Jičín. V Semtíně vítr "ukroutil" ve třech metrech nad zemí 300 let starou lípu.

Největší úhrny naměřené na srážkoměrných stanicích Prahy během stejné bouřky: Komořany: 43,2 mm, Libuš: 32 mm., Chodov: 23 mm a kroupy o průměru kolem 1 cm .

Zdroj: ČTK, ČHMÚ.

Zpráva od Svatavy Křivancové z pobočky ČHMÚ v Českých Budějovicích:

V sobotu 27.5.2000 v 18,15 hodin byl v obci Stříbřec u Třeboně pozorován těsně u povrchu země blesk ve tvaru čáry, který rozlomil vzrostlý strom ořechu, poté vnikl do domu, kde neudělal žádnou škodu, kromě kruhové díry ve skle okna. V místnosti už byla pozorována žlutá kulička, která otevřenými dveřmi "vyběhla" ven a zmizela.

Přítomna byla starší paní, která nevěděla, jestli se jí to vše nezdálo. Ovšem s náhodnou svědkyní, která blesk pozorovala venku, výskyt blesku vzájemně konfrontovaly. Pobočku Č.Budějovice telefonicky informovala náhodná pozorovatelka v úterý 30.5.2000.

Červen:

Pro měsíc červen nemáme pro Vrbno doloženy výsledky měření, tak se musíme spokojit s meteorologickými charakteristikami pro celou republiku. Lze předpokládat, že vývoj teplot v našem městě kopíroval celorepublikové hodnoty, zcela určitě však byly průměry nižší. V Olomouci byla průměrná teplota 18,8⁰C.

5.6.: SILNÉ BOUŘKY, PŘÍVALOVÉ DEŠTĚ, KRUPOBITÍ (ČECHY)

V Lovosicích způsobila silná bouřka mezi 20. a 21. hodinou SELČ materiální škody. Podle radarových odhadů spadlo v této oblasti asi 50 až 80 mm srážek během 45 minut. Velmi silný déšť zcela zaplavil až téměř do výše 2 metrů silnici z Mostu do Ústí nad Labem procházející středem města , kde byly zatopeny sklepy okolních domů. Bouřka byla doprovázena silnými nárazy větru, které způsobily polomy stromů a další menší škody. Škody kroupami byly zaznamenány v Libochovanech a také v Jiříkově na Děčínsku, kde díky přívalovým srážkám byl vyhlášen 1.SPA. Zatopené sklepy hlásili také z České Lípy.

Na Kutnohorsku způsobil blesk požár rodinného domu, jehož střecha byla zcela zničena. V Mlíkovcích na Kolínsku shořel po úderu blesku seník. Na Kolínsku byl po přívalovém dešti hlášen sesuv půdy u obce Vítice. K sesuvu půdy došlo také na nádraží historické železnice v Zubrnících, kdy po průtrži mračen byla zasypána část areálu nádraží. Na Kolínsku, Litoměřicku a také v Praze byly zaznamenány četné polomy. V Praze bylo poničeno pády stromů 6 aut.

Zdroj: ČHMÚ pobočka Ústí, MFDNES, ČTK

11.6.: TORNÁDO, SILNÉ BOUŘE, PŘÍVALOVÉ SRÁŽKY, KRUPOBITÍ

(SZ ČECHY)

Krátce po 18.00 hod. (SELČ) byl v obci Málkov zaznamenán výskyt středně silného tornáda (třídy F2 až F3). Tornádo nezpůsobilo žádné ztráty na životech ani zdraví obyvatel. Zničena byla rozestavěná sportovní hala za cca 800 000 Kč, škody na budovách statku jsou předběžně odhadovány na 13 - 15 mil. Kč. Škody na rodinném domu se zničenou střechou činí cca 250 000 Kč, škody na kapličky cca 200 000 Kč. Řada dalších objektů utrpěla menší škody, zejména na střechách. Zničena a poškozena byla řada stromů, na Skřivánčím vrchu bylo zničeno asi 1000 m³ dřeva.

Některé zajímavosti ze řádění tornáda:

- a. *Rodinný dům p. Kuchleie je poměrně nový patrový domek s nízkou sedlovou střechou. Tomuto domu byla doslova amputována střecha, která byla ukotvena do dřevěného věnce umístěného na obvodových zdech domu masivními šrouby. Ty byly větrem přetrženy. Vlastní krov byl zcela zničen, trámy podélně rozštípané, použitelné pouze jako palivové dříví. Vlastní dům byl beze škod, nedošlo dokonce ani k poškození oken. U domu stojící skleník nebyl poškozen. Sousední dům (vzdálenost do 10 m) nebyl poškozen, květiny u oken na straně přivrácené k domu p. Kuchleie byly nedotčeny, pouze jedno sklo bylo prasklé.*
- b. *Škoda 105 paní Davídkové pohybující se po silnici E442 směrem k Chomutovu byla tornádem nadzvednuta, otočena o 180° (ve směru hodinových ručiček) a odhozena do příkopu, kde vyvrátila břízu. Vzhledem k tomu, že řidička za "letu" viděla na povrch země za plotem z vlnitého plechu, jehož horní okraj je cca 3 metry nad úrovní vozovky, muselo být auto nadzvednuto alespoň 2 až 2,5 metru nad silnici. Za letu též došlo k odtržení kapoty kufru auta i s panty, kapota i s věcmi z kufru (oblečení, koberec) pak odlétly "neznámo kam". Vzdálenost, na kterou tornádo přemísťovalo i poměrně hmotné předměty, dosahovala s určitostí 300 - 350 m. Podle některých svědeckých výpovědí se nacházely trosky i za tratí Chomutov - Vejprty na úbočí hory Hradiště, tedy ve vzdálenosti větší než 500 m.*
- c. *Státek Agro Málkov: pan Rudolf Neďas, tamní hlídač, byl v době, kdy tornádo působilo rozsáhlé destrukce v areálu statku, se služebním psem venku. Pes (německý ovčák cca 40 - 45 kg) byl větrem unášen asi 10 metrů, než narazil na plechová vrata a způsobil si pohmožděniny. Pan Neďas byl tornádem koulen a posouván po zemi a jen s krajním vypětím sil se jemu a psu podařilo dosáhnout úkrytu. Pan Neďas popisuje velké množství materiálu pohybujícího se velkou rychlostí, sršení drátů, hluk trhaných krytin a padajících částí budov. Cítil rovněž zápach podobný spálené elektroinstalaci. Pozoruhodné je rovněž rozmetání "UNIMO" buňky - ta byla údajně nejdříve nadzvednuta do výše cca 20 až 30 metrů, její trosky pak dopadly ve vzdálenosti 10 až 30 metrů od původní polohy. Buňky, které stály nedaleko (cca 30 metrů), zůstaly netknuty.*

Zdroj: Ing. V. Fárek (ČHMÚ Ústí n.L)

Oblast mezi Loktem, Novým Sedlem a Chodovem byly zasaženy velmi silným deštěm doprovázeným krupobitím s kroupami do 2-3cm. Ve zmíněné oblasti bylo zaznamenáno větší

množství popadaných stromů a voda zatopila desítky sklepů. Bouře trvala na většině míst necelou hodinu. Při krupobití bylo na silnicích doslova bílo, po cestách se valily proudy vody, v Novosedelském potoce stoupla hladina o jeden metr. Škody podle odhadů dosáhly několika set tisíc korun. Nejvíce srážek spadlo v obci Přebuz: 47 mm.

Zdroj: ČHMÚ, ČTK.

13.6./14.6.: SILNÉ BOUŘKY, PŘÍVALOVÉ DEŠTĚ, KRUPOBITÍ (BENEŠOVSKO, TÁBORSKO, TŘEBOŇSKO, KLATOVSKO)

Na Benešovsku způsobily noční opakované přívalové deště škody v obcích kolem Kochánovského potoka severně a severovýchodně od Benešova. Zápavy byly zaznamenány v důsledku rozlití Kochánovského rybníka a zasáhly vesnice Petroupim, Bedrč a Mrač. V některých obytných budovách sahala voda až 2,5 metru vysoko. Po povodni zůstaly velké nánosy bahna, povodeň přišla znovu po 13ti letech.

Na Tábořsku a Třeboňsku zaznamenány kroupy až do velikosti 3cm. Způsobeny i menší škody větrem.

Klatovy: Silná bouřka zasáhla město mezi 20 a 21 hodinou večer. Vyskytl se přívalový déšť a kroupy 1-2 cm, napadla asi 3-4 cm vysoká souvislá vrstva. Ucpaly se kanály, byly zatopeny sklepy, na některých hlavních komunikacích ve městě teklo až 50 cm vody.

Srážky : Klatovy: 31 mm, Valašské Meziříčí: 30 mm, Lomnice n. Lužnicí: 27 mm.

Zdroj: ČHMÚ, ČTK.

14.6.: SILNÉ BOUŘKY, PŘÍVALOVÉ DEŠTĚ, KRUPOBITÍ

Škody byly hlášeny ze Strážnice a Pelhřimova (vichřice a krupobití), Vraného n. Vltavou (sesuv půdy na silnici) a Štáhlav (rozvodněný potok).

Srážky : Rožmitál pod Třemšínem: 76mm (mezi 14:30 a 15:30 LSEČ), Sedlčany: 47mm, Pelhřimov a Vrané nad Vltavou: 46mm, Bílá po Konečnou: 41mm, Šumperk a Ličov (CK): 35mm, Staňkov: 33mm, Strážnice: 31mm.

Zdroj: ČHMÚ

20.6. - 22. 6.: TROPICKÁ VEDRA

Po tři dny se průměrná maximální teplota pohybovala nad 30 °C s absolutními maximy nad 35 °C a průměrná teplota dosahovala 6 až 8 °C nad normál. Klementinské rekordy byly po tyto tři dny překonány.

20.6. byla průměrná maximální teplota 31,4 °C, nejvyšší maximální teplotu, 35,5 °C, naměřili v Žatci. Odchylka od dlouhodobého normálu činila 6,6 °C. V pražském Klementinu byla naměřena maximální teplota 33,8 °C a tím překonán stávající klementinský rekord 32,4 °C z roku 1953.

21.6. byla průměrná maximální teplota 33,8 °C, nejvyšší maximální teplotu, 37,2 °C, naměřili v Žatci (Neumětely: 37,1 °C, Brno - Žabovřesky: 37,0 °C). Odchylka od dlouhodobého normálu činila 8,3 °C. V pražském Klementinu byla naměřena maximální teplota 35,6 °C a tím překonán stávající klementinský rekord 32,4 °C z roku 1861.

22.6. byla průměrná maximální teplota 33,9 °C, nejvyšší maximální teplotu, 38,2 °C, naměřili v Brně-Žabovřescích (Brod nad Dyjí: 37,7 °C). Odchylka od dlouhodobého normálu činila 8,3 °C. V pražském Klementinu byla naměřena maximální teplota 34,9 °C a tím překonán stávající klementinský rekord 33,3 °C z roku 1861.

Červenec:

Prázdninový měsíc červenec byl teplotně spíše nepříznivý. Průměrná teplota ve Vrbně i v Olomouci byla 16,9⁰C. Nejchladnějším dnem byl 17. červenec, kdy teplota dokonce ani v poledne nepřesáhla 14,7⁰C. Průměrná polední teplota v měsíci byla jen 20,7⁰C. V tomto měsíci spadlo v Olomouci 131,5 mm srážek, nejintenzivnější byly 15. – 17.7.

2.7.: SILNÁ BOUŘKA

(KRASÍKOVICE – PELHŘIMOVSKO)

Krátce po 16. hod. bylo Pelhřimovsko zasaženo silnou bouřkou. Velmi silný vítr, který bouřku doprovázel, nejhůře postihl okolí obce Krasíkovice, nacházející se severně od Pelhřimova. Ve vlastní obci padající stromy značně poškodily střechu jednoho domku a několik vozidel. V bezprostředním okolí obce pak došlo k několika dalším polomům, které dočasně zablokovaly některé silnice. Pravděpodobně se zde vyskytl microburst nebo downburst, není však vyloučeno ani slabé tornádo.

Zdroj: ČTK, ČHMÚ.

4.7.: SILNÉ BOUŘKY – TORNÁDO

(VYŠKOV, CHLUM U TŘEBONĚ)

Na Olomoucku silná bouře s vichřicí poničila několik domů a na řadě míst strhala elektrická vedení a polámala stromy. V několika případech byly zataraseny komunikace. V Kralicích nedaleko Prostějova udeřil blesk do rodinného domku a zapálil jej. Problémy se spadlými stromy zaznamenali také na Šumpersku. U Vyškova bylo mezi 16-17 hod. pozorováno tornádo, význačnější škody nebyly nehlášeny.

Podle neurčitých zpráv se pravděpodobně vyskytlo tornádo mezi 15. až 16. hodinou letního času u Chlumu u Třeboně. Je možné, že mohlo souviset s dalším nejasným případem možného výskytu tornáda u Nové Bystřice nad obcí Blato, kde mělo značně poškodit stanový tábor.

Zdroj: ČTK, ČHMÚ.

8.7.: SILNÁ BOUŘKA S TORNÁDEM

(PŘEROVSKO: PŘESTAVLKY A STARÁ VES).

Bouřka se v této oblasti vyskytla kolem 17. hodiny. Škody větrem byly značné a vyskytovaly se v poměrně úzkém pásu o šířce kolem 10-20 m. Vítr ničil střešní krytinu a některé stromy doslova ukroutil. Kusy střešních krytin (hlavně plechů) byly nalezeny několik set metrů na východě na kopci v poli.

Škody byly velmi nespojité - u budovy, které to odneslo podstatnou část střechy, stál téměř netknutý dům. Velmi překvapivou skutečností bylo, že kolem obou obcí, kde létaly vzduchem kusy střech a stromů, nebyly pozorovány žádné stopy na vzrostlém obilí, a to i v místech vzdálených např. 20 m od poškozených budov či stromů.

Podle ohledaných škod a dostupných svědectví je možno konstatovat, že škody silným větrem způsobilo tornádo o intenzitě F1, u něhož se v určitý okamžik vyskytovaly podružné víry.

Zdroj: Výsledky šetření škod silným větrem v obcích Přestavlky a Stará Ves u Přerova ze dne 8. července 2000, RNDr.M.Šálek, ČHMÚ, regionální pobočka Brno.

15.7. - 17. 7.: INTENZÍVNÍ TRVALÉ SRÁŽKY (SEVERNÍ MORAVA, SLEZSKO, SEVERNÍ ČECHY)

Kvůli vytrvalému dešti stouply hladiny toků na severu Moravy. Druhý povodňový stupeň, tedy stav pohotovosti, byl vyhlášen na Ostravici v Ostravě a ve Frýdku-Místku, na Olši v Českém Těšíně na Karvinsku a na Ondřejnici v Kozlovicích na Frýdeckomístecku. Nejhorší situace byla v chatové osadě Hradiště v okrese Karviná, kde se tamní říčka Stonávka již vylila z břehů a zaplavila sklepy chat.

K rozvodnění došlo i na říčce Smědé na Frýdlantsku, kde byl dosažen 3.SPA. Voda však zatopila jen některá pole a louky a nedošlo k materiálním škodám.

Z interových stanic: srážky za 24 hod.:

do rána 16.7.: Lysá hora 60mm, Přerov 40mm

do rána 17.7.: Lysá hora 135mm, Lučina 59mm, Jeseník 57mm, Rejvíz 56mm

do rána 18.7.: Lysá hora 111mm, Rejvíz 41mm, Jeseník 36mm

Nejvyšší celkové úhrny za 3 dny: Lysá hora 306mm, Rejvíz 114mm, Lučina (F.-M.) 110mm, Jeseník 105mm.

Nejvyšší srážky v severních Čechách měl za 48 hodin do rána 18.7. Bílý Potok: 67mm a Desná 54mm.

Zdroj: (ČTK, ČHMÚ)

24. 7. / 25. 7.: SILNÉ BOUŘKY (JIŽNÍ, ZÁPADNÍ, STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ ČECHY)

Na několika stanicích byly zaznamenány vysoké úhrny srážek při silných bouřkách, které v nočních hodinách přecházely od západu až jihozápadu přes naše území. Větší množství srážek spadlo v jižních, západních, středních a východních Čechách. Význačnější škody nebyly hlášeny.

30.7.: BOUŘKA S TORNÁDEM

Kolem 16:00 bylo zaznamenáno tornádo mezi Královým Dvorem a Popovicemi (u Berouna). V Popovicích způsobilo drobné materiální škody a byl pozorován dotek trychtýře se zemí. Podle svědků byla určena síla tornáda F0, jev trval asi 5 minut.

Srpen:

Srpen byl ke školákům přívětivější. Průměrná teplota ve Vrbně byla 19,9⁰C a v Olomouci 20,0⁰C. Průměrné polední teploty ve městě pak dosáhly 25,3⁰C. Nejvyšší teplota byla naměřena 18.8., kdy vystoupila až k 32,5⁰C a až do konce měsíce neklesla pod průměrných 20,0⁰C.

6. 8.: SILNÉ BOUŘKY , PŘÍVALOVÉ SRÁŽKY (ČESKO-BUDĚJOVICKO, JINDŘICHO-HRADECKO)

Večer a v noci se vyskytly v některých oblastech Budějovického kraje poměrně intenzivní bouřky s přívalovými srážkami. Nejvíce postiženy byly okresy Č.Budějovice a Jindřichův Hradec. Řeka Malše dosáhla v Roudném 2.SPA, Nežárka v Lásenici 1.SPA. Zaznamenány byly menší škody kolem říčky Stropnice.

Na některých místech došlo k protržení hrází rybníků, byly zaplaveny desítky sklepů, dokonce i některé domy.

Nejvyšší úhrn srážek za 1 hodinu (mezi 20-21hodinou): 41mm v Českých Budějovicích.

6.8.: SILNÁ BOUŘKA, KRUPOBITÍ (OSTRAVSKO)

Silná bouřka doprovázená krupobitím, která v noci přešla od jihu severní Moravu, postihla nejvíce Karvinsko a některé části Ostravska. Škody na majetku přesáhly podle odhadů 100 mil. korun, odhadované škody Českou pojišťovnou jsou cca 55 mil. Kč.

Velké škody zaznamenali zemědělci na polních plodinách. Krupobití poškodilo zejména střechy a okna domů, zahrady, ale také osobní automobily. Silné nárazy větry způsobily četné polomy. Na ojedinělých místech byly přívalovým deštěm zaplaveny i sklepy domů. V Petřvaldě bylo asi vůbec nejvíce vytloučených oken, protože kroupy zničily všech tři stěny oken v místní základní škole.

Kroupy byly převážně velmi nepravidelného tvaru a velmi ostré. V Šenově byla max. změřená velikost kroupy 4,1 x 3,3 cm, v Havířově - Šumbarku 7 cm; obyvatelé hovořili o velikosti tenisového míčku.

Z interových stanic: V Ostravě byla bouřka zaznamenána v době mezi 19:20 – 21:30 LSEČ, v Bohumíně mezi 21:05 – 22:10 LSEČ a Šenově mezi 20:15 – 22:00 LSEČ.

Krupobití se ve Slezské Ostravě vyskytlo mezi 20:30 – 20:45 a v Šenově mezi 20:40 – 20:50 LSEČ.

Max. hodnoty nárazů větru byly naměřeny v Ostravě a na Lučíně pouze 8-9 m/s.

Nejvyšší úhrn srážek zaznamenali v Ostravě-Porubě 24mm.

19.8. - 21. 8.: TROPICKÉ VEDRO

Po tři dny se průměrná maximální teplota pohybovala nad 30 °C s absolutními maximy nad 35 °C a průměrná teplota dosahovala většinou 7 až 8 °C nad normál. Klementinské rekordy však překonány nebyly.

19.8. byla průměrná maximální teplota 32,9 °C, nejvyšší maximální teplotu, 36,9 °C, naměřili ve Strážnici na Moravě. Odchylka od dlouhodobého normálu činila 7,1 °C.

20.8. byla průměrná maximální teplota 33,8 °C, nejvyšší maximální teplotu, 36,1 °C, naměřili v Pardubicích. Odchylka od dlouhodobého normálu činila 8,1 °C.

21.8. se tropická vedra sice přesunula do východní poloviny území, ale přesto byla průměrná maximální teplota pro ČR ještě 30,7 °C. Nejvyšší maximální teplotu, 35,4 °C, naměřili v Brně-Žabovřescích. Odchylka od dlouhodobého normálu činila 6,8 °C.

21.8.: SILNÁ BOUŘKA S KRUPOBITÍM A SILNÝM VĚTREM (STŘEDOČESKÝ A VÝCHODOČESKÝ KRAJ)

Vlnu veder ukončila od západu studená fronta, která postupovala 21.8. z Německa na naše území. Byla doprovázena poměrně vydatnými srážkami. Vyvinila se na ní i silná bouře, která putovala v noci z 21. na 22. přes značnou část středních a východních Čech. Bouře se vyvinula nad Brdy, přešla jižně od Prahy a pokračovala na severovýchod. Nejvýznamnější škody byly hlášeny z okolí Kolína a Hradce Králové, bouře pak pokračovala směrem na Náchod a přes broumovský výběžek do Polska. Většina škod byla způsobena jednak kroupami (převážně od 1,5 cm do 3 cm) a "přímočarým" větrem na "gust frontě" (tj. čelem výtoku z bouře). Pravděpodobně nejvíce postiženou oblastí bylo Náchodsko. Bouřka si vyžádala život dítěte, které zahynulo pod padajícím stromem.

Září:

V měsíci září byla průměrná teplota téměř o 8⁰C nižší než v srpnu, činila 12,2⁰C ve Vrbně a 13,2⁰C v Olomouci. Průměrná polední teplota ve městě dosáhla 15,5⁰C, ranní 9,5⁰C a večerní 11,6⁰C. Nejteplejším dnem bylo 1. září, kdy nejvyšší teplota vystoupila v poledne na 24,2⁰C. Největší pokles teploty byl zaznamenán 25.9., kdy bylo ráno naměřeno 1,9⁰C.

Na rozdíl od některých míst republiky, ve Vrbně v září nemrzlo.

13.9.: SILNÁ BOUŘE S KRUPOBITÍM

(ČESKOBUDĚJOVICKO)

Před 15:00 zasáhla Českobudějovicko silná bouřka doprovázená krupobitím. V některých částech Č. Budějovic padaly kroupy o velikosti 2 cm a na některých místech dokonce vytvořily souvislou pokrývku. Po silné průtrži mračen bylo zatopeno několik desítek sklepů.

Zdroj: ČHMÚ, ČTK

19.9. - 20. 9.: MRAZOVÉ DNY

(SEVERNÍ ČECHY A SEVERNÍ MORAVA)

V severních Čechách a na severní Moravě byly ve 2 m nad zemí ojediněle naměřeny první záporné teploty:

1.9. Bílá pod Konečnou: -2,2 °C, Pec pod Sněžkou: -1,4 °C, Valašské Meziříčí: -1,2 °C

20.9.: Varnsdorf: -1,9 °C, Pec pod Sněžkou: -1,7 °C, Liberec: -0,9 °C.

24.9. - 26. 9.: MRAZOVÉ DNY

(SEVERNÍ ČECHY A SEVERNÍ MORAVA)

Další série tří mrazových dní byla zaznamenána na některých stanicích na našem území. Nejchladnějším dnem z tohoto období bylo 24. září, kdy ve 2m nad zemí naměřili ve Varnsdorfu -2,1 °C a v Šumperku -1,9 °C.

Říjen:

V měsíci říjnu byla průměrná denní teplota ve Vrbně 11,5⁰C v Olomouci 12,6⁰C. Nejtepleji bylo ve městě v poledne 14.10, kdy teplota vystoupila k 10,3⁰C. Nejchladněji bylo 21. a 22.10, kdy ranní teploty poklesly pod bod mrazu až k -1,1⁰C. **V České republice byl říjen 2000 nejteplejším říjnem za posledních 25 let.**

13.10. - 15.10.: VELMI TEPLÉ POČASÍ - LETNÍ DNY

Nad Německem a Čechami se vlnila studená fronta. Před ní proudil zejména na Moravu a do Slezska velmi teplý vzduch od jihu. Po tři dny se průměrná maximální teplota pohybovala nad 21 °C s absolutními maximy nad 25 °C a průměrná teplota dosahovala většinou 8 °C nad normál.

13.10. byla průměrná maximální teplota 21,0 °C, nejvyšší maximální teplotu, 26,0 °C, naměřili v Javorníku. Odchylka od dlouhodobého normálu činila 8,2 °C.

14.10. byla průměrná maximální teplota 21,5 °C, nejvyšší maximální teplotu, 27,3 °C, naměřili v Lučině (Frýdek Místek). Odchylka od dlouhodobého normálu činila 7,8 °C.

15.10. vystoupila průměrná maximální teplota na 22,8 °C. Nejvyšší maximální teplotu, 26,7 °C, naměřili ve Valašském Meziříčí. Odchylka od dlouhodobého normálu představovala 8,2 °C.

Říjen 2000 byl v ČR nejteplejším říjnem za posledních 25 let.

Listopad:

Měsíc listopad byl ve Vrbně i v Olomouci chladnější než říjen, průměrná teplota činila 7,0°C. Zvláštností je, že pouze dvakrát v tomto měsíci klesla teplota půl stupně pod bod mrazu, a to večer 11.11. a ráno 28.11. Nejtepleji bylo v poledne 14.11., kdy teplota vystoupila na 12,0°C.

6.11. - 7.11.: SILNÝ NÁRAZOVITÝ VÍTR

Okludující frontální systém spojený s hlubokou tlakovou níží se středem nad kanálem La Manche postupoval přes Čechy k severovýchodu. Před ním se vytvořil výrazný tlakový gradient, který se projevil silným nárazovitým větrem dosahujícím zvláště v oblasti severní Moravy a Slezska síly vichřice, kde došlo k četným polomům. Na několika stanicích byly naměřeny nárazy větru přes 100 km/h a zaznamenány také škody vichřicí (Lysá hora, Svratouch, Hradec Králové). Největší náraz větru: Lysá hora – 37 m/s.

Prosinec:

V měsíci prosinci se průměrná teplota přiblížila k bodu mrazu na 0,88 st. C. První polovina měsíce byla teplejší, 13.12 bylo dokonce 11 st. C. Ochlazovat se začalo koncem měsíce, kdy 22.12. klesla teplota na -10 st. C. V Olomouci byla průměrná teplota 0,9°C. Od 17.12 klesly teploty pod bod mrazu a 19.12. začalo sněžit. **Je doloženo, že v roce 2000 byly bílé Vánoce.** Sníh pak opět padal 27. – 31.12. a teploty v noci klesaly až na -15°C, denní teploty se pouze 31.12. přiblížily těsně pod 0°C.

12.12. - 13.12.: VELMI TEPLÉ POČASÍ

Po dva dny se průměrná maximální teplota pohybovala nad 11 °C s absolutními maximy kolem 15 °C a průměrná teplota dosahovala většinou 8 až 9 °C nad normál.

12.12. byla průměrná maximální teplota 11,1 °C, nejvyšší maximální teplotu, 14,8 °C, naměřili ve Vráži u Písku. Odchyłka od dlouhodobého normálu činila 8,9 °C.

13.12. byla průměrná maximální teplota 12,1 °C, nejvyšší maximální teplotu, 15,0 °C, naměřili v Poděbradech. Odchyłka od dlouhodobého normálu činila 8,7 °C. V pražském Klementinu bylo naměřeno 14,3 °C a tím překonáno absolutní maximum, 12,0 °C, z roku 1994.

Úhrn srážek v mm v Olomouci v jednotlivých měsících:

Meteorologická stanice	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Olomouc	25,3	20,4	72,2	12,0	21,9	37,2	131,5	29,2	14,6	25,8	72,4	33,0

Údaje o počasí zpracovala kronikářka na základě údajů o měření prováděných meteorologickým kroužkem ZŠ a zveřejněných ve Zpravodaji a doplnila je o zajímavosti získané z internetu. Rok 2000 je přece jen rokem přelomovým, proto je s ohledem na příští generace tato kapitola zpracována podrobněji.

9. Různé

9.1. Okolnosti vzniku kroniky za rok 2000

Tradice vedení městské kroniky byla ve Vrbně přerušena v 90. letech 20. století. Příčiny vidím dvě zásadní. V prvotním nadšení ze znovu nabyté svobody se vedení městské kroniky jeví jako jakýsi relikv doby minulé. Nešťastnou shodou okolností v tomto období umírá i dosavadní kronikář pan Kudela.

Se snahou o nápravu této situaci přichází vedení města na konci 90. let jmenováním kronikářky paní Kovačiková. Ta ale odstoupila v průběhu roku 2001 z funkce, aniž by zanechala nějaký výsledek své práce.

Na základě opakované výzvy v roce 2001 se přihlásila kronikářka paní Čihalíková, jejímž úkolem je retrospektivně popsat město na začátku tisíciletí a od roku 2002 začít s pravidelným vedením městské kroniky. Je mladá, nadšená a nepochybně, jako učitelka češtiny a dějepisu, i dostatečně vzdělaná. Bohužel není původem z Vrbna, a za krátkou dobu svého pobytu zde nestihne poznat místní poměry ani lidi. A tak ve své práci naráží na nepřekonatelné překážky. V roce 2004 se vzdává vedení kroniky a z rodinných důvodů z Vrbna odchází. Zůstalo po ní rozpracované torzo roku 2002 a jakýsi pokus o popis města na přelomu let 2000/2001. Z obou materiálů je zřejmé, že si nedokázala poradit s množstvím různorodých informací, s jejich systemizací a převedením do kronikářského zápisu.

Po jejím odchodu je jmenována nová kronikářka slečna M. Prudká. Opět mladá a nadšená, ale pouze zpočátku. Z její činnosti se nedochovalo vůbec nic.

V roce 2008 vyhlásilo město opět výběrové řízení a na základě podaných přihlášek se rozhodlo, zřejmě správně, vybrat pro vedení kroniky dvě osoby. Jedna osoba byla od 1.1.2009 pověřena zpracováním roku 2008 a následným průběžným vedením aktuální kroniky. Druhá osoba byla 1.1.2009 pověřena zpracováním městské kroniky retrospektivně za roky 2000 – 2007.

Zpracovaný rok 2000 je prvním výsledkem více než roční práce kronikářky Michaely Hradilové. Původní představa o tom, že bude možno postupně zpracovávat jednotlivé roky vzala záhy za své. Jako daleko efektivnější se ukázalo zpracovávat údaje tematicky za více let. Takže v dubnu 2010 mám zpracován rok 2000, rozpracovány jsou roky 2001, 2002 a 2003 a nejhůře získatelné podklady o činnosti jednotlivých firem, příspěvkových organizací, zájmových sdružení a spolků mám shromážděny až do roku 2007.

Snad i v této podobě kronika poslouží budoucím generacím jako svědectví o době, ve které jsme žili.

9.2. Životopis kronikáře

V době, kdy tuto kroniku píši, se jmenuji Michaela Hradilová a bydlím ve Vrbně pod Pradědem, Družstevní 592. Ve dvou manželstvích jsem vychovala 3 děti, 2 dcery a 1 syna. Všechny jsou již dospělé, starší dcera a syn už mají své rodiny a ani jeden nežije ve Vrbně, mladší dcera je svobodná a studuje vysokou školu. Mám 2 vnuky a 1 vnučku, současný manžel je středoškolský učitel. Sourozence nemám.

Narodila jsem se 7.11.1951 v Hranicích na Moravě, mé rodné příjmení je Zeniuková. Vyrostla jsem v Krnově, kde mí rodiče žili již před mým narozením. Jako velká většina

obyvatel zdejšího regionu, i oni se jako mladí přistěhovali do pohraničí v roce 1947 právě z Hranic na Moravě.

V Krnově jsem po ukončení základní školy vystudovala Střední všeobecně vzdělávací školu, kterou jsem ukončila maturitou v roce 1970. V následujících letech jsem studovala na Pedagogické fakultě v Ostravě učitelství českého jazyka a dějepisu a studium jsem ukončila státnicemi v roce 1974.

Mým prvním pracovištěm byla Základní devítiletá škola v Hlučíně, kam jsem nastoupila v posledním ročníku vysokoškolského studia a vyučovala jsem zde dějepis v 8. a 9. třídách. Byla to zkušenost k nezaplacení, svým žákům jsem v době mimo vyučovací hodiny vůbec nic nerozuměla. Hovořili totiž místním „šlonským“ nářečím, což je dost nesrozumitelná směsice češtiny, polštiny a němčiny.

Po ukončení vysokoškolského studia jsem, již jako vdaná pod jménem Skopalová, podepsala na Okresním národním výboru v Bruntále pracovní smlouvu na dobu určitou na funkci učitelky na základní devítileté škole ve Vrbně pod Pradědem s nástupem do zaměstnání 26.8.1974. Můj hrubý měsíční plat mi byl stanoven podle platové stupnice na 1.600,- Kč + 150,- Kč příplatek na činnost v obcích se ztíženými pracovními podmínkami. Po roce mi byla pracovní smlouva změněna na dobu neurčitou a v souladu s platovou stupnicí mi byl plat zvýšen o 200,- Kč.

Na základní škole ve Vrbně pod Pradědem jsem pak působila jako učitelka až do roku 1991, s přerušením v době mateřské dovolené v letech 1976 - 1980. Dálkovým studiem na Filosofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci jsem si v roce 1983 rozšířila kvalifikaci pro výuku předmětů mé aprobace na středních školách. V roce 1984 jsem na PF v Ostravě složila státní rigorózní zkoušku z učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů a získala titul PaedDr.

V roce 1991 jsem byla na základě konkurzního řízení jmenována do funkce ředitelky Základní školy ve Vrbně pod Pradědem. V roce 1992 jsem jako ředitelka prosadila zřízení gymnázia ve Vrbně, které začalo fungovat ve společné správě se základní školou, takže jsem se stala současně i jeho ředitelkou. V roce 1994 došlo k oddělení gymnázia od základní školy, a tak jsem se vzdala funkce ředitelky ZŠ a zůstala jsem ve funkci ředitelky samostatného gymnázia. Této funkce jsem se vzdala v souvislosti s odchodem do důchodu 31.12.2009. Od 1.1.2010 ještě pokračuji na gymnáziu jako učitelka, ale již jen na částečný úvazek. Celkem jsem ve vrbenšském školství odpracovala téměř 36 let.

V 70. a 80. letech jsem se věnovala svým dětem a spolu s nimi především sportu. Nebyla jsem členem žádné politické strany. Aktivně jsem pracovala v oddíle sjezdového lyžování a patřila jsem ke skupince nadšenců, která ve Vrbně v akci „Z“ postavila lyžařský vlek Pod Vysokou horou.

Po změně politických poměrů v 90. letech jsem se začala politicky angažovat, v roce 1994 vstoupila do ODS, následně se stala předsedkyní místního sdružení a od roku 1996 nepřetržitě pracuji v zastupitelstvu města Vrbná. V roce 2008 jsem byla i na nevolitelném místě na kandidátce do krajského zastupitelstva za okres Bruntál. V komunálních volbách v roce 2010 již kandidovat nehodlám a v důchodu se chci aktivně věnovat svým koníčkům, především historii a vinařství.

Doufám, že mi zdraví a osud dovolí dokončit úkol, který jsem si předsevzala. Sepsat kroniku města Vrbná pod Pradědem za roky 2000 – 2007.

9.3. Informační zdroje

Literatura:

1. Dřevokombinát Vrbno pod Pradědem, 30 let, Severomoravské dřevařské závody n.p. Šumperk, redakční rada Ing. Josef Sikora, Marie Geršlová, Dušan Marek, vydáno 1200 výtisků pro vlastní potřebu SeMDZ, r. 1984
2. Myška, Milan: Rytíři průmyslové revoluce. Nakladatelství Tilia, Ostrava 1997
3. Seznam nemovitých kulturních památek okresu Bruntál r. 2000, redakce PhDr. Ľubica Mezerová a kol., Okresní úřad v Bruntál, referát regionálního rozvoje a Památkový ústav v Ostravě, r. 2001
4. Vrbno pod Pradědem je naše rodné město, Sborník vlastivědného kroužku, redakce Jindřich Pleva, r. 1965
5. Vrbno pod Pradědem 1611 – 2001, Zvláštní vydání vrbenského Zpravodaje k 390. výročí povýšení na město, pro vydání připravili Karel Michalus, PaedDr. Michaela Hradilová, vydáno 2500 kus, r. 2001

Prameny:

1. Výroční zpráva o činnosti Mateřské školy Ve Svahu 578, Vrbno pod Pradědem ve školním roce 1999/2000, vypracovala Irena Vochyánová a 2000/2001, vypracovala Magdalena Nováková
2. Výroční zpráva o činnosti Mateřské školy Jesenická 448, Vrbno pod Pradědem ve školním roce 1999/2000 a 2000/2001, vypracovala Květa Kubíčková.
3. Výroční zpráva o činnosti Základní školy Vrbno pod Pradědem ve školním roce 1999/2000 a 2000/2001, vypracoval Ivan Hába
4. Výroční zpráva o činnosti Zvláštní školy internátní / Dětského doma a speciálních škol, Vrbno pod Pradědem, nám. Sv. Michala 17 ve školním roce 1999/2000 a 2000/2001, vypracoval Mgr. Danuše Humlová
5. Výroční zpráva o činnosti Gymnázia a Sportovního gymnázia, Svatého Michala 12, Vrbno pod Pradědem ve školním roce 1999/2000 a 2000/2001, vypracovala PaedDr. Michaela Skopalová/Hradilová
6. Zhodnocení činnosti Městské knihovny ve Vrbně pod Pradědem za rok 2000, vypracovala Hana Janků
7. Zpravodaj Sdružení obcí Vrbenska, Zpravodaj obcí v údolí řeky Opavy, vydavatel MěÚ Vrbno pod Pradědem, 1/2000 – 12/2000

Internet:

1. www.centrum.cz
2. www.seznam.cz
3. www.google.cz

9.4. Přílohy převedené do elektronické podoby

Závěrečný účet města za rok 2000

V ý s l e d e k h o s p o d a ř e n í Města Vrbno pod Pradědem za rok 2000

Ukazatel	Upravený rozpočet v tis.Kč	skutečnost v Kč	plnění v %
Příjmy:			
Třída 1 - Daňové příjmy	23 462	23 915 952,12	102
Třída 1 - Nedaňové příjmy	30 233	29 374 607,36	97
Třída 3 - Kapitálové příjmy	3 340	4 033 954,60	121
Třída 4 - Přijaté dotace	27 803,77	27 700 020,40	100
Převody z FR škol	187	186 880,20	100
Příjmy po konsolidaci	85 025,77	85 211 414,88	100
Třída 8 - financování	33 000	25 265 163,45	77
Příjmy celkem	118 025,5	110 376 576,33	94
Výdaje:			
Skupina 1 - Zemědělství a lesní hospodářství	554,5	550 794,20	93
Skupina 2 - Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	26 850	29 746 865,52	96
Skupina 3 - Služby pro obyvatelstvo	47 384	44 918 863,40	95
Skupina 4 - Sociální věci a poli- tika nezaměstnanosti	24 410	23 986 547,67	98
Skupina 5 - Obrana, bezpečnost a právní ochrana	1 204,2	1 267 418,32	105
Skupina 6 - Všeobecná veřejná správa a služby	14 274,2	12 547 150,25	88
Výdaje po konsolidaci	114 678,77	109 017 639,36	95
Třída 8 - financování splátky úvěrů a půjček zařada stavů na účtech	1 246 2 099	1 248 000,- 350 938,97	100 15
Výdaje celkem	116 025,77	110 376 576,33	94
Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci:			
Příjmy po konsolidaci		85 211 414,88 Kč	
Výdaje po konsolidaci		109 017 639,36 Kč	
Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci		- 23 806 224,48 Kč	

Výpočet výsledku hospodaření města vztahující se k 31.12.2000 na základní běžný účet:

Stav finančních prostředků na IŽO k 1.1.2000	- 23 806 224,48 Kč
Ížna stavu finančních prostředků na účtech fondů	- 314 583,35 Kč
<hr/>	
Saldo příjmů a výdajů na IŽO a FRR celkem	- 24 120 807,83 Kč
Výsledek hospodaření za rok 1999	+ 19 318 760,39 Kč
<hr/>	
Výsledek hospodaření základního běžného účtu za r.2000	- 4 802 047,44 Kč

Hospodaření jednotlivých organizací:

Organizace	příjmy			výdaje		
	rozpočet upraveno	skutečnost v Kč	plnění v %	rozpočet upraveno	skutečnost v Kč	plnění v %
Základní škola	2 012	1 151 192,60	57	6 560	5 814 783,85	89
Sportovní gymnázium	790	489 088,12	62	2 590	2 355 941,25	91
Technické služby	4 610	4 966 924,58	108	14 549	14 505 564,29	100
Důmov důchodců	4 827	4 384 320,93	91	12 553	12 184 428,47	97
Správa bytového fondu	6 000	5 944 507,92	99	5 500	5 640 233,16	103
Všeobecná správa	300	249 681,70	83	12 395,2	10 776 286,63	87
Město Vrbová	66 486,7	68 025 899,03	102	60 531,5	57 740 40,71	95
Financování	33 000	25 365 163,45	77	3 347	1 558 938,97	47
Celkem	118 025,7	110 576 578,33	94	118 025,7	110 576 578,33	94

Přehled o výsledku finančního vypořádání za rok 2000:

Stav finančních prostředků na ZBO k 31.12.2000	+ 3 332 273,06 Kč
Stav finančních prostředků na FRR k 31.12.2000	+ 19 322,31 Kč
úhrn zdrojů	+ 3 351 595,37 Kč
Vratky do rozpočtu okresního úřadu	- 257 925,80 Kč
z toho: vratka nevyplacených sociálních dávek	- 83 870,80 Kč
dotace školství	- 71 371,- Kč
dotace pro DO Mnichov /neobsazená lůžka/	- 122 484,- Kč
dotace na sčítání lidu	- 200,- Kč
Neuhrazené faktury v roce 2000	- 4 185 280,76 Kč
Nevyplacené příspěvky v r. 2000	- 38 000,- Kč
Krácené dotace školám v r. 2000	- 153 040,88 Kč
Finanční prostředky Šubník	- 167 800,- Kč
úhrn potřeb	- 4 802 047,44 Kč
Stav zdrojů po finančním vypořádání	- 1 450 452,07 Kč

Podrobnější informace o výsledku hospodaření:

Ve výsledku finančního vypořádání jsou zahrnuty následující finanční prostředky:

Dotace na opravu místních komunikací po povodních	7 729 321,- Kč
Fin. prostředky Dubenka k úhradě IPB Jeseník	167 800,- Kč
Příjmy z prodeje bytů a domů	1 875 608,50 Kč
Příjmy za prodané akcie	2 842 250,- Kč
Daňové příjmy	2 511 555,- Kč
Nedaňové příjmy	1 645 927,67 Kč
Úroky z termínovaných vkladů /akcie/	1 135 556,60 Kč
Příspěvky pro kulturní, tělových. a zájv. činnost z r. 1999	60 000,- Kč
Příspěvek na opravu bytu paní Tochoňové	15 000,-
Dary měst a obcí z r. 1997	1 193 602,72 Kč
Finanční prostředky k vrácení dotace do státního rozpočtu	142 138,90 Kč
Finanční prostředky FRR a ostatních účelových fondů	4 123 374,64 Kč
<hr/>	
c e l k a	23 442 135,03 Kč

Přehled hospodaření základního běžného účtu za rok 2000:

Stav finanční prostředků k 1.1.2000	23 442 135,03 Kč
Státní dotace	13 929 000,- Kč
účelová dotace pro DD	3 072 000,- Kč
účelová dotace pro státní správu	201 000,- Kč
účelová dotace pro hasiče	60 000,- Kč
Dotace od obcí na školství	341 233,40 Kč
Dotace přijaté v průběhu roku 2000 celkem	10 076 787,- Kč
z toho:	
- na opravu bytového fondu	294 000,- Kč
- na obnovu lesů	84 550,- Kč
- na sociální dávky	5 800 000,- Kč
- na příspěvky	124 000,- Kč
- na bytovou nádstavbu št b.j. č. 487/488 Krejčího ul.	1 900 000,- Kč
- na infrastrukturu pro 9 RD v Mnichově	160 000,- Kč
- na vybudování vodovodu v Mnichově	1 620 000,- Kč
- pro hasiče	44 037,- Kč
- na sčítání lidu	200,- Kč
- na volby	70 000,- Kč
Převody z vlastních fondů škol	186 880,20 Kč
Převody z příjmových účtů	57 268 876,79 Kč
Přijaté úvěry	5 000 000,- Kč
Celkové zdroje	113 597 912,42 Kč
Vrácení finanč. prostředků okres. úřadu /soc.dávky r. 1998/	148 894,90 Kč
Dotace na výdajové účty	108 868 744,46 Kč
Splátka úvěru KB	1 248 000,- Kč
Celkové v o d a j e	110 265 639,36 Kč
Stav finančních prostředků na účtě 280 k 31.12.2000	3 332 273,06 Kč

Přehled o stavu pohledávek města k 31.12.2000

Pohledávky města:

274 00 - Poskytnuté přechodné výpomoci občanům	697 511,50 Kč
311 00 - Pohledávky z Bytempu	932 360,18 Kč
315 00 - Vodné a stočné	481 805,90 Kč
315 00 - Pohledávky z Bytempu	21 119,- Kč
315 01 - Vyúčtování provozních nákladů hasičů	42 732,50 Kč
315 06 - Zálohy na koupi bytů Felezná č.p. 68	319 000,- Kč
315 11 - Zálohy na koupi bytů Ve Svahu č.p. 412-430	1 724 000,- Kč
315 35 - Poplatek ze psa	16 100,- Kč
315 40 - Poplatek z místa a veřejného prostranství	31 751,40 Kč
315 41 - Poplatek z místa z reklamy	10 070,- Kč
315 42 - Poplatek z rekreačního pobytu /z ubyt. kapacity/	352,- Kč
315 43 - Správní poplatky odb. výstavby	8 500,- Kč
315 45 - Nájemné z pozemku	68 582,90 Kč
315 46 - Prodej pozemku	226 916,- Kč
315 48 - Zálohy na koupi bytů č.p. 604-605 Palackého ul.	6 755 000,- Kč
315 51 - Stravné ve školních jídelnách	- 40 487,- Kč
315 52 - Nájemné z nebytových prostor	535 755,90 Kč
315 53 - Půjčky občanům	- 3 584,- Kč
315 54 - Pohledávky za poskytnuté služby	17 604,20 Kč
315 55 - Neprodané knihy a kazety "Fovodaň"	34 005,- Kč
315 56 - Ostatní pohledávky	5 046,50 Kč
315 60 - Pohledávka Škopec	300 000,- Kč
315 66 - Uložené pokuty	43 250,- Kč
315 00 - Dostal Vlastimil	60 000,- Kč
315 00 - Sportovní klub - půjčka	400 000,- Kč
378 00 - Dluhy na nájemné a službách	1 232 466,- Kč
951 20 - Škopec - uhrazené ověř. městem	3 680 000,- Kč

C e l k e m	17 599 876,98 Kč

Finanční výpomoc poskytnutá BYTEMpu z fondu rozvoje bydlení:

Poskytnutá finanční výpomoc v roce 1997	2 162 342,- Kč
Solátka k 31.12.2000	1 390 340,- Kč

Nedoplatek	772 002,- Kč

Stav závazků k 31.12.2000

Úvěry:		
Překlenovací úvěr k 31.12.2000 u komerční banky /nový/		5 000 000,- Kč
úvěr na pořízení investice		374 000,- Kč
<hr/>		
C e l k e s.		5 374 000,- Kč
<hr/>		
Neuhrazené dodavatelské faktury k 31.12.2000:		
<hr/>		
Höfer	- oprava psacího stroje	1 183,40 Kč
Willy	- oprava počítače	2 199,- Kč
Zidek, Kravaře	- revize trafostanice 80V	6 966,- Kč
Hlobil, k. Studánka	- dodávka sporáku	9 500,- Kč
Hanáková, Vrbno	- ohřev stroj na vánoční jarmark	12 500,- Kč
Kurátka, Vrbno	- opravy bytového fondu	28 578,- Kč
AQUASTOP Bruntál	- přezkoušení vodovod. sítě	246,80 Kč
AQUASTOP Bruntál	- výměna vodoměru	325,00 Kč
SME Ostrava	- vyúčtování el. energie 80V	921,20 Kč
Pěček Jeseník	- deratizace	1 374,- Kč
Fa Schuska	- čištění kanalizace	2 470,- Kč
Fa Schuska	- čištění kanalizace	2 470,- Kč
Instal-top Vrbno	- revize zemního plynu čp. 68 železná	3 299,- Kč
Instal-top Vrbno	- oprava OI čp. 21 Mnichov	3 559,- Kč
Imouls Vrbno	- činnost sítě salouny	7 500,- Kč
Sencor Jeseník	- oprava OI v budově MěO	4 162,90 Kč
MUDr. Kopřiva	- vyhodnocení posudků do DD Mnichov	850,- Kč
Penzion Hradič	- Vánoční jarmark strava pro pořadatele	3 315,- Kč
Instal-top Vrbno	- oprava v Mě	8 052,- Kč
Camp Vrbno	- opravy bytového fondu	31 311,- Kč
Vesa Brno	- dodané tešny programu na disketách	188,50 Kč
Kočíšková Vrbno	- jazykový kurz angličtiny	1 679,60 Kč
Skácel Vrbno	- zardění vchodových dveří ze dvora MěO	3 020,- Kč
Instal-top Vrbno	- topenářské práce - bytový fond	3 559,- Kč
Ošetka	- předvánoční večere ze soc. fondu	9 360,- Kč
Aigeco Sovtinský	- dobropis	- 1 470,- Kč
Iš Vrbno	- dobropis ze stravy /svačinky děti/	- 3 932,10 Kč
LPH Vrbno	- refundace ardy pro k. Michaluse	1 465,- Kč
AQUASTOP Bruntál	- provoz a údržba vodovodů 12/2000	128 730,90 Kč
AQUASTOP Bruntál	- vyúčtování odešly za r. 2000	119 297,40 Kč
EuroTel Praha	- vyúčtování poplatků	1 068,60 Kč
Fustějovský, Vrbno	- vyúčtování pojištění bytu /Sovadina/	500,- Kč
Fustějovský, Vrbno	- vyúčtování správy bytu	600,- Kč
Česká pošta Bruntál	- vyúčtování poplatků za výběr inkasa	1 951,60 Kč
Česká pošta Bruntál	- poštovné	12 682,20 Kč
Český telecóm	- telefonní poplatky	24 982,20 Kč
Český telecóm	- telefonní poplatky	4 807,80 Kč
SME Opava	- vyúčtování el. energie - úprava vody	- 3 621,30 Kč
SME Opava	- vyúčtování el. energie 80V	18 078,10 Kč
EKO-AGRO Bruntál	- rozbor vzorků vody 8-12/2000	60 711,- Kč
Čáslavský J.	- oprava Mě chodník ke koupališti	25 000,- Kč

AQUASTOP Bruntál	- provoz a údržba vodovodů a kan. 11/2000	136 506,10 Kč
Skácel Vrbno	- stavební dozor při rekonstr. ul. Bětrubové	5 867,- Kč
RYDX Vrbno	- IS 9 RD lokalita u lozu	100 000,- Kč
RH-Plynostav Stěpanov	- plynofinace železná	1 100 000,- Kč
Kareta Bruntál	- rekonstrukce MK ul. Palackého	642 933,10 Kč
AQUASTOP Bruntál	- kanalizace ul. Křivá	200 175,- Kč
Kareta Bruntál	- autobusový záliv "Centrum"	365 084,- Kč
AQUASTOP Bruntál	- kanalizace Husova	279 165,- Kč
RYDI Vrbno	- stavební opravy hotel. Krejčího	2 000,- Kč
Dopravoprojekt Ostr.	- studie křižovatky Moravy	195 048,- Kč
Skácel Vrbno	- stavební dozor při rekonstr. MK Palackého ul.	34 205,- Kč
Skácel Vrbno	- stavební dozor při výstavbě plynofinace železná	51 912,- Kč
Czasch Bruntál	- střešní nádstavba 16 š.j. Krejčího 487/488	375 632,10 Kč
LFH Vrbno	- nákup požárního vozidla	155 926,- Kč
	- potraviny pro šJ Mě Vrbno 1	2 232,56 Kč
	- potraviny pro šJ Mě Vrbno 2	1 806,20 Kč

C e l k a 4 185 280,76 Kč

C e l k a 9 559 280,76 Kč

Dluhová služba v roce 2000:

Danové příjmy	23 915 952,12 Kč
Nedanové příjmy	29 374 607,35 Kč
Běžné přijaté dotace	27 700 020,40 Kč
<hr/>	
Běžné příjmy	80 990 579,87 Kč
<hr/>	
Úroky	145 117,34 Kč
Spłaty jistin	1 248 000,- Kč
Spłaty leasingu	3 402 768,80 Kč
Spłaty směnek	-
<hr/>	
Výdaje na dluhovou službu	4 795 836,14 Kč
<hr/>	
Ukazatel dluhové služby	0,05 %

9.5. Přílohy ostatní

Jedná se o různé dobové tištěné prameny, audio a video záznamy. Seznam těchto příloh je veden zvlášť a zatím je ponechán jako otevřený.

Očekáváme, že se po zveřejnění textu kroniky k připomínkám ozvou občané, kteří budou chtít některé své vlastní materiály k tomuto účelu poskytnout, a tak se podaří doposud shromážděné přílohy dále rozšířit.

Seznam příloh vede referentka odboru vnitřních věcí Jitka Musilová, tel. 554795151, e-mail: jitka.musilova@vrbnopp.cz.